

2022

ÁRSSKÝRSLA

Merking tákna:

- * Bráðabirgðatala eða áætlun.
- 0 Minna en helmingur einingar.
- Núll, þ.e. ekkert.
- ... Upplýsingar vantar eða tala ekki til.
- . Tala á ekki við.

Útgefandi:

Seðlabanki Íslands, Kalkofnsvegi 1, 101 Reykjavík, 569 9600, sedlabanki@sedlabanki.is, www.sedlabanki.is

ISSN 2772-0837

Efnisyfirlit

I	Markmið og stefna	5
II	Stefnan í peningamálum	7
	Verðbólga, vextir og gengi á árinu 2022	7
	Peningastefnunefnd	9
	Ákvarðanir peningastefnunefndar 2022	9
III	Fjármálastöðugleiki	11
	Almennt	11
	Staða fjármálastöðugleika	11
	Netöryggi og alþjóðleg samvinna	12
	Greiðslumiðlun	13
	Greiðsluveitan ehf.	13
	Skilavald	13
	Breytingar á reglum	14
	Fjármálastöðugleikanefnd	14
	Ákvarðanir fjármálastöðugleikanefndar 2022	14
IV	Fjármálaeftirlit	17
	Fjármálaeftirlitsnefnd	17
	Eftirlit með fjármálafyrirtækjum	17
	Eftirlit með váttryggingastarfsemi	18
	Eftirlit með lífeyrissjóðum og vörsluaðilum lífeyrissparnaðar	19
	Eftirlit með verðbréfamarkaði	19
	Eftirlit með viðskiptaháttum	19
	Eftirlit með rekstrarfélögum verðbréfasjóða, verðbréfasjóðum og rekstraraðilum sérhæfðra sjóða	20
	Eftirlit með aðgerðum gegn peningapvætti og fjármögnun hryðjuverka	20
	Vettvangsathuganir	21
	Hæfismat, virkir eignarhlutir og starfsleyfi	21
	Málum sem lauk með viðurlögum á árinu 2022	21
V	Önnur viðfangsefni	22
	Gjaldeyrisforði	22
	Lánamál ríkissjóðs	23
	Alþjóðleg samskipti	25
	Reiðufé	26
	Menningarstyrkur tengdur nafni Jóhannesar Nordals	27
VI	Stjórn, skipulag og mannauður	28
	Stjórn bankans	28
	Bankaráð	28
	Nefndir bankans	28

Skipulag	29
Verkefni sviða á árinu	29
Innra eftirlit og stjórnun áhættu	31
Mannauðsmál	32
Framkvæmdir og endurbætur	32
COVID-19 setti minna mark á starfið	32
Yfirstjórn, bankaráð og framkvæmdastjórar	
Seðlabanka Íslands 31. desember 2022	32
VII Sjálfbærni	34
Umhverfismál	34
Félagslegir þættir	35
Stjórnarhættir	35
VIII Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands	37
Tafla VIII-1 Helstu liðir rekstrarreiknings	37
Tafla VIII-2 Helstu liðir efnahagsreiknings	37
Afkomuhorfur og eiginfjármarkmið	38
IX Ársreikningur 2022	39
Áritun óháðs endurskoðanda	41
Staðfesting ársreiknings Seðlabanka Íslands	43
Rekstrarreikningur 2022	44
Efnahagsreikningur 31. desember 2022	45
Eiginfjáryfirlit	47
Sjóðstreymisyfirlit	48
Skýringar	49
X Viðaukar	80
Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2022	80
Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2022	81
XI Tölur	82
Tafla 1 Vextir við Seðlabanka Íslands	82
Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar	83
Tafla 3 Yfirlit yfir útgefið reiðufé Seðlabanka Íslands í árslok	84
Tafla 4 Bindiskylduhlutföll (%)	84
Tafla 5 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu (%)	85
Tafla 6 Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta	85
Tafla 7 Fjöldi aðila undir eftirliti fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands	86
Tafla 8 Starfsemi erlendra aðila á Íslandi	87
Tafla 9 Efnahagsreikningur Seðlabanka Íslands	88

Markmið og stefna

Seðlabanki Íslands er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins og heyrir undir forsætisráðherra. Fjármála- og efnahagsráðuneyti fer jafnframt með málefni fjármálastöðugleika og fjármálamarkaða. Lög um Seðlabankann, nr. 92/2019, kveða svo á að hann skuli stuðla að stöðugu verðlagi, fjármálastöðugleika og traustri og öruggri fjármálastarfsemi. Þá skal bankinn sinna viðfangsefnum sem samrýmast hlutverki hans sem seðlabanka, svo sem að varðveita gjaldeyrisforða og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslumiðlun í landinu og við útlönd. Seðlabankinn fer enn fremur með öll verkefni sem fjármálaeftirlitinu eru falin í lögum og stjórnvaldsfyrirmælum.

Í lögum um Seðlabankann segir jafnframt að hann skuli stuðla að framgangi stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum, enda telji hann það ekki ganga gegn markmiðum bankans.

Stöðugt verðlag

Seðlabankanum er heimilt með samþykki ráðherra að lýsa yfir tölulegu markmiði um verðbólgu. Í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar og Seðlabankans frá 27. mars 2001 segir að Seðlabankinn muni stefna að því að árleg verðbólga, reiknuð sem hækkun vísitölu neysluverðs á tólf mánuðum, verði að jafnaði sem næst 2½%.¹ Lögin um Seðlabankann veita honum fullt sjálfstæði til að beita stjórnækjum bankans í peningamálum til þess að ná markmiðinu um stöðugt verðlag. Seðlabankinn setur stefnu í peningamálum og var hún samþykkt á fundi peningastefnunefndar 22. nóvember 2022 og birt á vef Seðlabankans.

1. Yfirlýsingin var birt í *Peningamálum* 2001/2 og á heimasíðu bankans. Lítils háttar breyting var gerð á henni í nóvember 2005.

Stjórnækki Seðlabankans í peningamálum eru vextir bankans, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavaralán, bindiskylda, viðskipti á gjaldeyrismarkaði og viðskipti með verðbréf.

Fimm manna peningastefnunefnd tekur stefnumarkandi ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans í peningamálum sem ætlað er að stuðla að því að markmiðum bankans um stöðugt verðlag verði náð. Í nefndinni sitja seðlabankastjóri sem er formaður, vara-seðlabankastjórar peningastefnu og fjármálastöðugleika og tveir utanaðkomandi sérfræðingar skipaðir af forsætisráðherra.

Peningastefnunefnd fundar að minnsta kosti sex sinnum á ári og gefur út yfirlýsingu um ákvarðanir sínar í lok fundar. Fundargerð er birt tveimur vikum eftir fund.

Fjármálastöðugleiki

Í fjármálastöðugleika felst að fjármálakerfið geti staðist áföll í efnahagslífi og á fjármálamörkuðum, miðlað lánsfé og greiðslum og dreift áhættu með viðhlítandi hætti. Fjármálastöðugleikanefnd Seðlabanka Íslands tekur ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans varðandi fjármálastöðugleika. Nefndinni er falið að leggja mat á ástand og horfur í fjármálakerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika, skilgreina nauðsynlegar aðgerðir til að tryggja fjármálastöðugleika og að ákveða hvaða aðilar, innviðir eða markaðir teljist kerfislega mikilvægir. Fjármálastöðugleikanefnd getur beint ábendingum til viðeigandi stjórnvalda þegar tilefni er til um nauðsynlegar aðgerðir til að efla og varðveita fjármálastöðugleika. Sjö manna fjármálastöðugleikanefnd tekur stefnumarkandi ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans varðandi fjármálastöðugleika. Í nefndinni sitja seðlabankastjóri

sem er formaður, varaseðlabankastjórarnir þrír og þrír utanaðkomandi sérfræðingar skipaðir af fjármála- og efnahagsráðherra. Ráðuneytisstjóri eða tilnefndur embættismaður ráðuneytis sem fer með málefni fjármálastöðugleika skal eiga sæti á fundum nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétt en án atkvæðisréttar.

Opinber stefna um fjármálastöðugleika var uppfærð í október 2022 og samþykkt á fundi fjármálastöðugleikaráðs.

Fjármálastöðugleikanefnd fundar að minnsta kosti fjórum sinnum á ári og gefur út yfirlýsingu um ákvarðanir sínar í lok fundar. Fundargerð er birt innan mánaðar frá fundi.

Traust og örugg fjármálastarfsemi

Markmið opinbers eftirlits með fjármálastarfsemi er að stuðla að því að starfsemi eftirlitsskyldra aðila sé í samræmi við lög, reglugerðir, reglur og samþykktir sem hverju sinni gilda um starfsemina.

Fjármálaeftirlitsnefnd tekur ákvarðanir sem eru faldar fjármálaeftirlitinu samkvæmt lögum og stjórnvaldsfyrirmælum. Nefndin getur framselt vald til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits til töku ákvarðana sem ekki teljast meiri háttar. Seðlabankastjóri og varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits gegna báðir formennsku í nefndinni en við mismunandi kringumstæður eins og tilgreint er í lögnum um bankann. Seðlabankastjóri tekur sæti í nefndinni og er formaður hennar þegar teknar eru ákvarðanir um setningu starfsreglna nefndarinnar, framsal valds til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits sem og ákvarðanir sem varða eigið fé, laust fé og fjármögnun kerfislega mikilvægra fjármálafyrirtækja og er þá varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits staðgengill hans.

Þegar nefndin tekur aðrar ákvarðanir er varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits formaður nefndarinnar og varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika staðgengill hans. Seðlabankinn setur stefnu í fjármálaeftirliti og var hún samþykkt á fundi fjármálaeftirlitsnefndar 24. nóvember 2022 og birt á vef Seðlabankans.

Auk seðlabankastjóra og tveggja varaseðlabankastjóra sitja í nefndinni þrír utanaðkomandi sérfræðingar skipaðir af fjármála- og efnahagsráðherra.

*****

Í þessari skýrslu er nánari grein gerð fyrir framvindu og helstu þáttum í starfi bankans á ofangreindum þremur megin sviðum starfseminnar. Þá er greint frá varðveislu gjaldeyrisforðans, greiðslumiðlun, verkefnum á sviði lánamála ríkissjóðs, alþjóðlegum sam-

skiptum og öðrum viðfangsefnum. Auk þess er þar birtur ársreikningur bankans.

Stefnan í peningamálum

Samkvæmt lögum skal Seðlabanki Íslands stuðla að stöðugu verðlagi. Markmiðið um stöðugt verðlag er skilgreint sem 2½% hækkun vísitölu neysluverðs á tólf mánuðum í sameiginlegri yfirlýsingu bankans og ríkisstjórnar um verðbólguþátt frá 27. mars 2001. Löggin kveða einnig á um að peningastefnunefnd Seðlabankans taki ákvarðanir um beitingu stjórnþækja bankans í peningamálum til að ná þessu markmiði.

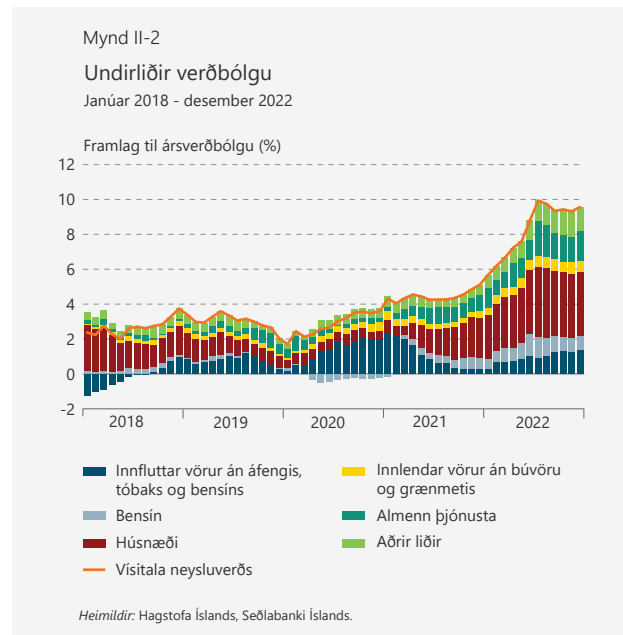
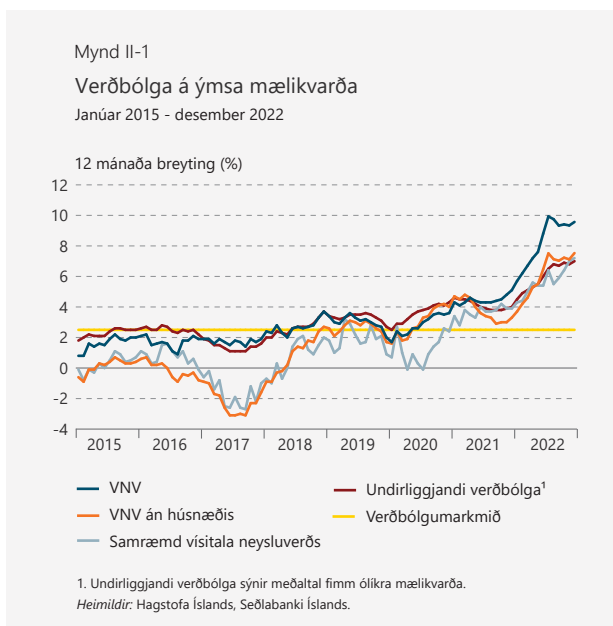
Verðbólga, vextir og gengi á árinu 2022

Verðbólga var að meðaltali 8,3% á árinu 2022 samborið við 4,4% árið 2021. Hún mældist 5,7% í byrjun árs en jókst hratt þegar líða tók á árið og var 9,9% í júlí. Í lok árs hafði verðbólga minnkað lítillega í

9,6%. Verðbólga án húsnæðis var 6,1% á árinu og hélt munur á verðbólgu með og án húsnæðis tiltölulega stöðugur á árinu. Undirliggjandi verðbólga jókst einnig á árinu og mældist 7% í desember 2022 miðað við meðaltal ólíkra mælikvarða samanborið við 4% á sama tíma árið á undan.

Megindrifkraftur verðbólgu á árinu var hækkun á verði húsnæðis og innfluttrar vöru en almennt voru verðhækkunar á afar breiðum grunni. Kostnaður vegna eigin húsnæðis hafði í desember 2022 hækkað um 19,4% milli ára. Í lok árs voru hins vegar komin skýr merki um breytingar á fasteignamarkaði þar sem hægt hafði nokkuð á verðhækkunum.

Eftir innrás Rússa í Úkraínu hækkaði verð á hrávöru, matvælum og eldsneyti verulega á heimsmarkaði auk þess sem framboðshökrar vegna COVID-19-

farsóttarinnar voru enn viðvarandi. Afleiðingin varð sú að verðbólga reis hratt á heimsvísu. Eftir hækkun á fyrri hluta árs stóð innflutt verðbólga almennt nokkurn veginn í stað á síðari hluta ársins en hún jókst hins vegar í desember. Í lok árs hafði verð innfluttrar vöru hækkað um 6,7% frá fyrra ári samanborið við 2,9% árhækkun í desember 2021. Eftir miklar hækkanir framan af ári tók eldsneytisverð að lækka á síðari hluta ársins. Innlent eldsneytisverð var hins vegar enn tæplega fjórðungi hærra í desember 2022 en á sama tíma fyrir ári. Verð innlendrar vöru og þjónustu hækkaði einnig talsvert eftir því sem leið á árið.

Peningastefnunefnd hækkaði vexti Seðlabankans í febrúar 2022 um 0,75 prósentur í 2,75%. Í maí og júní ákvað nefndin að hækka vexti bankans enn frekar

eða um 1 prósentu í hvort skipti. Í ágúst var ákveðið að hækka vexti um 0,75 prósentur og í október og nóvember ákvað nefndin að hækka vexti um 0,25 prósentur í hvort skipti. Í lok árs voru meginvextir bankans (vextir á 7 daga bundnum innlánum) því 6% og höfðu hækkað um samtals 4 prósentur frá ársbyrjun.

Rökin fyrir hækkun vaxta voru þau að verðbólguhorfur höfðu versnað töluvert, verðbólguvæntingar væru háar á alla mælikvarða og kjölfesta verðbólguvæntinga í markmiði virtist hafa veikst. Því gæti tekið lengri tíma en ella að ná verðbólgu niður í markmið. Undirliggjandi verðbólga hefði einnig aukist og verðhækkanir væru á afar breiðum grunni. Innlend eftirspurn hefði reynst sterkari en búist var við og einkaneysla aukist mun meira en gert var ráð fyrir. Hagvaxtarhorfur fyrir árið 2023 höfðu batnað töluvert og gert væri ráð fyrir að framleiðsluspenna yrði meiri á því ári og að hún hjaðnaði hægjar en búist var við.

Taumhald peningastefnunnar, mælt með raunvöxtum Seðlabankans, slaknaði á fyrri hluta ársins en tók að aukast á seinni hluta þess. Raunvextir bankans miðað við meðaltal mismunandi mælikvarða á verðbólgu og verðbólguvæntingar til eins árs voru -0,3% í lok ársins og höfðu hækkað um 1,5 prósentur frá því í júlí þegar verðbólga mældist mest á árinu. Yfir sama tímabil hækkuðu raunvextir bankans miðað við tólf mánaða verðbólgu um 1,4 prósentur og voru -3,3% í lok árs.

Væntingar um kröftugan bata ferðapjónustu og slökun á sóttvarnaaðgerðum gegndu stóru hlutverki í gengishækkun krónunnar á fyrstu mánuðum ársins. Gengi krónunnar hækkaði um rúmlega 5% gagnvart meðaltali gjaldmiðla helstu viðskiptalanda á fyrri hluta

Mynd II-3

Meginvextir Seðlabanka Íslands¹
3. janúar 2001 - 31. desember 2022

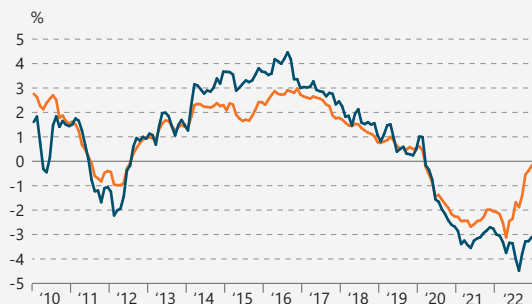

1. Meginvextir Seðlabankans eru vextir á 7 daga veðlánum fram til 31. mars 2009, vextir á viðskiptareikningum innlánsstofnana í Seðlabankanum frá 1. apríl 2009 til 30. september 2009, meðaltal vaxta á viðskiptareikningunum og á 28 daga innstæðubrétum frá 1. október 2009 til 20. maí 2014 og vextir á 7 daga bundnum innlánunum frá 21. maí 2014.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Mynd II-4

Raunvextir Seðlabanka Íslands¹
Janúar 2010 - desember 2022

— Raunvextir Seðlabanka Íslands m.v. tólf mánaða verðbólgu
— Raunvextir Seðlabanka Íslands m.v. meðaltal mismunandi mælikvarða á verðbólgu og verðbólguvæntingar²

1. Fram til maí 2014 er miðað við meðaltal innlánsvaxta og hámarksvaxta á innstæðubrétum með 28 daga binditíma sem meginvexti bankans en frá maí 2014 er miðað við vexti 7 daga bundinna innlána. 2. Fram til janúar 2012 er miðað við 12 mánaða verðbólgu, verðbólguvæntingar fyrirtækja til eins árs, verðbólguvæntingar heimila til eins árs, verðbólguálag á fjármálamarkaði og spá Seðlabankans um ársverðbólgu eftir fjóra ársfjórðunga. Frá febrúar 2012 er einnig miðað við verðbólguvæntingar markaðsaðila til eins árs samkvæmt ársfjórðungslegri könnun Seðlabankans.

Heimildir: Gallup, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd II-5

Gengi krónu og gengisflökt
4. janúar 2010 - 31. desember 2022

— Visitala meðalgengis - (andhverfur v. ás)¹
— Gengisflökt krónu (h. ás)²

1. Verð erlendra gjaldmiðla í krónum. Þröng viðskiptavog. Vinstri ás er andhverfur þannig að styrking krónunnar kemur fram sem hækkun ferilsins. 2. Flökt krónu er 3 mánaða staðalfrávik daglegra breytinga.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

ársins. Þróunin var hins vegar önnur á seinni hluta ársins. Vaxandi innflutningur og vöruskiptahalli átti meðal annars þátt í því að gengi krónunnar lækkaði talsvert á seinni hluta ársins. Viðskiptavegið gengi krónunnar var um það bil 7% lægra í árslok 2022 en um mitt ár og um 2% lægra en í árslok 2021.

Seðlabankinn keypti gjaldeyri á gjaldeyrismarkaði fyrir 33,9 ma.kr. og seldi gjaldeyri fyrir 20,7 ma.kr. á árinu. Hrein gjaldeyriskaup Seðlabankans námu því 13,2 ma.kr. Hlutdeild bankans í veltunni á millibankamarkaði nam 14,6% á árinu samanborið við 21% árið 2021. Meginhluti inngripanna átti sér stað á fyrri hluta ársins. Heildarvelta á markaði jókst um 5,2% frá árinu 2021.

Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisbréfa hækkaði á árinu. Í lok árs var ávöxtunarkrafa á fimm ára óverðtryggðum ríkisbréfum 6,6% og hafði þá hækkað um 2,6 prósentur frá árslokum 2021. Sömu sögu er að segja um verðtryggða vexti en ávöxtunarkrafa á fimm ára verðtryggðum ríkisskuldabréfum var 1,9% í lok árs í samanburði við 0% á sama tíma árið áður.

Til þess að peningastefna geti verið framsýn þarf seðlabanki að ráða yfir haglíkönum sem gera honum kleift að meta efnahagshorfur, einkum verðbólguhorfur. Stöðugt er unnið að þróun haglíkana til að meta efnahagshorfur og greina áhrif peningastefnunnar. Liður í því að auka gegnsæi er að Seðlabankinn birtir meginspálíkan sitt og gagnagrunn þess á vef sínum.

Nánari umfjöllun um alþjóðlega efnahagsframvindu, þróun peningamála, gengis- og gjaldeyrismála og um stefnu og aðgerðir bankans á þessum sviðum á árinu má finna í fundargerðum peningastefnunefndar og ritinu *Peningamálum* sem var gefið út fjórum sinnum á árinu, en hvort tveggja er birt á heimasíðu Seðlabankans.

Peningastefnunefnd

Samkvæmt lögum tekur peningastefnunefnd Seðlabankans ákvarðanir um beitingu stjórnþækja bankans í peningamálum. Stjórnþækin teljast í þessu sambandi vera meginvextir bankans, viðskipti við lánastofnanir önnur en þrautavarlán, bindiskylda, viðskipti á gjaldeyrismarkaði og viðskipti með verðbréf.

Peningastefnunefndin var í byrjun árs skipuð Ásgeiri Jónssyni seðlabankastjóra, en seðlabankastjóri er samkvæmt lögum formaður nefndarinnar, Rannveigu Sigurðardóttur, varaseðlabankastjóra peningastefnu og staðgengli formanns, Gunnari Jakobssyni, varaseðlabankastjóra fjármálastöðugleika, Gylfa Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands, og Katrínu Ólafsdóttur, dósent við Háskólann í Reykjavík. Í mars var Herdís

Steingrímsdóttir, dósent við Copenhagen Business School, skipuð í peningastefnunefnd og tók hún sæti Katrínar Ólafsdóttur sem setið hafði í nefndinni í tíu ár sem er hámarksskipunartími í nefndinni.

Peningastefnunefnd hélt sex reglulega fundi á árinu 2022 og gaf út yfirlýsingu um ákvörðun sína eftir hvern fund. Einnig var haldinn aukafundur í janúar. Þá birti nefndin fundargerðir sínar opinberlega og gerði grein fyrir ákvörðunum sínum og forsendum þeirra hálfum mánuði eftir að vaxtaákvörðun var tilkynnt. Þar kom fram mat nefndarinnar á stöðu og horfum í efnahags- og peningamálum, rökstuðningur nefndarmanna fyrir afstöðu sinni og upplýsingar um hvernig atkvæði skiptust. Í samræmi við ákvæði laga um bankann gaf peningastefnunefnd Alþingi skýrslu um störf sín tvisvar á árinu.

Ákvarðanir peningastefnunefndar 2022

Ákvarðanir nefndarinnar um beitingu stjórnþækja bankans í peningamálum voru með eftirfarandi hætti:

12. janúar (aukafundur): Nefndin hélt aukafund þar sem kynntar voru tillögur um opnun nýs lausafjarglugga, niðurfellingu sérstakrar tímabundinnar lánafyrirgreiðslu vegna COVID-19 og um að bundin innlán til 7 daga yrðu gerð innleysanleg gegn innlausnargjaldi. Opnun lausafjargluggans og breytingin á skilmálum bundinna innlána höfðu áður verið samþykkt á fundi fjármálastöðugleikanefndar bankans í desember 2021. Í kjölfar umræðu lýsti nefndin sig sammála þessum breytingum og tók undir með fjármálastöðugleikanefnd að tímabært væri að loka sérstaka tímabundna veðlánarammanum.

9. febrúar: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 0,75 prósentur. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

4. maí: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 1 prósentu. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

22. júní: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 1 prósentu. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra en Gylfi Zoëga hefði þó fremur kosið að hækka vexti bankans um 1,25 prósentur.

24. ágúst: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 0,75 prósentur. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra en Gylfi Zoëga hefði þó fremur kosið að hækka vexti bankans um 1 prósentu.

5. október: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 0,25 prósentur. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra.

23. nóvember: Seðlabankastjóri lagði til að vextir bankans yrðu hækkaðir um 0,25 prósentur. Allir nefndarmenn studdu tillögu seðlabankastjóra en Gylfi Zoëga hefði þó fremur kosið að hækka vexti bankans um 0,5 prósentur.

Peningastefnunefnd eins og hún var skipuð í árslok, ásamt ritara: Sitjandi frá vinstri eru Ásgeir Jónsson, seðlabankastjóri og formaður peningastefnunefndar, og Rannveig Sigurðardóttir, varaseðlabankastjóri peningastefnu. Standandi frá vinstri eru Herdís Steingrimsdóttir, dósent í hagfræði við Copenhagen Business School, Gylfi Zoëga, prófessor í hagfræði við Háskóla Íslands, Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika og Karen Áslaug Vignisdóttir, ritari nefndarinnar.

Fjármálastöðugleiki

Almennt

Eitt af markmiðum Seðlabanka Íslands er að stuðla að fjármálastöðugleika. Í því felst að fjármálakerfið búi yfir nægum viðnámsþrótti til að standast áföll í efnahagslífinu og á fjármálamörkuðum, geti miðlað lánsfé og greiðslum og dreift áhættu með viðhlítandi hætti.

Seðlabankinn fylgist með og greinir stöðu fjármálakerfisins og bregst við ef þörf er á til að vinna gegn þróun sem gæti grafið undan stöðugleika þess. Bankinn fylgist jafnframt vel með stöðu einstakra fjármálafyrirtækja, fjármálamarkaða, fjármálainnviða, heimila og fyrirtækja, ytri stöðu þjóðarbúsins, fjármagnsflæði og endurfjármögnunaráhættu innlendra aðila á erlendum lánsfjármörkuðum. Fjármálastöðugleikanefnd Seðlabankans tekur ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans til að tryggja og varðveita fjármálastöðugleika.

Opinber stefna um fjármálastöðugleika var uppfærð í október 2022 og samþykkt á fundi fjármálastöðugleikaráðs. Stefnan tekur mið af breyttu hlutverki ráðsins í kjölfar sameiningar Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins. Þar er fjallað um vöktun fjármálastöðugleika, mælikvarða á kerfisáhættu, viðbrögð við aukinni kerfisáhættu og mat á árangri af notkun þjóðhagsvarúðartækja.

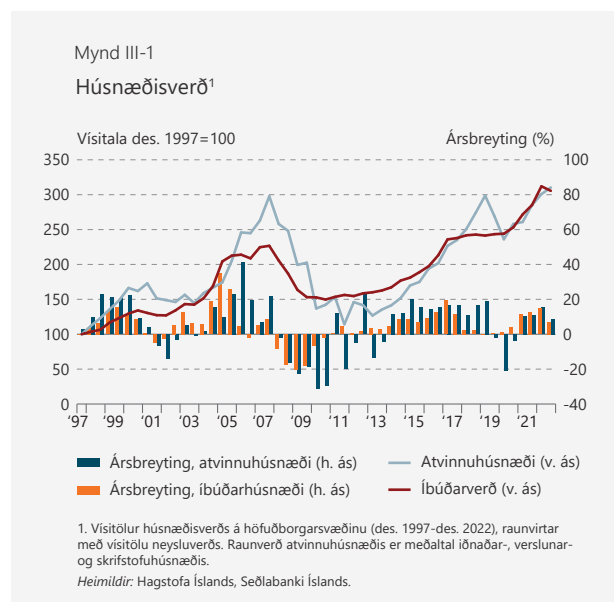
Seðlabankinn hefur það að markmiði að stuðla að öryggi, virkni og hagkvæmni kerfislega mikilvægra fjármálainnviða.

Staða fjármálastöðugleika

Í upphafi ársins var baráttan við COVID-19-farsóttina enn í algleymingi með tilkomu ómikron-afbrigðis kórónaveirunnar. Fjöldi smita náði hámarki í febrúar en undir lok mánaðarins var öllum opinberum sóttvarnaraðgerðum vegna farsóttarinnar aflétt, bæði innanlands og á landamærum. Öflugar stuðningsaðgerðir hins opinbera

og slakt taumhald peninga- og þjóðhagsvarúðarstefnu drógu úr efnahagslegum áhrifum farsóttarinnar og voru til stuðnings heimilum og fyrirtækjum. Aflétting sóttvarnaraðgerða hér á landi sem og erlendis hafði mikil jákvæð áhrif á innlent efnahagslíf, sér í lagi ferðaþjónustuna sem náði vopnum sínum að stórum hluta á ný. Hraður bati í ferðaþjónustu og þróttmikil einkaneysla áttu stóran þátt í því að hagvöxtur á árinu var sá mesti frá árinu 2007 og að atvinnuleysi var minna undir lok ársins en fyrir faraldurinn. Mikill efnahagsbati á árinu og meira aðhald þjóðhagsvarúðarstefnu hafði jákvæð áhrif á fjármálastöðugleika en á móti hafði mikil verðbólga og herra vaxtastig neikvæð áhrif á fjármálastöðugleika.

Viðskiptabankarnir voru reknir með góðum hagnaði á árinu þrátt fyrir að þróun fjármálamarkaða hafi verið mjög neikvæð og tap hafi verið af fjármálastarfsemi. Hátt vaxtastig, auknar þóknatekjur, útlánvöxtur og kostnaðaraðhald styrktu afkomu

grunnrekstrar bankanna sem hefur aldrei verið betri. Segja má að áhrif farsóttarinnar á stöðu bankanna og viðskiptavini þeirra hafi fjarð út á árinu en bankarnir færðu til baka nánast allt varúðarframlag sem fært var í virðisrýrnunarsjóð vegna faraldursins. Samhliða lækkaði hlutfall útlána í vanefndum og hefur það ekki verið lægra eftir fjármálaáfallið 2008. Viðskiptavinir sem þurftu á greiðsluúrræðum að halda byrjuðu í flestum tilfellum að greiða af sínum lánnum.

Vegna neikvæðrar þróunar á erlendum mörkuðum og vaxandi óvissu versnuðu aðstæður á erlendum fjármagnsmörkuðum á árinu. Aðgengi viðskiptabankanna að erlendu fjármagni þrændist og vaxtaálag á skuldabréf þeirra í erlendum gjaldmiðlum hækkaði hratt á árinu. Í lok árs voru fjármögnunarkjör bankanna með því hæsta sem hefur sést. Um sjötti hluti erlendra fjármögnunar bankanna er á gjaldþaga á árinu 2023.

Þrátt fyrir umtalsverðar arðgreiðslur og endurkaup eigin bréfa viðskiptabankanna á árunum 2021 og 2022 var eiginfjár- og lausafjárstaða þeirra góð í árslok og vel yfir kröfum Seðlabankans. Viðnámsþróttur viðskiptabankanna var því mikill en sterkt og öflugt bankakerfi skiptir sköpum við að viðhalda starfhæfu fjármálakerfi og varðveita fjármálastöðugleika.

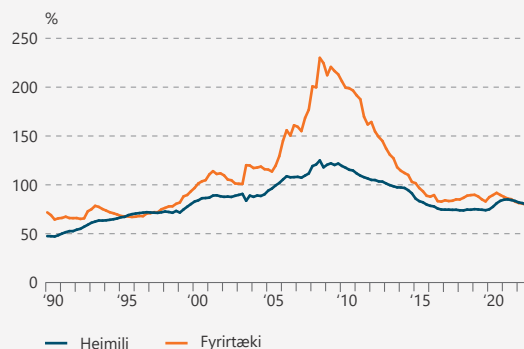
Alþjóðlegar efnahagshorfur versnuðu á árinu en verðbólga í helstu viðskiptalöndum Íslands jókst mikið og hefur ekki verið meiri í áratugi. Í kjölfarið gripu seðlabankar til brattrar vaxtahækkana til að draga úr verðbólguþrýstingi og eftirspurn. Innrás rússneska hersins í Úkraínu leiddi til mikillar hækkunar á orkuverði og hafði neikvæð áhrif á alþjóðlegar efnahagshorfur. Mun hærra vaxtastig, hækkun orkuverðs og mikil verðbólga þrændi verulega að fjárhag heimila og fyrirtækja í okkar helstu viðskiptalöndum. Þessi þróun var og er neikvæð fyrir íslenskan þjóðarþúskap og óvissan varðandi framvinduna mikil. Áhætta tengd fjármálastöðugleika hér á landi jókst því á árinu.

Netöryggi og alþjóðleg samvinna

Netöryggismál hafa verið í brennidepli undanfarin misseri. Netárásur hefur fjölgað og þeim aðferðum sem beitt er við framkvæmd þeirra eru síbreytilegar, sem gerir það að verkum að þolendur þeirra eiga sífellt erfiðara um vik að verjast þeim. Á liðnu ári var haldin netöryggisráðstefna á vegum Seðlabankans og var aðalviðfangsefni hennar netöryggi frá sjónarhóli fjármálastöðugleika og þjóðaröryggis. Ráðstefnan var sú fimmta í röð árlegra netöryggisráðstefna sem seðlabankar Norðurlandanna standa að en meginmarkmið þeirra er að skapa vitundarvakningu og auka þekkingu

Mynd III-2

Skuldir heimila og fyrirtækja sem hlutfall af vergri landsframleiðslu¹

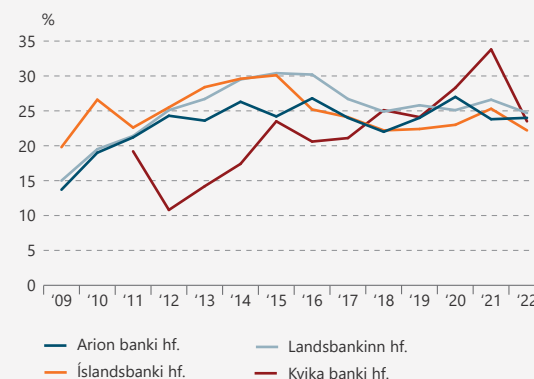

1. Heildarskuldir heimila og fyrirtækja að frátöldum eignarhaldsfélögum, að kröfuvirði, í hlutfalli við verga landsframleiðslu síðustu fjögurra ársfjórðunga. Frá 1F-1990 til 3F-2022.

Heimildir: Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands.

Mynd III-3

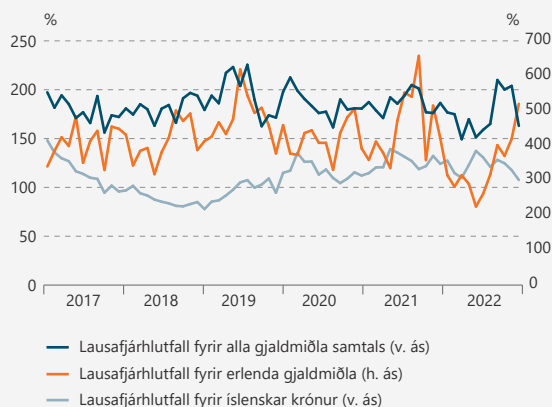
Eiginfjárhlutföll viðskiptabankanna¹

1. Samstæður. Eiginfjárgrunnur sem hlutfall af áhættugrunni. Heimildir: Ársreikningar viðskiptabanka.

Mynd III-4

Lausafjárhlutföll stóru viðskiptabankanna þriggja¹

1. Samstæður. Heimild: Seðlabanki Íslands.

á netöryggismálum, einkum fyrir þá sem starfa innan fjármálakerfisins.

Á vegum Seðlabankans er rekinn samstarfsvettvangur um rekstraröryggi fjármálainnviða (SURF) og í október héldu SURF og CERT-IS viðbúnaðaræfingu þar sem helstu lykilaðilar úr fjármálageiranum tóku þátt. Markmið æfingarinnar var að prófa samskipti, ferla og viðbrögð þegar ógn steðjar að fjármálakerfinu.

Seðlabanki Íslands annast yfirsýn með kerfislega mikilvægum fjármálainnviðum og á liðnu ári tók bankinn, með yfirsýnareiningum baltnesku seðlabankanna, þátt í ítarlegri úttekt á umgjörð netöryggismála í verðbréfakerfi Nasdaq CSD SE gagnvart CROE-netöryggisleiðbeiningum.

Greiðslumiðlun

Líkt og áður greinir felst hlutverk Seðlabankans m.a. í því að stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslumiðlun í landinu. Einn þáttur í skilvirku greiðslumiðlunarkerfi er að kostnaður við rekstur þess og við notkun greiðslumiðla sé gagnsær og gjald fyrir notkun þeirra sé í samræmi við þann kostnað sem hlýst af rekstri þeirra. Á árinu fól Seðlabankinn Gallup það verkefni að framkvæma umfangsmikla könnun á greiðsluhegðun einstaklinga og voru helstu niðurstöður kynntar í haustriti *Fjármálastöðugleika*. Einnig framkvæmdi Gallup könnun fyrir Seðlabankann á viðhorfi til greiðslumiðla og notkun þeirra í viðskiptum meðal söluaðila. Niðurstöður úr könnununum eru hluti af gögnum sem starfshópur um greiðslumiðla notar í greiningu á kostnaði við notkun ólíkra greiðslumiðla. Stefnt er að því að niðurstöður úr greiningunni verði kynntar á fyrri hluta árs 2023.

Greiðsluveitan ehf.

Á vegum Seðlabanka Íslands og í umsýslu Greiðsluveitunnar, félags í 100% eigu bankans, eru unnin fjölmörg verkefni á sviði fjármálainnviða. Í lok árs 2021 var umgjörð fjármálainnviða breytt í samræmi við vinnu Seðlabanka Íslands, kerfislega mikilvægra banka og Reiknistofu bankanna um endurskipulagningu fjármálainnviða. Markmið breytinganna var að ná fram auknu öryggi, skilvirkni og hagkvæmni í rekstri og þróun sameiginlegra innviða í fjármálakerfinu. Samhliða breytingu á umgjörð fjármálainnviða breyttist meginhlutverk Greiðsluveitunnar á árinu 2022 og er nú að leiða samræmingu og framþróun fjármálainnviða fyrir greiðslumiðlun á Íslandi í umboði Seðlabanka Íslands.

Greiðsluveitan hefur umsjón með þremur verkefnum fyrir hönd Seðlabanka Íslands: Framtíðarvettvangi,

reglubókaráði og greiðsluráði. Framtíðarvettvangur hóf störf um mitt ár 2022 og hefur haft til umfjöllunar tilögur um mögulegt samstarf á sviði fjármálainnviða. Á vettvangi reglubókaráðs var unnið að útgáfu reglubókar fyrir rauntímagreiðslumiðlun og tekin ákvörðun um að gefa út íslenska reglubók sem byggist á EPC-reglubók fyrir millifærslur. Í lok árs 2022 stofnaði greiðsluráð vinnuhóp um viðbrögð aðila í verslun og þjónustu við rofi í greiðslumiðlun hér á landi.

Greiðsluveitan hefur tekið virkan þátt í ýmsum verkefnum Seðlabankans á sviði fjármálainnviða; þar á meðal leitt vinnu við innlenda óháða smágreiðslulausn. Greiðsluveitan er einnig þátttakandi í alþjóðlegu samstarfsverkefni á vegum Evrópusambandsins um samevrópska stafræna veskislausn sem býður upp á greiðslur milli landa (EU Digital Wallet).

Skilavald

Skilavald (e. resolution authority) er hluti af Seðlabanka Íslands, sbr. lög nr. 70/2020, um skilameðferð lánastofnana og verðbréfafyrirtækja. Í því felst heimild til að taka ákvarðanir um skilameðferð og beitingu skilauurræða hjá fjármálafyrirtæki sem ekki getur eða mun ekki geta staðið við skuldbindingar sínar.

Á árinu 2022 var fyrirkomulag skilasjóðs ákveðið með breytingum á lögum, nr. 98/1999, um innstæðu-tryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta. Skilasjóður verður sjálfstæð deild hjá Tryggingarsjóði vegna fjármálafyrirtækja er varð við samþykkt laganna fullfjármagnaður í samræmi við skyldur samkvæmt tilskipun um endurbætur og skilameðferð banka (BRRD). Við gildistöku breytinganna lauk jafnframt innleiðingu BRRD I hér á landi. Á árinu 2022 var enn fremur talsverð vinna lögð í undirbúning á innleiðingu annarrar tilskipunarinnar um endurbætur og skilameðferð banka (BRRD II), en gert er ráð fyrir að tilskipunin verði lögfest hér á landi á fyrri helmingi ársins 2023. Efni hennar varðar einkum MREL (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities) en um áhrif tilskipunarinnar hefur þegar verið fjallað í MREL-stefnu skilavaldsins, sem birt var í desember 2021. Ákvæði BRRD II tilskipunarinnar tengjast að hluta ákvæðum í annarri reglugerðinni um eiginfjárkröfur fjármálafyrirtækja (CRR II), m.a. ákvæðum um ný skilyrði vegna hæfra skuldbindinga og kröfur varðandi veitingu leyfis vegna uppgreiðslna á hæfum skuldbindingum. Samhliða undirbúningi við BRRD II tók skilavaldið því þátt í innleiðingu CRR II, sem varð að lögum um mitt ár 2022. Þá voru reglur um framkvæmd skilavalds Seðlabanka Íslands, nr. 1733/2021, samþykktar við árslok 2021 og birtar í ársbyrjun 2022. Reglurnar

fjalla einkum um aðskilnað á starfsemi skilavaldsins frá annarri starfsemi Seðlabanka Íslands.

Skilavaldið semur skilaáætlanir fyrir fjármálafyrirtæki. Áætlanir verða einungis aðgengilegar skilavaldinu sjálfu en við gerð þeirra er byggt á gögnum frá viðkomandi fyrirtækjum og fjármálaeftirliti. Skilaáætlanir byggjast á stefnumiðaðri viðskiptagreiningu þar sem dregin eru fram nauðsynleg starfsemi og kjarnastarfs svið fjármálafyrirtækja. Í skilaáætlunum skal ákvarða æskilegustu skilastefnu, greina mögulegar útfærslur á æskilegustu skilastefnu og öðrum skilastefnum og tilgreina þær aðgerðir sem skilavaldið mun grípa til ef sú staða kemur upp að tiltekið fjármálafyrirtæki telst vera á fallanda fæti (e. failing or likely to fail). Á vormánuðum 2022 voru samþykktar fyrstu skilaáætlanir fyrir kerfislega mikilvægu bankana þrjá (KMB). Undir lok septembermánaðar voru áætlanirnar uppfærðar miðað við nýlegri gögn og fjárhagsupplýsingar. Gert er ráð fyrir að skilaáætlanir verði framvegis uppfærðar árlega á þriðja ársfjórðungi héðan í frá.

Breytingar á reglum

Á árinu tóku nýjar reglur, nr. 861/2022, um almenna tilkynningarskyldu samkvæmt lögum um gjaldeyrismál gildi. Reglurnar koma í stað reglna, nr. 13/1995, um upplýsingaskyldu vegna gjaldeyrisviðskipta og fjármagnshreyfinga á milli landa. Nýju reglurnar fjalla einkum um skýrslugjöf innlendra viðskiptabanka til Seðlabankans um gjaldeyrisviðskipti þeirra og fjármagnshreyfingar á milli landa sem þeir annast eða taka á móti.

Nýjar reglur Seðlabankans, nr. 1520/2022 um lausafjárhlutfall lánastofnana voru birtar á árinu með gildistöku 1. janúar 2023 og leysa af hólmi eldri reglur frá árinu 2017 um sama efni. Með nýjum reglum er innleitt 80% lágmarks lausafjárhlutfall í evrum fyrir lánastofnanir, þar sem skuldbindingar í evrum nema 10% eða meira af heildarskuldbindingum viðkomandi lánastofnunar. Samhliða þessum nýju kröfum fellur krafa samkvæmt eldri reglum um 100% lausafjárhlutfall í öllum erlendum gjaldmiðlum samtals úr gildi. Áfram gildir lausafjárhlutfall að lágmarki 100% í öllum gjaldmiðlum samtals, í samræmi við reglugerð (ESB) 2015/61. Einnig er áfram gerð krafa um að lánastofnanir uppfylli að lágmarki 50% lausafjárhlutfall í íslenskum krónum.

Fjármálastöðugleikanefnd

Fjármálastöðugleikanefnd Seðlabanka Íslands tekur ákvarðanir um beitingu stjórnækja bankans varðandi fjármálastöðugleika. Nefndinni er falið að leggja mat

á ástand og horfur í fjármálakerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika, skilgreina nauðsynlegar aðgerðir til að tryggja fjármálastöðugleika og ákveða hvaða aðilar, innviðir eða markaðir teljist kerfislega mikilvægir. Fjármálastöðugleikanefnd getur beint ábendingum til viðeigandi stjórnvalda þegar tilefni er til um nauðsynlegar aðgerðir til að efla og varðveita fjármálastöðugleika. Þá samþykkir nefndin einnig stjórnvaldsfyrirmæli og tekur þær ákvarðanir sem henni er falið að taka með lögum.

Fjármálastöðugleikanefnd er skipuð seðlabankastjóra, öllum þremur varaseðlabankastjórunum og þremur sérfræðingum utan bankans. Þá situr ráðuneytisstjóri, eða tilnefndur embættismaður ráðuneytis sem fer með málefni fjármálastöðugleika, fundi nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétt en án atkvæðisréttar. Fjármálastöðugleikanefndin var árið 2022 skipuð Ásgeiri Jónssyni seðlabankastjóra, sem var jafnframt formaður, Gunnari Jakobssyni, varaseðlabankastjóra fjármálastöðugleika, sem var staðgengill formanns, Rannveigu Sigurðardóttur, varaseðlabankastjóra peningastefnu, Unni Gunnarsdóttur, varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits, Axel Hall, lektor við Háskólann í Reykjavík, Bryndísi Ásbjarnardóttur, forstöðumanni grunnnáms viðskipta- og hagfræðideildar Háskólans í Reykjavík, og Guðmundi Kristjáni Tómassyni, fyrrverandi framkvæmdastjóra fjármálainnviða hjá Seðlabanka Íslands.

Fjármálastöðugleikanefnd fundaði alls fjórum sinnum á árinu. Nefndin birtir ákvarðanir sínar opinberlega í yfirlýsingu eftir fundi nefndarinnar og gerði þar grein fyrir beitingu stjórnækja á sviði fjármálastöðugleika ásamt mati sínu á ástandi og horfum í fjármálakerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika. Fundargerðir nefndarinnar eru birtar opinberlega á heimasíðu Seðlabanka Íslands. Í fundargerðunum og í ritinu *Fjármálastöðugleika*, sem var gefið út tvisvar á árinu, má finna nánari umfjöllun um fjármálastöðugleika og um stefnu og aðgerðir bankans á þessu sviði. Í samræmi við ákvæði laga um bankann gaf fjármálastöðugleikanefnd Alþingi skýrslu um störf sín á árinu.

Ákvarðanir fjármálastöðugleikanefndar 2022

Á árinu 2022 urðu engar breytingar á þeim eiginfjárkröfum sem fjármálastöðugleikanefnd tekur ákvarðanir um að leggja á fjármálafyrirtæki. Í mars tók nefndin ákvörðun um að halda gildi eiginfjáruka vegna kerfisáhættu óbreyttu í 3% vegna innlendra áhættuskuldbindinga þeirra fjármálafyrirtækja sem hafa heimild til móttöku innlána. Kerfisáhættuaukanum er beitt á grundvelli viðvarandi kerfisáhættu sem tengist einsleitni

og undirliggjandi áhættu íslenska hagkerfisins. Slík kerfisáhætta er sögð ósveiflutengd eða innbyggð og er endurskoðuð á tveggja ára fresti.

Fjármálastöðugleikanefnd endurskoðar gildi sveiflujöfnunarauka ársfjórðungslega en megintilgangur hans er að auka viðnámsprótt fjármálafyrirtækja gagnvart sveiflutengdri kerfisáhættu. Nefndin hélt sveiflujöfnunaraukanum óbreyttum í 2% á fundum ársins 2022 en ákvörðun nefndarinnar frá því í september 2021 að hækka gildi aukans úr 0% í 2% tók gildi í september 2022. Í fundargerðum nefndarinnar kemur fram að viðnámspróttur kerfislega mikilvægu bankanna sé mikill sem m.a. birtist í sterkri eiginfjár- og lausafjárstöðu. Fjármálastöðugleikanefnd lauk árlegu endurmati á kerfislega mikilvægum fjármálafyrirtækjum og eiginfjáruka vegna kerfislegs mikilvægis í desember. Nefndin staðfesti kerfislegt mikilvægi Arion banka, Íslandsbanka og Landsbankans. Ákveðið var að halda eiginfjáruka vegna kerfislegs mikilvægis óbreyttum í 2% á allar áhættuskuldbindingar kerfislega mikilvægra fjármálafyrirtæka.

Fjármálastöðugleikanefnd fjallaði um stöðuna á fasteignamarkaði á fundum sínum á árinu. Í yfirlýsingu nefndarinnar í mars kom fram að nefndin teldi aðhaldsstig lánþegaskilyrða nægjanlegt enda hefðu áhrif fyrri ákvarðana ekki komið fram að fullu. Vísaði nefndin þar til að í desember 2021 tóku gildi reglur sem nefndin hafði samþykkt um að hámark greiðslubyrðar af fasteignaláni til neytenda væri almennt 35% af ráðstöfunartekjum en 40% fyrir fyrstu kaupendur en svigrúm lánveitanda til að mæta ólíkum aðstæðum heimila væri þó 5% af íbúðalánveitingum í hverjum fjórðungi auk undanþágu vegna greiðsluferfiðleika. Í júní hafði fasteignaverð hækkað verulega og vikið enn meira frá langtímaþáttum eins og launaþróun, byggingarkostnaði og leiguverði. Þótt fasteignaverð hefði hækkað mikið undanfarið var hækkunin þó, að meðaltali, ekki drifin áfram af óhóflegri aukningu skuldsetningar. Rætt var um að skuldsetning ykist þó enn, einkum á meðal fyrstu kaupenda. Til að varðveita viðnámsprótt lántakenda og lánveitenda ákvað nefndin á júnífundum sínum að lækka hámark veðsetningarhlutfalls fasteignalána fyrir fyrstu kaupendur úr 90% í 85% en hlutfallið yrði óbreytt í 80% fyrir aðra kaupendur. Nefndin ákvað einnig að setja viðmið um vexti við útreikning greiðslubyrðar í reglum um hámark greiðslubyrðar fasteignalána til neytenda, að lágmarki 3% fyrir vexti verðtryggðra lána og að lágmarki 5,5% fyrir vexti óverðtryggðra lána. Auk þess var hámarkslánstími stytur við útreikning greiðslubyrðar fyrir verðtryggð lán og miðað þar við 25 ár.

Í mars samþykkti fjármálastöðugleikanefnd breytingar á reglum um afleiðuviðskipti sem fela í sér að

viðskipti milli íslenskra banka eru undanskilin takmörkunum um afleiðuviðskipti. Takmörkun á afleiðuviðskipti innlendra viðskiptabanka með íslenska krónu er óbreytt frá eldri reglum og eru heildarumfangi slíkra viðskipta áfram settar skorður. Reglurnar takmarka heildarumfang afleiðuviðskipta viðskiptabanka í því skyni að tryggja fjármálastöðugleika. Framvirk gjaldeyrisstaða í heild skal á hverjum tíma ekki nema hærri fjárhæð en sem samsvarar 50% af eiginfjárgrunni viðskiptabanka og staða gagnvart hverjum mótaðila fyrir sig er takmörkuð við 10% af eiginfjárgrunni. Eftir breytingarnar telja viðskipti á milli tveggja innlendra viðskiptabanka ekki í framvirkri gjaldeyrisstöðu og jafnframt voru fjárhæðarmörk þegar kemur að sérstökum tilkynningum viðskiptabanka um afleiðuviðskipti til Seðlabankans rýmkuð. Nefndin taldi reynsluna af reglunum hafa verið góða. Afleiðumarkaðurinn væri virkari en áður og auknir möguleikar á fjölbreyttari afleiðuviðskiptum en áður sem hefði leitt til fjölgunar mótaðila og aukinna viðskipta.

Þá hefur nefndin lagt ríka áherslu á að stjórnvöld og Seðlabankinn vinni að því að auka öryggi í innlendri greiðslumiðlun og hraði innleiðingu óháðrar smágreiðslulausnar meðal annars með vísan til vaxandi netógnar. Nefndin fjallaði um að smágreiðslumiðlun hér á landi einkennist af mikilli greiðslukortanotkun þar sem treyst er á erlenda innviði alþjóðlegra kortasamsteypa og taldi nefndin að í því væri fólgin áhætta, til dæmis ef netsamband við útlönd rofnaði eða ef eigendur viðkomandi kerfa myndu loka á viðskipti við Ísland.

Á fundum nefndarinnar árið 2022 kom fram að tilkynningum um netárásir hefði fjölgað og þeim væri í auknum mæli beint að mikilvægum innviðum. Þá var rætt um að mögulega væri þörf á að efla lagaumgjörð um fjármálainnviði enn frekar og auka við heimildir Seðlabankans til reglusetningar. Nauðsynlegt væri að tryggja upplýsingaflæði og samráð allra hagaðila á þessu sviði. Nefndin var á einu máli um mikilvægi þess að stjórnvöld og Seðlabankinn legðu ríka áherslu á að taka forystu í stefnumótun og leiða nauðsynlegar breytingar að virkri og öruggri greiðslumiðlun. Í desember var kynnt fyrir nefndinni að Framtíðarvettvangur Seðlabankans, þar sem sitja fulltrúar frá innlendum innlánsstofnunum, fjármála- og efnahagsráðuneyti auk Seðlabankans, myndi á næstunni fjalla um og afgreiða tillögur að næstu skrefum við að innleiða innlenda smágreiðslulausn.

Eftir að hafa rætt skýrslu úttektarnefndar um reynsluna af starfi nefnda Seðlabankans þar sem bent var á að athuga þyrfti samskipti skilavalds við nefndir bankans var ákveðið að breyta starfsreglum fjármálastöðugleikanefndar þannig að hún komi ekki lengur að ákvörðunum tengdum málefnum skilavalds.

Fjármálastöðugleikanefnd, eins og hún var starfandi á árinu, ásamt ritara. Sitjandi frá vinstri eru Rannveig Sigurðardóttir, varaseðlabankastjóri peningastefnu, Ásgeir Jónsson, seðlabankastjóri og formaður nefndarinnar, Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika og Unnur Gunnarsdóttir, varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits. Standandi frá vinstri eru Rósa Björk Sveinsdóttir ritari, Axel Hall, lektor í Háskólanum í Reykjavík, Bryndís Ásbjarnardóttir, forstöðumaður grunnnáms viðskipta- og hagfræðideildar í Háskólanum í Reykjavík, Guðmundur Kristján Tómasson, fyrrverandi framkvæmdastjóri fjármálainnviða hjá Seðlabanka Íslands, og Guðrún Þorleifsdóttir, skrifstofustjóri í fjármála- og efnahagsráðuneyti (með málfrelsi og tillögurétt en án atkvæðisréttar).

Fjármálaeftirlitsnefnd eins og hún var við árslok 2022: Sitjandi frá vinstri eru Unnur Gunnarsdóttir, varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits, Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri og Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika. Standandi frá vinstri eru Guðrún Þorleifsdóttir, skrifstofustjóri í fjármála- og efnahagsráðuneytinu, Gunnar Þór Pétursson, prófessor við lagadeild Háskólans í Reykjavík, Ásta Þórarinsdóttir hagfræðingur og Guðrún Finnborg Þórardóttir, ritari nefndarinnar. Seðlabankastjóri tekur sæti í fjármálaeftirlitsnefnd sem formaður nefndarinnar þegar ákvarðanir um setningu starfsreglna nefndarinnar eru teknar, ákvarðanir um framsal valds til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits, sem og ákvarðanir sem varða eigið fé, laust fé og fjármögnun kerfislega mikilvægra fjármálafyrirtækja og er varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits þá staðgengill formanns. Í tilvikum annarra ákvarðana nefndarinnar er varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits formaður hennar og varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika staðgengill hans.

Fjármálaeftirlit

IV

Seðlabanki Íslands skal stuðla að traustri og öruggri fjármálastarfsemi. Seðlabankinn fer með þau verkefni sem fjármálaeftirliti eru falin í lögum og stjórnvaldsfyrirmælum. Bankinn fylgist með að starfsemi eftirlitsskyldra aðila sé í samræmi við lög og stjórnvaldsfyrirmæli og að öðru leyti í samræmi við heilbrigða og eðlilega viðskiptahætti, samanber lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Þá fylgist bankinn með að starfsemi eftirlitsskyldra aðila taki mið af neytendavernd.

Fjármálaeftirlitsnefnd

Fjármálaeftirlitsnefnd Seðlabankans tekur ákvarðanir sem faldar eru fjármálaeftirliti samkvæmt lögum og stjórnvaldsfyrirmælum. Nefndin getur framselt til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits vald sitt til töku ákvarðana sem ekki teljast meiri háttar.

Á árinu 2022 hélt fjármálaeftirlitsnefnd níu fundi en auk þess tók nefndin fjögur mál til meðferðar utan funda eins og henni er heimilt að gera.

Í fjármálaeftirlitsnefnd sitja Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri, Unnur Gunnarsdóttir, varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits, Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika, Ásta Þórarinsdóttir hagfræðingur, Guðrún Þorleifsdóttir, skrifstofustjóri í fjármála- og efnahagsráðuneytinu, og Gunnar Þór Pétursson, prófessor við Háskólann í Reykjavík, sem var skipaður í stað Andra Fannars Bergþórssonar, lektors við Háskólann í Reykjavík, er þaðst lausnar á haustmánuðum. Seðlabankastjóri og varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits gegna báðir formennsku í nefndinni en við mismunandi kringumstæður eins og tilgreint er í lögum um bankann. Seðlabankastjóri tekur sæti í nefndinni og er formaður hennar þegar teknar eru ákvarð-

anir um setningu starfsreglna nefndarinnar, framsal valds til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits sem og ákvarðanir sem varða eigið fé, laust fé og fjármögnun kerfislega mikilvægra fjármálafyrirtækja og er þá varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits staðgengill hans. Í tilvikum annarra ákvarðana nefndarinnar er varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits formaður hennar og varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika staðgengill hans.

Í ritinu *Fjármálaeftirliti*, sem var gefið er út á árinu, er nánari umfjöllun um starfsemi bankans á sviði fjármálaeftirlits. Í samræmi við ákvæði laga um bankann gaf fjármálaeftirlitsnefnd Alþingi skýrslu um störf sín á árinu.

Eftirlit með fjármálafyrirtækjum

Undir eftirlit Seðlabanka Íslands með fjármálafyrirtækjum fellur eftirlit með viðskiptabönkum, sparisjóðum, lánaþyrirtækjum, verðbréfaþyrirtækjum, greiðslustofnunum og rafeyrisþyrirtækjum. Reglubundið eftirlit með fjármálafyrirtækjum er í samræmi við grunn- eftirlitslíkan fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands sem skilgreinir með hvaða tíðni helstu áhættuþættir í rekstri fyrirtækjanna eru teknir til athugunar og felur í sér yfirferð gagna í reglubundnum skilum fjármálafyrirtækja auk rýni á lykilmælikvörðum og viðskiptaáætlunum. Einnig eru framkvæmdar sértækar athuganir og greiningar ásamt því að viðtöl eru tekin við tiltekna lykilstarfsmenn þeirra. Þrjár viðskiptabankar, Arion banki hf., Íslandsbanki hf. og Landsbankinn hf., eru skilgreindir sem kerfislega mikilvægir bankar (KMB) af fjármálastöðugleikanefnd Seðlabankans.

Samsetning á útlánasafni kerfislega mikilvægu viðskiptabankanna hefur tekið töluverðum breyting-

um síðustu ár þar sem snarpur vöxtur í útlánum til heimila gerði það að verkum að þau urðu meirihluti af útlánasafni þeirra. Síðustu misseri hefur þó verulega dregið úr útlánavexti til heimila. Vegna umfangs óverðtryggðra útlána og breytts vaxtaumhverfis hefur eftirlitið hvatt banka til að fylgjast vel með og meta áhættu vegna þessa. Vegna efnahagsástands og innrásar Rússa í Úkraínu hefur óvissa um útlánagæði á heimsvísu aukist og hefur eftirlit með útlánaáhættu fengið aukið vægi, m.a. með tíðari vettvangsathugunum. Þá hefur fjármálaeftirlitið fylgst með útlánagæðum, m.a. vegna vaxtabreytinga og umfangs greiðsluúrræða í tengslum við heimsfaraldurinn. Í flestum tilfellum hafa útlán þeirra sem þegið hafa greiðsluúrræði verið skilgreind sem ívilnun (e. forbearance) og í skilum. Hlutfall útlána með ívilnun hefur farið lækkandi og búast má við að hlutfallið haldi áfram að lækka. Vanskilahlutföll samkvæmt skilgreiningu EBA (e. non-performing loans) hjá kerfislega mikilvægu bönkunum héldu áfram að lækka á árinu og voru í árslok nálægt 1,5%. Virðisrýrnunarhlutföll eru orðin lægri en þau voru fyrir heimsfaraldurinn, en aukið vægi íbúðalána skýrir að hluta til lægri virðisrýrnunarhlutföll.

Á árinu 2022 var áfram lögð áhersla á rekstraráhættu við áhættumat á fjármálamarkaði og sérstaklega horft á útvistun í samræmi við áherslur fjármálaeftirlitsins. Í ljósi áherslna EBA á netvarnir og vegna vaxandi ógnar sem stafar af netárásum var áfram lögð áhersla á að skoða netvarnir og viðnámsþrótt fjármála-fyrirtækja vegna þeirra.

Könnunar- og matsferli (SREP)

Fjármálaeftirlitið framkvæmir árlega ítarlegt könnunar- og matsferli (e. Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) hjá KMB. Í könnunar- og matsferlinu leggur fjármálaeftirlitið mat á helstu áhættuþætti sem felast í starfsemi bankanna og með hvaða hætti þeir meðhöndla þá, þ.m.t. stýringu og eftirlit. Ferlið felur jafnframt í sér að fjármálaeftirlitið leggur mat á og ákveður eiginfjárbörf banka undir stoð II-R sem segir til um það eigið fé sem er nauðsynlegt að viðkomandi banki haldi vegna áhættu sem hann stendur frammi fyrir eða gæti staðið frammi fyrir, til viðbótar við lágmarkskröfur um eigið fé undir stoð I. Könnunar- og matsferlið fer fram í samræmi við *Almenn viðmið og aðferðafræði vegna könnunar- og matsferlis hjá fjármálafyrirtækjum*. Viðmiðin eru endurskoðuð reglulega og eru í samræmi við viðmiðunarreglur Evrópsku bankaftirlitsstofnunarinnar (EBA) um sama efni.

Í september 2021 ákvað fjármálastöðugleikanefnd að hækka gildi sveiflufjöfnunarauka í 2% en gildi sveiflu-

jöfnunaraukans var áður 0% af áhættugrunni vegna innlendra áhættuskuldbindinga. Að mati nefndarinnar hafði hratt hækkandi eignaverð samhliða aukinni skuldsetningu heimila þá þegar fært sveiflutengda kerfisáhættu að minnsta kosti á sama stig og hún var fyrir útbreiðslu heimsfaraldursins. Nefndin taldi því ekki lengur þörf á því svigrúmi sem fjármálafyrirtækjum var veitt með afnámi sveiflufjöfnunaraukans í mars 2020. Hækkun sveiflufjöfnunaraukans tók gildi 29. september 2022.

Í júlí 2022 var birt niðurstaða úr könnunar- og matsferli KMB um viðbótarkröfu um eiginfjárgrunn sem kemur til viðbótar grunnkröfu um eiginfjárgrunn og samanlagðri kröfu um eiginfjárauka. Samkvæmt ákvörðun fjármálaeftirlitsnefndar nemur viðbótarkrafa um eiginfjárgrunn KMB á samstæðugrunni á bilinu 2,6-3,5% og var því heildarkrafa um eiginfjárgrunn þeirra í árslok 2022 á bilinu 19,9-20,7%. Eiginfjárlutföll KMB voru vel yfir þessum kröfum í lok árs 2022. Hjá áhrifaminni fjármálafyrirtækjum fer könnunar- og matsferli sjaldnar fram en hjá kerfislega mikilvægum bönkunum, þ.e. annað til þriðja hvert ár nema aðstæður kalli á aukna tíðni. Þess á milli fer fram umfangsminna árlegt áhættumat fyrir þessi fjármálafyrirtæki. Þetta er í samræmi við það grundvallarsjónarmið í áhættumiðuðu eftirliti að megináhersla sé lögð á eftirlit með fyrirtækjum sem geta stofnað fjármálastöðugleika í hættu eða valdið stórum hópi viðskiptavina alvarlegum óþægindum eða tjóni.

Endurbótaáætlanir

Fjármálaeftirlitið lauk yfirferð á endurbótaáætlunum viðskiptabankanna fjögurra á árinu 2022. Þá var á árinu lokið yfirferð á einfölduðum endurbótaáætlunum fjögurra sparisjóða og eins lána-fyrirtækis. Endurbótaáætlanirnar fullnægja nú að mati fjármálaeftirlitsins í flestum tilfellum formkröfum um efni og innihald sem til þeirra eru gerðar. Við næstu yfirferðir verður því lögð meiri áhersla á dýpri greiningar á einstökum þáttum endurbótaáætlana sem og virkni þeirra sem stýritækja í starfsemi fjármálafyrirtækja.

Eftirlit með váttryggingastarfsemi

Á árinu 2022 var lögð áhersla á greiningu á viðskiptalíkönunum, stjórnarháttum og rekstraráhættu við eftirlit á váttryggingamarkaði.

Reglubundið eftirlit með váttryggingafélögum snýr m.a. að gjaldþolsstöðu þeirra og getu til að mæta fjárhagslegum skuldbindingum. Fjármálaeftirlitið fer yfir reglubundin gagnaskil og tekur viðtöl við forstjóra, ábyrgðaraðila lykilstarfssviða og ytri endurskoðanda

félaganna. Þá metur fjármálaeftirlitið árlega þá áhættu sem snýr að rekstri váttryggingafélaga, í samræmi við *Almenn viðmið og aðferðafræði vegna eftirlitsferlis Fjármálaeftirlitsins með váttryggingafélögum*. Samstarf við Evrópsku váttrygginga- og lífeyrissjóðaeftirlitsstofnunina (EIOPA) er stór hluti af starfi við reglubundið eftirlit með váttryggingafélögum, en áherslur EIOPA endurspeglast m.a. í verkáætlun fjármálaeftirlitsins auk þess sem laga- og regluverk á váttryggingamarkaði er unnið hjá EIOPA og er fylgst grannt með þeirri vinnu.

Á árinu var nokkuð um eftirfylgni vegna athugana ársins 2021 þar sem m.a. starfsemi lykilstarfsviða hafði verið skoðuð með hliðsjón af skilyrðum laga og reglugerðar, þ. á m. regluvarsla og áhættustýring. Einnig hefur verið unnið að því að tryggja gæði gagna í regluglegum gagnaskilum.

Eftirlit með lífeyrissjóðum og vörsluaðilum lífeyrissparnaðar

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með lífeyrissjóðum og vörsluaðilum séreignarsparnaðar. Annars vegar er um að ræða reglulegt eftirlit í samræmi við grunneftirlitslíkan fjármálaeftirlitsins en þar er skilgreint hversu oft helstu áhættuþættir í rekstri lífeyrissjóðanna eru teknir til athugunar. Hins vegar er um að ræða sértækar athuganir eftir aðstæðum og tilefni hverju sinni. Helstu áhættuþættir og þróun á markaði eru greind og fylgst náið með að starfsleyfisskilyrði séu uppfyllt, að starfsþættir séu í samræmi við lög og reglur og að gripið sé til viðeigandi ráðstafana hverju sinni. Þá er eigið áhættumat lífeyrissjóða tekið til skoðunar og viðtöl tekin við tiltekna lykilstarfsmenn.

Reglubundið eftirlit með lífeyrissjóðum og vörsluaðilum séreignarsparnaðar felur í sér eftirlit með hlítinu við lög og reglur sem og mat á áhættu í rekstri lífeyrissjóðanna. Á árinu 2022 var sérstök áhersla lögð á stjórnarhætti, rekstraráhættu og útvistun. Farið var yfir eigið áhættumat lífeyrissjóðanna auk þess sem tekin voru viðtöl við framkvæmdastjóra, áhættustjóra, innri endurskoðanda og stjórnarmenn þeirra. Athugasemdum og ábendingum var komið á framfæri við lífeyrissjóðina vegna þessara athugana.

Eftirlit með verðbréfamarkaði

Á hlutabréfamarkaði fjölgaði viðskiptum lítillega en heildarvelta stóð nokkurn veginn í stað á milli ára. Fjöldi hluthafa í félögum í Kauphöllinni hélt áfram að aukast, en þeir voru tæp 22 þúsund árið 2018 en 73 þúsund um áramótin 2022-2023. Eftirlit á verðbréfa-

markaði stuðlar meðal annars að skilvirkari og öruggari verðbréfamarkaði. Það fer m.a. fram með viðvarandi eftirliti með upplýsingagjöf útgefenda verðbréfa, eftirliti með viðskiptahegðun þátttakenda á markaði, svo sem mögulegum innherjasvikum og markaðsmisnotkun, en einnig með athugunum á skýrslum eftirlitsskyldra aðila til fjármálaeftirlitsins. Þá hefur fjármálaeftirlitið eftirlit með starfsemi kauphalla (einn aðili) og verðbréfamiðstöðva (tveir aðilar).

Á árinu 2022 hóf fjármálaeftirlitið rannsókn á 33 málum sem komu upp á verðbréfamarkaði, þar af byggðust 16 á ábendingum frá Kauphöll Íslands. Líkt og fyrri ár vörðuð flest málanna meint innherjasvik og upplýsingaskylda útgefenda. Af þeim málum sem tekin voru til rannsóknar var 12 lokið á árinu 2022 og líkt og fyrri ár lauk flestum málum án niðurstöðu um brot eða í 9 tilvikum. Þremur málum lauk með sátt við málsaðila.

Lokið var við vettvangsathuganir á tilkynningum hjá Arion banka hf., Fossum fjárfestingarbanka hf. og Íslandsbanka hf. um viðskipti með fjármálagerninga (TRS II). Hinn 1. júlí 2022 var umsókn Verðbréfamiðstöðvar Íslands hf. um endurnýjað starfsleyfi skv. lögum nr. 7/2020, um verðbréfamiðstöðvar, uppgjör og rafræna eignarskráningu verðbréfa, metin fullbúin af fjármálaeftirlitinu og var starfsleyfi veitt í lok desember 2022. Tilkynningum um skortstöður fjölgaði lítið eitt milli ára og staðfestum lýsingum fækkaði að sama skapi á milli ára. Þrátt fyrir fækkun lýsinga var þó á hinn bóginn nokkuð um nýskráningu félaga. Nova klúbburinn hf. og Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf. voru skráð á aðalmarkaðinn en Alvotech Holdings S.A. og Amaroq Minerals Ltd. á First North. Alvotech Holdings S.A. fluttist á aðalmarkaðinn undir lok ársins.

Eftirlit með viðskiptaháttum

Stór hluti af fjármálaþjónustu og samskiptum viðskiptavini hefur færst yfir á stafrænt form og nýjar leiðir hafa opnast fyrir starfsemi yfir landamæri. Við þær aðstæður er áskorun að hafa fullnægjandi yfirsýn yfir þjónustu sem neytendum hér á landi stendur til boða og þær aðferðir sem notaðar eru til að ná til viðskiptavina. Aukin hætta er á að viðskiptavinum sé seld vara eða þjónusta sem ekki hentar þeim best eða þeim veittar rangar eða villandi upplýsingar (e. mis-selling).

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með að viðskiptahættir eftirlitsskyldra aðila séu eðlilegir og heilbrigðir. Slíkt eftirlit felur m.a. í sér frumkvæðisathuganir og athuganir á grundvelli ábendinga sem fjármálaeftirlitið tekur á móti. Þá eru einnig framkvæmdar greiningar, s.s. á fjárfestingu almennra fjárfesta. Markmið eftirlits-

ins er að stuðla að betri framkvæmd á fjármálamarkaði og efla vernd neytenda. Undir viðskiptahætti falla m.a. hvers kyns samskipti eftirlitsskyldra aðila og viðskiptavina og hugsanlegra viðskiptavina við sölu á vörum og þjónustu, s.s. upplýsingagjöf til viðskiptavina, ráðgjöf, gagnsæi í verðlagningu, markaðssetningu og meðhöndlun kvartana. Á árinu voru reglulega birtar tilkynningar á vef Seðlabankans um mál sem tengjast ýmist neytendum og/eða markaðsaðilum.

Á árinu 2022 bárust 137 erindi er vörðuðu viðskiptahætti og málefni neytenda á fjármálamarkaði. Á árinu 2022 lauk fjármálaeftirlitið athugunum af ýmsum toga sem snertu viðskiptahætti og málefni neytenda. Einnig hófust á árinu umfangsmiklar athuganir á framkvæmd innlendra sölu- og umsjónaraðila í útboði Bankasýslu ríkisins á 22,5% eignarhlut ríkisins í Íslandsbanka hf. sem fram fór 22. mars 2022. Þeim athugunum lauk ekki á árinu. Vettvangsathuganir voru gerðar hjá Afkomu váttryggingamiðlun ehf. og Tryggingavernd ehf. þar sem kannaðar voru ráðstafanir félaganna til varnar hagsmunaárekstrum, upplýsingagjöf, og auk þess þarfagreining og varðveisla gagna í tengslum við dreifingu váttryggingatengdra fjárfestingarafurða. Athugun var gerð á markaðssetningu Stefnis hf. í því skyni að kanna hvort auglýsing sem Stefnir hf. birti á samfélagsmiðlum og í sjónvarpi uppfyllti þau skilyrði sem gilda um markaðsefni rekstrarfélaga verðbréfasjóða og rekstraraðila sérhæfðra sjóða skv. lögum nr. 115/2021, um markaði fyrir fjármálagerninga. Þá voru gerðar athuganir á aðgreiningu milligjalda fyrir kortatengdar greiðslur hjá þremur færsluhirðum.

Enn fremur varði starfsfólk sem sinnir eftirliti með viðskiptaháttum miklum tíma í innleiðingu reglugerða og tilskipana ESB í íslensk lög á árinu, ásamt því að hafa aðkomu að ýmsum nefndum á vegum evrópsku eftirlitsstofnananna.

Eftirlit með rekstrarfélögum verðbréfasjóða, verðbréfasjóðum og rekstraraðilum sérhæfðra sjóða

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með rekstrarfélögum verðbréfasjóða, rekstraraðilum sérhæfðra sjóða, verðbréfasjóðum og sérhæfðum sjóðum. Lykilþáttur í slíku eftirliti snýr að því hvort umræddir sjóðir fjárfesti í samræmi við lagaheimildir og eigin reglur. Þá nær eftirlitið einnig til áhættustýringar, hagsmunaárekstra og lausafjárstýringar sjóða sem og skyldra vörsluaðila slíkra sjóða. Á árinu 2022 bárust allnokkrar umsóknir um markaðssetningarheimild fyrir erlenda rekstraraðila sérhæfðra sjóða til fagfjárfesta hér á landi en um er að ræða

svonefnda þriðja ríkis aðila sem staðsettir eru utan EES. Þá var framkvæmd samevrópsk sértæk athugun á verðmatsaðferðum sjóða með áherslu á framkvæmd verðmats eigna verðbréfasjóða og opinna sérhæfðra sjóða sem fjárfesta m.a. í eignum með minni seljanleika. Athugunin náði til tiltekinna rekstrarfélaga og rekstraraðila. Einnig skoðaði fjármálaeftirlitið starfsemi vörsluaðila verðbréfasjóða og sérhæfðra sjóða, einkum fylgni við hlutverk vörsluaðila, sem nánar er kveðið á um í þágildandi lögum nr. 128/2011, um verðbréfasjóði, og lögum nr. 45/2020, um rekstraraðila sérhæfðra sjóða, meðal annars til að fá yfirsýn yfir uppbyggingu og starfsemi fyrirtækja sem sinna hlutverki vörsluaðila verðbréfasjóða og sérhæfðra sjóða og sannreyna að tiltekin ákvæði laga og reglugerða væru uppfyllt.

Eftirlit með aðgerðum gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka

Fjármálaeftirlitið sinnir áhættumiðunum eftirliti með tilkynningarskyldum aðilum í samræmi við lög um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Tilkynningarskyldir aðilar undir eftirliti voru 97 talsins í árslok 2022.

Fjármálaeftirlitið framkvæmdi fjölda athugana, þ.m.t. sex vettvangsathuganir, sem og annars konar athuganir er vörðuðu meðal annars eftirfylgni vegna fyrri athugana á áhættumati og áhættumiðunum aðgerðum hjá tilkynningarskyldum aðilum.

Á árinu birti fjármálaeftirlitið lærdómsskýrslu um framkvæmd áhættumats vegna peningaþvættis og fjármögnunar hryðjuverka. Þá var listi yfir starfsheiti sem teljast til háttsettra opinberra starfa í tengslum við mat á einstaklingum sem teljast í áhættuhópi vegna stjórn mála legra tengsla uppfærður, auk þess sem listi yfir áhættusöm og ósamvinnuþýð ríki var uppfærður líkt og áður í þriggung í samræmi við breytingar á listum FATF og ESB. Jafnframt voru innleiddar þrjár viðmiðunarreglur frá EBA, meðal annars um samþættingu varúðareftirlits og eftirlits með aðgerðum gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Haldin var ráðstefna um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka á árinu, þar sem saman voru komnir bæði innlendir og erlendir sérfræðingar í málaflöknum. Að lokum var ýmislegt fræðslufni gefið út á vefnum og ýmsir kynningar- og fræðslufundir haldnir fyrir tilkynningarskylda aðila, meðal annars í tengslum við þvingunaraðgerðir sem beinast að rússneskum aðilum í kjölfar innrásar Rússlands í Úkraínu.

Vettvangsathuganir

Vettvangsathuganir styðja við reglubundið eftirlit með eftirlitsskyldum aðilum og eru ein þeirra aðferða sem fjármálaeftirlitið beitir til að sinna lögbundnu hlutverki sínu. Markmið vettvangsathugana er meðal annars að kanna og meta undirliggjandi áhættuþætti í starfsemi eftirlitsskyldra aðila ásamt því að leggja mat á stjórnarhætti og umgjörð innra eftirlits þeirra. Ákvarðanir um vettvangsathuganir eru byggðar á áhrifavægi eftirlitsskyldra aðila ásamt niðurstöðu áhættumats auk áherslna fjármálaeftirlitsins á hverjum tíma. Jafnframt er tekið mið af stærð, starfsemi og áhættusniði eftirlitsskyldra aðila.

Lokið var við 27 vettvangsathuganir á árinu 2022. Áfram var lögð áhersla á athuganir á aðgerðum eftirlitsskyldra aðila gegn peningþvætti og fjármögnum hryðjuverka, ásamt athugunum er tengdust útlánaáhættu, rekstraráhættu og stjórnarháttum og innra eftirliti í starfsemi eftirlitsskyldra aðila.

Hæfismat, virkir eignarhlutir og starfsleyfi

Hæfismat stjórnarmanna og framkvæmdastjóra

Fjármálaeftirlitið leggur mat á hæfi og hæfni stjórnarmanna og framkvæmdastjóra eftirlitsskyldra aðila. Hæfismatið er framkvæmt þegar stjórnarmenn og framkvæmdastjórar hefja störf hjá eftirlitsskyldum aðilum auk þess sem fjármálaeftirlitið getur tekið hæfi þeirra til endurskoðunar ef tilefni er til. Það er þó ávallt á ábyrgð eftirlitsskyldra aðila að tryggja að stjórnarmenn og framkvæmdastjórar þeirra fullnægi hæfisskilyrðum laga og reglna.

Fjármálaeftirlitið lagði mat á hæfi 97 stjórnarmanna og framkvæmdastjóra eftirlitsskyldra aðila á árinu 2022. Meginhluti hæfismatanna sneri sem fyrr að stjórnarmönnum. Lokið var við nær öll hæfismót sem fresta þurfti á undanförunum árum vegna kórónuveirufaraldursins.

Virkir eignarhlutir

Fjármálaeftirlitið metur hæfi aðila sem hyggjast eignast virkan eignarhlut í eftirlitsskyldum aðilum. Á árinu 2022 voru afgreiddar tilkynningar um virkan eignarhlut í tveimur eftirlitsskyldum aðilum. Annars vegar í tengslum við starfsleyfisveitingu indó sparisjóðs hf. og hins vegar vegna Valitors hf.

Starfsleyfi og önnur leyfismál

Töluvert var um breytingar tengdar starfsleyfum eftirlitsskyldra aðila á árinu 2022. Fjármálaeftirlitið veitti

indó sparisjóði hf. starfsleyfi sem nýr sparisjóður. Þá fékk Fossar fjárfestingarbanki hf. aukið starfsleyfi sem lánaþyrirtæki. Jafnframt fékk Verðbréfamiðstöð Íslands hf. endurnýjað starfsleyfi. Félögin Leitar Capital Partners ehf., Óðinn Capital ehf., Seigla eignastýring ehf. og Viska Digital Assets ehf. voru skráð sem nýir rekstraraðilar sérhæfðra sjóða. Íslensk verðbréf hf. og Akta sjóðir hf. fengu auknar starfsheimildir. Auk þess var Skilum ehf. veitt nýtt innheimtuleyfi. Rafmyntasjóður Íslands ehf. var skráður sem nýr þjónustuveitandi sýndareigna. Að endingu voru skráningar Skiptimyntar ehf., sem þjónustuveitanda sýndareigna, og FX Iceland ehf., sem gjaldeyrisskiptastöðvar, afturkallaðar.

Málum sem lauk með viðurlögum á árinu 2022

Á árinu 2022 lauk fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands fimm málum með samkomulagi um sátt við málsaðila. Í sátt felst að málsaðili gengst við því að hafa brotið gegn ákvæðum laga eða ákvörðunum fjármálaeftirlitsins, upplýsir að fullu um brotið og gerir samkomulag við fjármálaeftirlitið um tiltekna sektargreiðslu sem rennur í ríkissjóð. Í þeim fimm málum sem lokið var með samkomulagi um sátt námu fjárhæðir sekta á bilinu 900 þ.kr. til 44,3 m.kr.

Önnur viðfangsefni

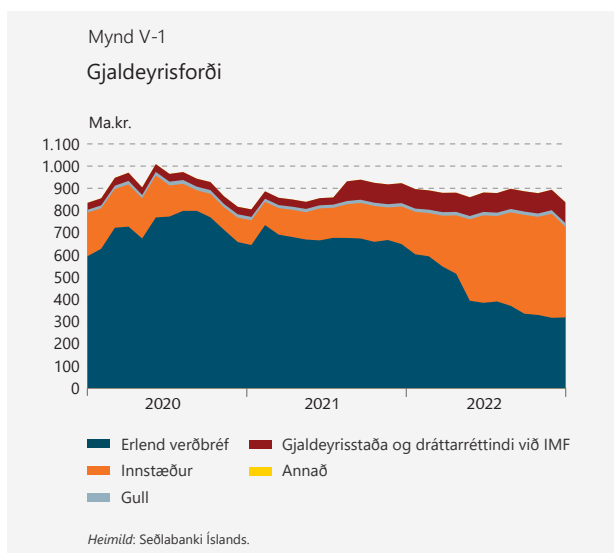

Gjaldeyrisforði

Hlutverk gjaldeyrisforða

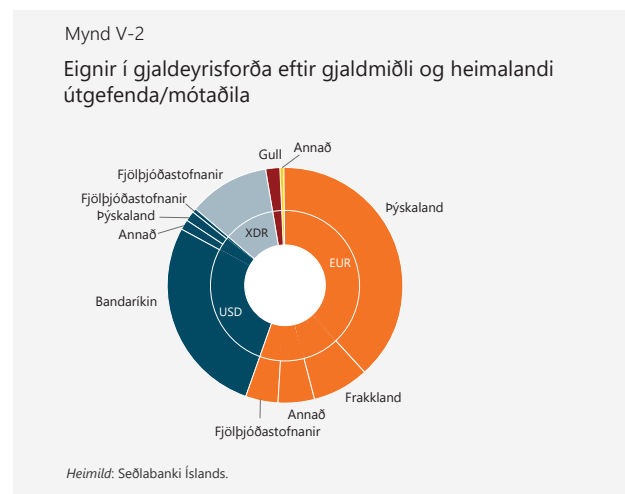
Seðlabanki Íslands varðveitir gjaldeyrisforða og stýrir honum í samræmi við markmið og hlutverk bankans, samanber lög nr. 92/2019. Í gjaldeyrisforða eru erlendar eignir Seðlabankans í erlendum gjaldmiðlum, þ.e. innstæður í erlendum bönkum, skuldabréf, sérstök dráttarréttindi og inneign hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum, gull og aðrar erlendar eignir.

Hlutverk gjaldeyrisforða er fjórþætt: Í fyrsta lagi að draga úr áhrifum sveiflna í greiðslujöfnuði landsins. Í öðru lagi að minnka líkur á að fjármagnshreyfingar til og frá landinu raski fjármálastöðugleika. Í þriðja lagi er forðinn þáttur í eigna- og skuldastýringu ríkissjóðs og Seðlabankans með það að markmiði að íslenska ríkið geti staðið skil á erlendum skuldum sínum, greitt erlend útgjöld og staðið við aðrar alþjóðlegar skuldbindingar.

Í fjórða lagi er gjaldeyrisforði öryggissjóður sem hægt er að grípa til vegna áfalla.

Æskileg stærð gjaldeyrisforða ræðst hverju sinni meðal annars af erlendra skuldastöðu þjóðarbúsins, stefnu í peningamálum, uppbyggingu og stöðu fjármálakerfisins, umfangi utanríkisviðskipta og fjármagnsflæði til og frá landinu.

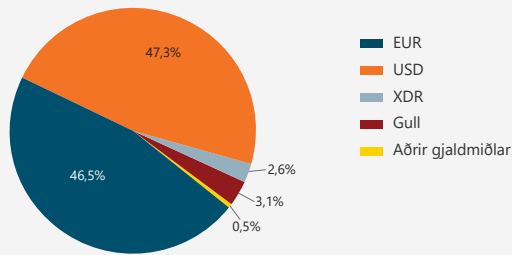

Þróun gjaldeyrisforða 2022

Í árslok 2022 nam gjaldeyrisforðinn um 837 ma.kr., jafnvirði 5,9 ma. bandaríkjadala, og minnkaði um 86 ma.kr. Tvær erlendar skuldabréfaútgáfur ríkissjóðs, samtals um 88,5 ma.kr., voru á gjalddaga á árinu og skýrir það að mestu leyti að forðinn minnkaði. Þá leiddu gjaldeyrisinngrip á millibankamarkaði og önnur gjaldeyrisviðskipti til þess að forðinn dróst saman um 5,4 ma.kr. Í árslok nam gjaldeyrisforði um 23% af vergri landsframleiðslu ársins 2022, 33% af peningamagni og sparifé (M3) og samsvaraði innflutningi vöru og þjónustu í 6 mánuði.

Mynd V-3

Gjaldmiðlaskipting gjaldeyrisjafnaðar

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Afkoma og ávöxtun

Afkoma bankans af rekstri gjaldeyrisforða var jákvæð um 11,8 ma.kr. á árinu 2022. Verðbreytingar á mörkuðum leiddu til 33,0 ma.kr. samdráttar í gjaldeyrisforða en á móti vógu gengisbreytingar sem leiddu til 39,8 ma.kr. aukningar. Vaxtatekjur af forða námu 5,0 ma.kr. á árinu. Ávöxtun af skuldabréfum og innstæðum var neikvæð á árinu um 3,6% án áhrifa gengismunar.

Varðveisla

Starfsreglur um varðveislu gjaldeyrisforða eru settar með vísan til 3. mgr. 3. gr. og 1. mgr. 30. gr. laga nr. 92/2019. Reglurnar eru settar af seðlabankastjóra og varaseðlabankastjórum. Í starfsreglunum er fjallað um helstu atriði í varðveislu gjaldeyrisforða, m.a. um tilgang, skipulag, heimila fjárfestingu og ytri mörk ásættanlegrar áhættu.

Varðveisla gjaldeyrisforðans felur í sér að Seðlabankinn tekur áhættu sem þarf að stýra. Megináhættan snýr að því að bankinn verði ófær um að beita forðanum til að ná markmiðum sínum eða sinna hlutverki sínu sem seðlabanki. Gjaldveisla áhætta er hins vegar

sú áhætta sem hefur mest áhrif á efnahag bankans. Forðinn er í erlendum gjaldmiðlum en skuldir bankans að stórum hluta í íslenskum krónum. Því hafa gengisbreytingar mikil áhrif á tekjur og gjöld bankans og virði eigna og skulda reiknað í krónum. Krónuvirðið er hins vegar aukaatriði í samanburði við ofangreinda megináhættu og með hliðsjón af hlutverki forðans.

Erlend verðbréf námu um 38% af gjaldeyrisforðanum í árslok 2022. Innlán námu um 49% forðans en þau voru að langmestu leyti í seðlabönkum. Gulleign bankans var óbreytt að magni til á milli ára og var virði hennar 16,5 ma.kr. eða um 2,0% af forða í árslok. Gjaldveislaforður bankans, þ.e. eignir bankans í erlendum gjaldeyri að frádregnum skuldum í erlendum gjaldeyri, var jákvæður um 529 ma.kr. í lok árs 2022. Það samsvarar 3,7 ma. bandaríkjadala.

Lánshæfiseinkunn útgefenda þarf að vera að lágmarki AA til að verðbréfaútgáfur geti fallið í flokk mjög seljanlegra eigna. Við stýringu gjaldeyrisforða teljast mjög seljanlegar eignir vera ríkisskuldabréf í bandaríkjadöllum eða evrum sem gefin eru út í eigin gjaldmiðli ríkisins, innstæður hjá seðlabönkum þessara landa eða Alþjóðagreiðslubankanum. Slíkar eignir voru 64% af gjaldeyrisforðanum í lok árs 2022.

Á mynd V-2 má sjá skiptingu gjaldeyrisforðans í lok árs 2022 eftir löndum og gjaldmiðlum. Nánar er fjallað um stýringu fjárhagslegrar áhættu bankans í skýringum með ársreikningi.

Lánamál ríkissjóðs

Samningur um lánamál ríkissjóðs

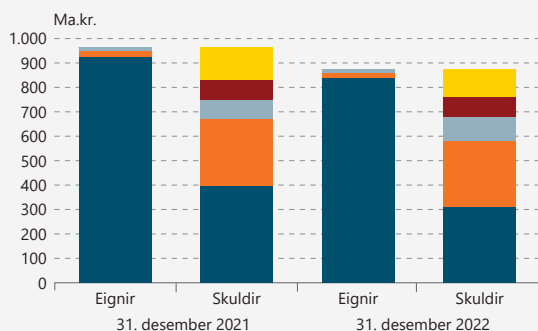
Seðlabanki Íslands sér um framkvæmd lánamála fyrir hönd ríkissjóðs samkvæmt samningi við fjármála- og efnahagsráðuneytið. Það felur í sér umsjón með erlendum lántökum ásamt framkvæmd útboða á innlendum ríkisverðbréfum, uppkaup og innlausn þeirra, gerð aðalmiðlarasamninga og umsjón með verðbréfalánum til aðalmiðlara. Bankinn annast áhættu- og lánsfjárstýringu og sinnir upplýsingagjöf um lánamál ríkissjóðs. Bankinn annast jafnframt verkefni tengd ríkisábyrgðum og endurlánum, þ.m.t. útgáfu skuldabréfa vegna endurlána ríkissjóðs.

Innlend lánamál

Í lok desember 2021 birti Seðlabankinn fyrir hönd ríkissjóðs ársáætlun í lánamálum ríkissjóðs fyrir árið 2022. Samkvæmt áætluninni var stefnt að því að útgáfa ríkisbréfa á árinu myndi nema 160 ma.kr. að söluvirði. Það markmið náðist og fór öll salan fram með útboðsfyrirkomulagi.

Mynd V-4

Efnahagur Seðlabanka Íslands

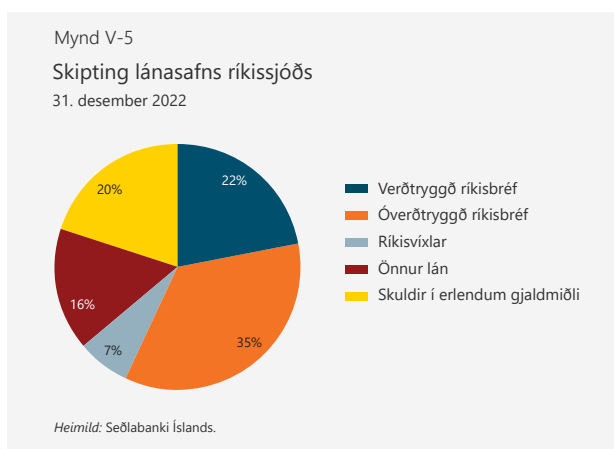

■ Erlendar eignir og skuldir
 ■ Seðlar og mynt
 ■ Peningastefnutengdar eignir og skuldir
 ■ Eigið fé
 ■ Aðrar eignir og skuldir

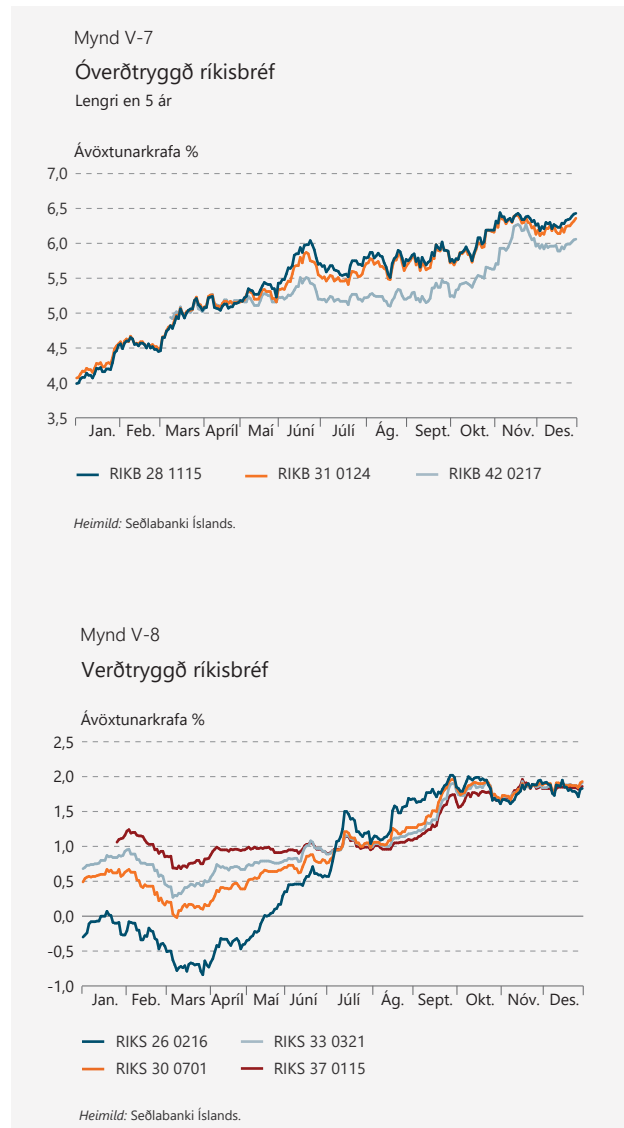
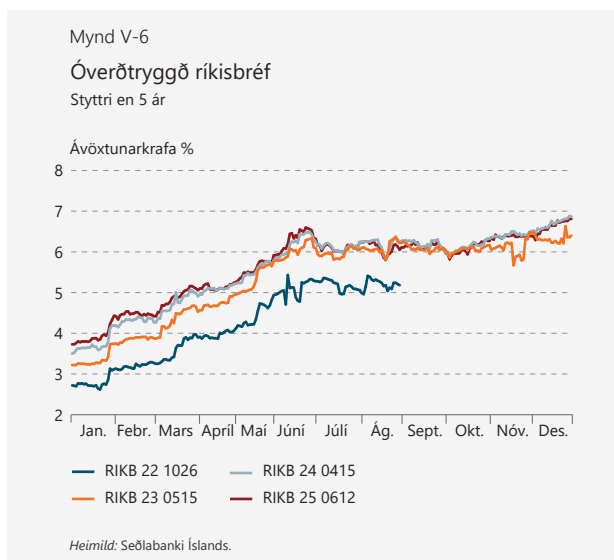
Heimild: Seðlabanki Íslands.

Samkvæmt áætluninni var nýr 20 ára óverðtryggður ríkisbréfaflokkur, RIKB 42 0217, gefinn út á árinu ásamt nýjum verðtryggðum flokki til 15 ára, RIKS 37 0115. Viðtökur voru góðar og í lok árs nam útistandandi fjárhæð óverðtryggða flokksins rúmum 44 ma.kr. og útistandandi fjárhæð verðtryggða flokksins tæpum 30 ma.kr. Á árinu var ríkisbréfaflokkurinn RIKB 22 1026 á gjalddaga og nam útistandandi fjárhæð hans 73 ma.kr.

Ríkissjóður ástundar uppkaup og skiptiútboð á flokkum sem nálgast gjalddaga til að draga úr endurfjármögnunaráhættu. Samtals keypti ríkissjóður rúma 33 ma.kr. að nafnvirði í ríkisbréfaflokkunum RIKB 22 1026 og RIKB 23 0515 á árinu.

Mikil óvissa ríkti á innlendum skuldabréfamarkaði í upphafi árs vegna vaxandi verðbólgu og innrásar Rússa í Úkraínu. Stríðsátökin ollu miklu umróti á alþjóðlegum hrávörumörkuðum og settu viðskiptasambönd og aðfangakeðjur í uppnám. Miklar framboðstruflanir, aukinn flutningskostnaður, hækkandi orku- og hrávöruverð sem og hækkandi húsnæðisverð leiddu til aukinnar verðbólgu á árinu. Ársverðbólgan í lok árs nam

9,6%, samanborið við 5,1% í upphafi árs. Meginvextir Seðlabanka Íslands voru hækkaðir sem hafði áhrif til hækunar á kröfu óverðtryggðra ríkisbréfa. Á sama tíma hliðraðist verðtryggði ferillinn einnig upp á við.

Erlend lánamál

Í árslok 2022 námu skuldur ríkisins í erlendum gjaldmiðli tæpum 315 ma.kr. og lækkuðu þær um tæpa 30 ma.kr. á árinu. Samkvæmt *Stefnu í lánamálum ríkisins 2022-2026* eru lán ríkissjóðs í erlendum gjaldmiðlum fyrst og fremst tekin til að styrkja gjalddeyrisforða Seðlabankans, til að endurfjármagna útistandandi markaðsútgáfur og til að viðhalda aðgengi innlendra aðila að erlendum mörkuðum.

Á árinu 2022 var á gjalddaga markaðsskuldabréf útgefið í bandaríkjadöllum. Skuldabréfið var gefið út í maí 2012 og nam útgáfufjárhæð einum milljarði bandaríkjadala. Vegna uppkaupa ríkissjóðs í flokknum árið 2017 námu eftirstöðvar bréfsins einungis 92 milljónum

dala á gjalddaga. Einnig var markaðsskuldabréf að fjárhæð 500 milljónir evra sem gefið var út árið 2017 á gjalddaga í desember. Í sama mánuði voru tekin lán í erlendum gjaldmiðli fyrir rúma 49 ma.kr. í tengslum við kaup ríkissjóðs á Landsneti hf.

Ríkisábyrgðir

Seðlabanki Íslands sinnir verkefnum í tengslum við ríkisábyrgðir og Ríkisábyrgðasjóð. Ríkisábyrgðasjóður hefur umsjón með veittum ríkisábyrgðum og skal einnig fylgjast með rekstri þeirra aðila sem fengið hafa ríkisábyrgð og halda skrá yfir skuldbindingar með slíkri ábyrgð. Stærstur hluti ríkisábyrgða er til kominn vegna skuldabréfa ÍL-sjóðs. Ríkisábyrgðir í árslok 2022 námu 837 ma.kr. en voru 845 ma.kr. í árslok 2021.

Alþjóðleg samskipti

Seðlabanki Íslands á fagleg og fjárhagsleg samskipti við alþjóðlegar stofnanir á starfssviði sínu auk þess að eiga í virku samstarfi við fjölmarga seðlabanka, einkum í Evrópu.

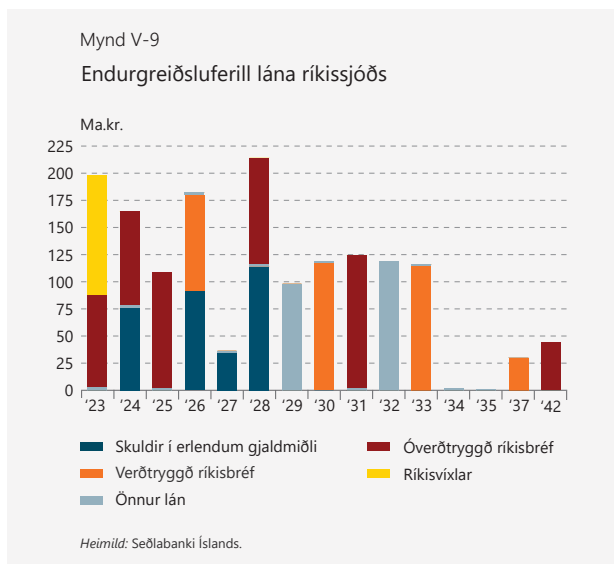
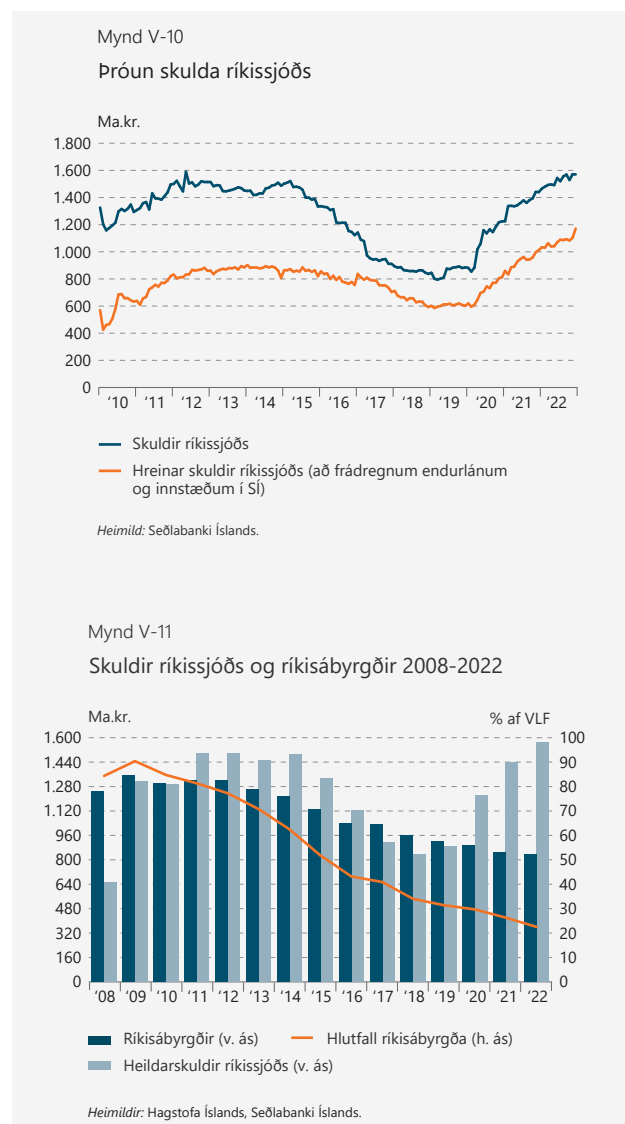
Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

Seðlabanki Íslands fer með formleg tengsl við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn fyrir Íslands hönd. Sendinefnd frá sjóðnum átti árlegar viðræður við íslensk stjórnvöld og aðra hagsmunaaðila um stöðu og horfur í þjóðarbúskapnum í maí. Árleg skýrsla sjóðsins um Ísland var gefin út í júní. Allar skýrslur sjóðsins um Ísland eru birtar á heimasíðum hans og Seðlabankans.

Ísland starfar með Norður- og Eystrasaltslöndunum á vettvangi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og myndar kjördæmi með þeim. Sameiginlega kjósa þessi lönd einn

fastafulltrúa í framkvæmdastjórn sjóðsins sem í sitja alls 24 fastafulltrúar. Fulltrúi kjördæmisins í framkvæmdastjórninni árið 2022 var Mika Pösö frá Finnlandi. Skrifstofa kjördæmisins í sjóðnum tekur árlega saman greinargerð um þau mál sem hæst ber í starfi sjóðsins og framkvæmdastjórnarinnar á árinu og afstöðu kjördæmisins til þeirra. Greinargerðirnar eru birtar m.a. á heimasíðu Seðlabankans.

Fjárhagsnefnd Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (International Monetary and Financial Committee) hélt að venju tvo fundi á árinu. Seðlabankastjóri er fulltrúi Íslands í sjóðráði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (Board of Governors) sem kemur saman á ársfundi sjóðsins.

Alþjóðagreiðslubankinn

Seðlabanki Íslands er hluthafi í Alþjóðagreiðslubankanum í Basel í Sviss (Bank for International Settlements - BIS) og tekur þátt í ýmsu samstarfi á vettvangi hans. Alþjóðagreiðslubankinn er vettvangur alþjóðlegs samstarfs seðlabanka og fjármálaeftirlita auk þess að vera

rannsóknarsetur og banki fyrir seðlabanka heimsins. Seðlabankastjóri tók á árinu þátt í reglulegum fundum seðlabankastjóra sem haldnir eru annan hvern mánuð á vegum BIS auk ársfundar bankans.

Seðlabanki Íslands tekur þátt í starfi Norrænu nýsköpunarmiðstöðvarinnar sem Alþjóðagreiðslubankinn stofnaði árið 2021 í samstarfi við seðlabanka Íslands, Noregs, Svíþjóðar og Danmerkur (BIS Innovation Hub Nordic Centre). Miðstöðin er staðsett í Stokkhólmi og leggur Seðlabankinn miðstöðinni til starfsmann. Norræna miðstöðin hefur það hlutverk að vera vettvangur fyrir nýsköpun í fjártækni, rannsóknir á straumum og stefnum í fjártækni sem hafa þýðingu fyrir starfsemi seðlabanka auk þess að efla alþjóðlegt samstarf sem miðar að því að bæta virkni alþjóðlega fjármálakerfisins.

Efnahags- og framfarastofnunin

Seðlabanki Íslands tekur þátt í starfi á vegum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD). Sérfræðingar OECD koma auk þess reglulega til Íslands til að kynna sér framvindu efnahagsmála og gefa út skýrslu um mat stofnunarinnar á efnahagsaðstæðum og horfum á Íslandi á tveggja ára fresti, síðast í júlí 2021.

Network for Greening the Financial System

Seðlabanki Íslands er aðili að samtökunum Network for Greening the Financial System (NGFS) og tekur virkan þátt í starfsemi þeirra. Þetta eru samtök seðlabanka og fjármálaeftirlita víðs vegar um heim sem hafa lýst vilja sínum til og ásetningi um að starfa saman að því að stuðla að og þróa bestu framkvæmd áhættu- stýringar í fjármálageiranum í tengslum við loftslags- og umhverfismál og stuðla að sjálfbærri og umhverfis- vænni fjárfestingu.

Samstarf í tengslum við fjármálaeftirlit

Seðlabanki Íslands er þátttakandi í starfi evrópsku eftirlitsstofnananna á fjármálamarkaði, svo sem Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA), Evrópsku váttrygginga- og lífeyrissjóðaeftirlitsstofnunarinnar (EIOPA) og Evrópsku verðbréfamarkaðseftirlitsstofnunarinnar (ESMA). Seðlabankinn hefur þar sömu réttindi og skyldur og eftirlitsstjórnvöld ríkja Evrópusambandsins að undanskildum atkvæðisrétti. Þátttaka í eftirlitsstjórn (e. Board of Supervisors), fastanefndum og vinnuhópum evrópsku eftirlitsstofnananna gerir bankanum kleift að fylgjast vel með breytingum á Evrópulöggjöf á fjármálamarkaði og taka þátt í þróun hennar. Með þátttöku sinni leggur Seðlabankinn einnig sitt af mörkum til að tryggja samræmda framkvæmd Evrópulöggjafar

á fjármálamarkaði á EES-svæðinu. Þá byggir þátttakan undir innleiðingu nýrrar Evrópulöggjafar hér á landi, auðveldar hana og stuðlar að skilvirkri eftirlitsframkvæmd að innleiðingu lokinni.

Seðlabankinn tók virkan þátt í alþjóðasamstarfi í tengslum við aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka, m.a. í nefndum á vegum EBA og í vinnuhópi fjármálaeftirlita Norðurlanda og Eyrstrasaltsríkja.

Seðlabankinn tekur einnig þátt í starfi norræns samstarfshóps eftirlitsstjórnvalda sem starfræktur er til að samræma eftirlit með Nasdaq-kauphöllum á Norðurlöndunum. Helsta hlutverk hópsins, auk þess að gera sértækar athuganir, er að meta og hafa eftirlit með helstu áhættuþáttum í rekstri kauphallanna. Seðlabankinn tekur þátt í starfi Alþjóðasamtaka váttryggingaeftirlita (International Association of Insurance Supervisors – IAIS) sem hefur það markmið að stuðla að bættu eftirliti með váttryggingastarfsemi.

Samstarf í tengslum við fjármálastöðugleika

Seðlabankinn tekur þátt í starfi Evrópska kerfisáhætturáðsins (ESRB) og undirhópa þess og hefur þannig aðgang að samevrópskum greiningum á kerfisáhættu. Seðlabankastjóri sækir fundi kerfisáhætturáðsins sem áheyrnarfulltrúi.

Enn fremur tekur Seðlabankinn þátt í samstarfi um fjármálastöðugleika á vegum alþjóðlega fjármálastöðugleikaráðsins (Financial Stability Board, FSB) sem er helsti samræmingarvettvangur á sviði fjármálastöðugleika í heiminum.

Seðlabankinn tekur jafnframt virkan þátt í samstarfi með Norður- og Eyrstrasaltslöndunum, m.a. á sviði kerfisáhættu þar sem skipst er á upplýsingum um þróun kerfisáhættu og beitingu þjóðhagsvarúðartækja (Nordic Baltic Macroprudential Forum). Þá tekur Seðlabankinn í samstarfi við fjármála- og efnahagsráðuneytið þátt í starfi Nordic Baltic Stability Group sem hefur það hlutverk að samhæfa viðbrögð við fjármálaáfalli sem snertir fleiri en eitt ríki og vinna að upplýsingagjöf milli stofnana ríkjanna á sviði fjármálastöðugleika.

Líkt og fyrri ár tók Seðlabankinn virkan þátt í alþjóðlegri samvinnu um þróun greiðslumiðlunar, s.s. um millibankakerfi, seðlabankarafeyri og netöryggismál.

Reiðufé

Í árslok 2022 var útgefið reiðufé Seðlabanka Íslands 80,7 ma.kr. (82,0 ma.kr. 2021). Þar af voru útgefnir

seðlar 76,1 ma.kr. (77,6 ma.kr. 2021) og útgefin mynt 4,5 ma.kr. (4,4 ma.kr. 2021). Útgefið reiðufé Seðlabankans er hluti af skuldahlið efnahagsreiknings bankans. Í töflu 3 í töfluviðauka má sjá hvernig þessi stærð skiptist eftir seðla- og myntstærðum.

Yfirleitt er átt við reiðufé utan Seðlabanka og innlánsstofnana þegar talað er um reiðufé í umferð. Munurinn á þeirri tölu og samtölu töflu 3 í töfluviðauka er svokallaður nætursjóður innlánsstofnana, sem samanstendur af því reiðufé sem er á eignahlið efnahagsreiknings innlánsstofnana í lok viðskiptadags. Í lok árs 2022 var nætursjóður innlánsstofnana 7,8 ma.kr. (7,7 ma.kr. 2021). Því var reiðufé í umferð utan Seðlabanka og innlánsstofnana (hjá almenningi, fyrirtækjum o.s.frv.) 72,8 ma.kr. (74,3 ma.kr. 2021) og hafði minnkað á árinu um 1,5 ma.kr. eða um 2%.

Á árinu 2022 eyddi Seðlabankinn 1,6 milljónum seðla sem töldust ónothæfir, en á árinu 2021 var 1,9 milljónum seðla eytt og 2,9 milljónum seðla árið 2020.

Í lok ársins 2022 var 19,1 milljón seðla í umferð á Íslandi (18,8 milljónir seðla 2021).

Menningarstyrkur tengdur nafni Jóhannesar Nordals

Ellefta úthlutun menningarstyrks sem tengdur er nafni Jóhannesar Nordals, fyrrverandi seðlabankastjóra, fór fram 19. maí 2022. Umsóknir um styrkinn voru 16 en ákveðið var að veita styrk til fjögurra verkefna.

Vinnuhópur um verkefnið *Sálmabækur 16. aldar* hlaut einnar milljónar króna styrk en verkefnið snýr að því að gefa út sálmabækur Marteins Einarssonar og Gísla Jónssonar Skálholtsbiskupa og sálmabók Guðbrands Þorlákssonar Hólabiskups. Með útgáfunni verða allir prentaðir sálmar mikilvægra tímamóta í bókmennta- og kirkjusögu landsins aðgengilegir almenníngi.

Sigurþór Sigurðsson hlaut einnar milljónar króna styrk fyrir bókina *Saga bókbands á Íslandi*. Gerð bókbands á elstu handritum landsins verður tekin fyrir og fjallað um bókband frá Hólum, Skálholti, Hrapsey, Leirárgörðum og fram til okkar tíma. Farið verður yfir þróun bókbands, efnisnotkun og verkfæri og jafnframt verður fjallað um bókbindara sem störfuðu á þessum tíma.

Töfrahurð tónlistarútgáfa hlaut einnar milljónar króna styrk úr sjóðnum fyrir verkefnið *Dimmalimm – tónlistarævintýri*. Árið 2024 verða 100 ár liðin frá andláti Muggs sem er höfundur ævintýrisins um Dimmalimm og af því tilefni verður gefin út bók með sögunni og myndskreytingum. Einnig verður frumflutt nýtt tónlist-

arævintýri sem er byggt á sögunni. Nýjar kynslóðir fá því tækifæri til að kynnast ævintýrinu um Dimmalimm.

Dream Voices ehf. hlaut einnar milljónar króna styrk til verkefnisins *Skáldið og biskupsdóttirin 2022* sem er hljóðupptaka af óperunni *Skáldið og biskupsdóttirin* sem fjallar um vináttu Hallgríms Péturssonar skálds og Ragnheiðar Brynjólfsdóttur biskupsdóttur. Verkið var frumflutt árið 2014 við góðar undirtektir en hljómsveitarupptaka fór fram í Kænugarði í janúar 2022 en síðar á árinu fóru fram fleiri hljóðupptök.

Stjórn, skipulag og mannauður

Yfirstjórn bankans

Ásgeir Jónsson gegndi embætti seðlabankastjóra á árinu. Hann var skipaður til fimm ára árið 2019. Seðlabankastjóri stýrir og ber ábyrgð á starfsemi og rekstri Seðlabankans og fer með ákvörðunarvald í öllum málefnum hans sem ekki eru falin öðrum með lögum.

Rannveig Sigurðardóttir var varaseðlabankastjóri peningastefnu á árinu, Unnur Gunnarsdóttir var varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits og Gunnar Jakobsson varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika. Varaseðlabankastjórar leiða málefni bankans á því sviði sem þeir eru skipaðir til að leiða undir yfirstjórn seðlabankastjóra.

Seðlabankastjóri og varaseðlabankastjórar taka sameiginlega ákvarðanir um varðveislu gjaldeyrisforða og veitingu ábyrgða eða lána til lánastofnana í lausafjáranda á fundi sem seðlabankastjóri boðar til, sbr. 3. mgr. 3. gr. laga um Seðlabanka Íslands, nr. 92/2019. Á sama hátt eru teknar ákvarðanir um setningu reglna um verndunarráðstafanir við sérstakar aðstæður og bindingu reiðufjár vegna nýs innstreyms erlends gjaldreyris á grundvelli laga um gjaldeyrismál, ákvarðanir um setningu reglna um starfsemi skipulegra gjaldeyrismarkaða og um skipulag og setningu reglna um starfsemi bankans.

Bankaráð

Bankaráð hefur eftirlit með því að Seðlabanki Íslands starfi í samræmi við lög sem um starfsemina gilda. Að öðru leyti sinnir bankaráð sérstaklega verkefnum sem nánar eru tilgreind í 8. grein laga um bankann. Kjósa skal í ráðið eftir kosningar til Alþingis.

Á árinu 2022 var nýtt bankaráð kosið. Í árslok var bankaráð þannig skipað að formaður var Gylfi Magnússon.

Aðrir aðalfulltrúar voru Þórunn Guðmundsdóttir varaformaður, Arnar Bjarnason, Sigríður Andersen, Kirstín Þ. Flygenring, Sigurjón Arnórsson og Þorsteinn Víglundsson. Varafulltrúar voru Aðalheiður Sigursveinsdóttir, Þórlindur Kjartansson, Kristín Thoroddsen, Hildur Traustadóttir, Vilhjálmur Þorsteinsson, Oddný Árnadóttir og Jarprúður Ásmundsdóttir. Bankaráð hélt 13 fundi á árinu.

Nefndir bankans

Peningastefnunefnd Seðlabankans tekur ákvarðanir um beitingu stjórnþækja bankans í peningamálum og skulu þær grundvallast á markmiði um stöðugt verðlag og byggjast á vönduðu mati á ástandi og horfum í efnahagsmálum. Nefndin tekur ákvarðanir um vexti til að framfylgja peningastefnu bankans. Einnig tekur nefndin ákvarðanir um viðskipti við lánastofnanir önnur en lán til þrautavara. Þá tekur nefndin ákvarðanir um bindiskyldu, viðskipti á gjaldeyrismarkaði og viðskipti með verðbréf sem ætlað er að stuðla að því að markmiðum bankans um stöðugt verðlag verði náð.

Peningastefnunefnd var á árinu skipuð Ásgeiri Jónssyni seðlabankastjóra, sem er formaður nefndarinnar, Rannveigu Sigurðardóttur, varaseðlabankastjóra peningastefnu og staðgengli formanns, Gunnari Jakobsyni, varaseðlabankastjóra fjármálastöðugleika, Gylfa Zoëga, prófessor við Háskóla Íslands, og Katrínu Ólafsdóttur, dósent við Háskólann í Reykjavík framan af ári. Í mars skipaði forsætisráðherra Herðisi Steingrímssdóttur dósent við Copenhagen Business School, í peningastefnunefnd, en þá lauk 10 ára skipunartímabili Katrínar Ólafsdóttur.

Fjármálastöðugleikanefnd Seðlabankans tekur ákvarðanir um beitingu stjórnþækja Seðlabankans varð-

andi fjármálastöðugleika. Ákvarðanir fjármálastöðugleikanefndar skulu grundvallast á lögum og byggjast á vönduðu mati á ástandi og horfum í fjármálakerfinu. Verkefni nefndarinnar eru að (a) leggja mat á ástand og horfur í fjármálakerfinu, kerfisáhættu og fjármálastöðugleika, (b) fjalla um og skilgreina þær aðgerðir sem taldar eru nauðsynlegar á hverjum tíma til að hafa áhrif á fjármálakerfið í þeim tilgangi að efla og varðveita fjármálastöðugleika og beina í því skyni ábendingum til viðeigandi stjórnvalda þegar tilefni er til, (c) samþykkja stjórnvaldsfyrirmæli og taka þær ákvarðanir sem nefndinni er falið að taka með lögum og (d) ákveða hvaða eftirlitsskyldir aðilar, innviðir og markaðir skuli teljast kerfislega mikilvægir og þess eðlis að starfsemi þeirra geti haft áhrif á fjármálastöðugleika.

Fjármálastöðugleikanefnd var á árinu skipuð Ásgeiri Jónssyni seðlabankastjóra, sem er formaður nefndarinnar, Gunnari Jakobssyni, varaseðlabankastjóra fjármálastöðugleika og staðgengli formanns, Rannveigu Sigurðardóttur, varaseðlabankastjóra peningastefnu, Unni Gunnarsdóttur, varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits, Axel Hall, lektor við Háskólann í Reykjavík, Bryndísi Ásbjarnardóttur, forstöðumanni grunnnáms viðskipta- og hagfræðideildar Háskólans í Reykjavík, og Guðmundi Kristjáni Tómassyni, fyrrverandi framkvæmdastjóra fjármálainnviða hjá Seðlabanka Íslands. Þá á ráðuneytisstjóri, eða tilnefndur embættismaður ráðuneytis sem fer með málefni fjármálastöðugleika, nú fjármála- og efnahagsráðuneyti, sæti á fundum nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétt.

Fjármálaeftirlitsnefnd tekur ákvarðanir sem faldar eru fjármálaeftirliti samkvæmt lögum og stjórnvaldsfyrirmælum. Þá getur nefndin framselt vald sitt til varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits til töku ákvarðana sem ekki teljast meiri háttar.

Fjármálaeftirlitsnefnd var á árinu skipuð Ásgeiri Jónssyni seðlabankastjóra, Unni Gunnarsdóttur, varaseðlabankastjóra fjármálaeftirlits, Gunnari Jakobssyni, varaseðlabankastjóra fjármálastöðugleika, Andra Fannari Bergþórssyni, lektor við Háskólann í Reykjavík, Ástu Þórarinsdóttur hagfræðingi, og Guðrúnu Þorleifsdóttur, skrifstofustjóra í fjármála- og efnahagsráðuneytinu. Á haustmánuðum skipaði fjármála- og efnahagsráðherra Gunnar Þór Pétursson í stað Andra Fannars er óskað hafði eftir lausn frá nefndarsetu. Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri tekur sæti í fjármálaeftirlitsnefnd sem formaður nefndarinnar þegar ákvarðanir, sem eru nánar tilteknaðar í 2. mgr. 15. gr. laga um Seðlabanka Íslands, eru teknar. Þá er Unnur Gunnarsdóttir, varaseðlabankastjóri fjármálaeftirlits, staðgengill formanns. Í öðrum tilvikum er Unnur for-

maður og Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika, staðgengill formanns.

Skipulag

Kjarnasvið bankans voru sjö á árinu, þ.e. hagfræði og peningastefna, markaðsviðskipti, fjármálastöðugleiki, bankar, lífeyrir og váttryggingar, markaðir og viðskiptahættir, og lagalegt eftirlit og vettvangsathuganir. Stoðsvið bankans voru fjögur, þ.e. rekstur, upplýsingatækni og gagnasöfnun, fjárhagur og mannauður. Auk þessa var miðlægt svið skrifstofu bankastjóra. Framkvæmdastjórar stýra hverju sviði fyrir sig.¹

Bankaráð hefur umsjón með innri endurskoðun í bankanum og ræður innri endurskoðanda, sbr. d-lið 1. mgr. 8. gr. laganna um bankann.

Verkefni sviða á árinu

Skrifstofa bankastjóra hafði yfirsýn yfir verkefni Seðlabankans, hafði umsjón með og veitti aðstoð við stefnumótun og sameiginleg mál hans. Skrifstofan bar ábyrgð á innleiðingu reglna, stefnu og stjórnkerfi bankans á árinu. Skrifstofan styður við starfsemi Seðlabankans í heild sinni með ráðgjöf og þjónustu við bankastjóra, varaseðlabankastjóra, fastanefndir, bankaráð og við einstaka svið og deildir bankans, s.s. með lögfræðipjónustu, reglusetningu, verkefnastjórnun, upplýsingamiðlun, sjálfbærnimálum og eftirliti með áhættu í starfsemi bankans. Þá sinnti skrifstofan samskiptum við ráðuneyti, Alþingi og aðrar innlendir stofnanir, eftirfylgni og afgreiðslu erinda sem bankanum berast, umsjón með kynningarstarfsemi og upplýsingamiðlun bankans, auk ritstjórnar og umsjónar með ársskýrslu, heimasíðu og samfélagsmiðlum bankans. Áhættustýring var hluti af starfsemi skrifstofunnar. Skrifstofan sinnti einnig alþjóðlegu samstarfi, svo sem við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Skrifstofan hafði umsjón með útgáfu Kalkofnsins, vefrits með höfundarmerktum greinum starfsfólks bankans.

Hagfræði og peningastefna annaðist rannsóknir á sviði efnahags- og peningamála, gerði verðbólgu- og þjóðhagsspár, tók þátt í mótun stefnu í gengis- og peningamálum, greindi þróun í efnahags- og peningamálum bæði innanlands og erlendis, þ.m.t. þjóðhagslega þætti fjármálastöðugleika, og hafði umsjón með útgáfu ýmissa rita bankans, þ.e. *Peningamála*, *Hagvísu* og *Working Papers*. Sviðið hafði einnig umsjón með

1. Nýtt skipurit Seðlabanka Íslands tók gildi 12. janúar 2023 er fagsviðum er sinna fjármálaeftirliti var fækkað úr fjórum í tvö.

ýmsum verkefnum í tengslum við störf peningastefnunefndar bankans.

Markaðsviðskipti höfðu umsjón með innlendum peninga- og gjaldeyrismarkaði og önnuðust viðskipti við innlendar fjármálastofnanir. Sviðið sá um stýringu á efnahagsreikningi bankans, vörslu og ávöxtun gjald-eyrisforða ásamt umsjón með lánamálum ríkissjóðs, Ríkisábyrgðasjóði og endurlánnum ríkissjóðs. Sviðið sá einnig um þau samskipti við erlendar fjármálastofnanir sem sneru að viðskiptum Seðlabankans og ríkissjóðs. Sviðið sinnti utanumhaldi verðbréfa og greiðslum vegna verðbréfavíðskipta og greiðslum tengdum lántökum og skiptasamningum. Þá annaðist sviðið rekstur millibankagreiðslukerfis og erlenda greiðslumiðlun með SWIFT-kerfi bankans og hafði umsjón með innlendum og erlendum greiðslum fyrir bankann, ríkissjóð og ríkisfyrirtæki.

Fjármálastöðugleiki annaðist greiningu á áhættu í fjármálakerfinu, eftirlit með lausu fé og gjaldeyrissjöfnuði lánastofnana og tók þátt í mótun varúðarreglna fyrir fjármálakerfið. Þá annaðist sviðið eftirlit með lögum um gjaldeyrismál. Sviðið fylgdist með stöðu lánastofnana, heimila og fyrirtækja, gjaldeyrisflæði til og frá landinu og ytri stöðu þjóðarbúsins. Þá vakti sviðið yfir kerfislega mikilvægum fjármálainniðum og skrifstofa skilavalds var staðsett á sviðinu. Sviðið hafði umsjón með útgáfu á ritinu *Fjármálastöðugleiki*. Sviðið hafði einnig umsjón með ýmsum verkefnum í tengslum við störf fjármálastöðugleikanefndar bankans.

Starfsemi bankasviðs fólst í eftirliti með viðskiptabönkum, sparisjóðum, lánaþyrirtækjum, verðbréfaþyrirtækjum, rafeyrisþyrirtækjum og greiðslustofnunum. Meginverkefni sviðsins voru könnunar- og matsferli, svo sem mat á eiginfjár- og lausafjárþörf, yfirferð á endurbótaáætlunum, greining og mat á áhættuþáttum í rekstri eftirlitsskyldra aðila, samskipti við stjórnir og helstu stjórnendur og ytri endurskoðendur. Bankasvið tók einnig þátt í mati á kerfisáhættu ásamt fjármálastöðugleikasviði.

Svið lífeyris og váttrygginga hafði eftirlit með váttryggingastarfsemi, lífeyrissjóðum og vörsluaðilum séreignarsparnaðar. Annars vegar var um að ræða reglulegt eftirlit í samræmi við grunneftirlitslíkan þar sem skilgreint var með hvaða tíðni helstu áhættuþættir í rekstri félaganna voru teknir til athugunar. Hins vegar var um að ræða sértækar athuganir eftir aðstæðum hverju sinni. Greindir voru helstu áhættuþættir og þróun á markaði og fylgst náið með að starfsleyfisskilyrði hafi verið uppfyllt, að starfshættir hafi verið í samræmi við réttarreglur og að gripið hafi verið til viðeigandi ráðstafana hverju sinni. Farið var t.d. yfir eigið áhættu- og gjaldþolsmat

váttryggingafélaganna og eigið áhættumat lífeyrissjóða og viðtöl tekin við lykilstarfsmenn.

Svið markaða og viðskiptahátta hafði eftirlit með aðilum á verðbréfamarkaði, s.s. útgefendum fjármálagerna, kauphöll, verðbréfamíðstöðvum, rekstrar- aðilum og rekstrarfélögum sjóða, verðbréfasjóðum og sérhæfðum sjóðum. Starf sviðsins fólst einnig í eftirliti með viðskiptum og hegðun á verðbréfamarkaði (upplýsingagjöf útgefenda, markaðsmisnotkun og innherjasvikum) en við slíkt eftirlit var meðal annars notast við verðbréfaeftirlitskerfi sem nýttist í þeim tilgangi að greina viðskipti með sjálfvirkum hætti út frá þeim gögnum sem fjármálaþyrirtæki sendu eftirlitinu. Þá hafði sviðið eftirlit með neytendamálum, fjárfestavernd og viðskiptaháttum eftirlitsskyldra aðila á fjármálamarkaði. Í eftirliti með viðskiptaháttum og fjárfestavernd fólst m.a. að fylgjast með því hvort framkvæmd sölu- og umsjónaraðila útboða hafi uppfyllt skilyrði laga, að viðskiptavinum eftirlitsskyldra aðila hafi verið seldar viðeigandi vörur og þjónusta, að upplýsingagjöf hafi hvorki verið misvísandi né blekkjandi og að gripið hafi verið til ráðstafana vegna mögulegra hagsmunaárekstra.

Svið lagalegs eftirlits og vettvangsathugana vann þvert á önnur svið bankans sem sinntu fjármálaeftirliti. Sviðið annaðist m.a. mat á hæfi framkvæmdastjóra og stjórnarmanna eftirlitsskyldra aðila, veitingu starfsleyfa og afturköllun þeirra, afgangið tilkynningar um virka eignarhluti og beiðnir um samþykki fyrir samruna. Þá gerði sviðið vettvangsathuganir en markmið þeirra var að greina með ítarlegum hætti tiltekna áhættu í starfsemi eftirlitsskyldra aðila, leggja mat á innra eftirlitskerfi, viðskiptalíkön eða stjórnarhætti þeirra. Auk þess annaðist sviðið eftirlit með aðgerðum tilkynningarskyldra aðila gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Eftirlitssviðin fjögur, sem fjallað er um hér að framan höfðu umsjón með útgáfu á ritinu *Fjármálaeftirlit*.

Rekstrarsvið sinnti verkefnum við innri rekstur og þjónustu Seðlabankans. Meðal þess var að annast rekstur og umsýslu eigna bankans og hafa yfirumsjón með breytingum á húsnæði, sjá um og bera ábyrgð á tilteknum öryggismálum bankans, annast innkaup fyrir bankann, fara með kostnaðar- og útgjaldaeftirlit, þ.m.t. gerð rekstraráætlana, annast matar- og veitingaþjónustu, tryggja kerfisbundna stjórnun skjala innan bankans í samræmi við lög um opinber skjalasöfn, innleiða stafrænt vinnuumhverfi og bera ábyrgð á söfnum bankans.

Fjárhagur hafði umsjón með fjárhagsupplýsingum bankans og félaga í eigu hans ásamt því að sjá um bókhald sjóðs Þjóðhátíðargjafar Norðmanna og Grænlandssjóðs sem eru í vörslu bankans. Sviðið annaðist skráningu, úrvinnslu og miðlun upplýsinga í sam-

ræmi við settar reikningsskilareglur og launavinnslu fyrir bankann. Þá annaðist sviðið umsýslu seðla og myntar og rekstur fjárhirslna.

Upplýsingatækni og gagnasöfnun hafði umsjón með og bar ábyrgð á þróun, uppbyggingu og rekstri upplýsingakerfa Seðlabankans. Þá annaðist sviðið öflun, skráningu og úrvinnslu tölfræðilegra gagna sem Seðlabankinn safnaði vegna starfsemi sinnar og vegna opinberrar hagskýrslugerðar. Bankinn safnaði skipulega upplýsingum um innlendan lánamarkað, greiðslujöfnuð við útlönd og erlenda stöðu þjóðarbúsins. Upplýsingar þessar lögðu grunn að mati bankans á mikilvægum þáttum peningamála og fjármálakerfis og reglulegri birtingu tölulegra gagna í ritum bankans og á vefsíðu hans. Seðlabankinn birti tölulegar upplýsingar sínar í *Hagtölum Seðlabankans* á heimasíðu sinni.

Mannauður bar ábyrgð á stefnumótun í mannauðsmálum og því að styðja við mannauðsstefnu bankans. Markmið mannauðs var að tryggja samræmda framkvæmd mannauðsmála og veita stjórnendum og starfsfólki faglegan stuðning til að byggja upp traust, fagmennsku, þekkingu og framsækni á vinnustaðnum. Helstu verkefni mannauðs voru að halda utan um nýráðningar, starfslok, fræðslumál, starfsþróun, vinnustaðagreiningar og aðrar greiningar, endurgjafarsamtöl, launaákvæðanir, vellíðan starfsfólks og jafnréttismál.

Innri endurskoðandi starfaði í umboði bankaráðs. Markmið innri endurskoðunar var að veita óháða og hlutlæga staðfestingar- og ráðgjafarþjónustu sem ætlað var að leiða til umbóta í starfsemi Seðlabankans. Með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum lagði innri endurskoðun mat á skilvirkni stjórnarháttanna, áhættustýringar og innra eftirlits og stuðlaði þannig að því að bankinn næði þeim markmiðum sem honum voru sett. Þessu var náð fram með áhættumiðaðri endurskoðunaráætlun sem tók mið af markmiðum og stefnu Seðlabankans.

Innra eftirlit og stjórnun áhættu

Starfsemi Seðlabanka Íslands fylgir margvísleg fjárhagsleg áhætta og rekstraráhætta; annars vegar áhætta sem gæti gert bankanum erfitt um vik eða jafnvel hindrað hann í að sinna hlutverki sínu með fullnægjandi hætti og ná lögboðnum markmiðum sínum og hins vegar áhætta sem steðjar að bankanum vegna þess að markmiðin ganga fyrir arðsemi og fjárhagslegum hagsmunum bankans sjálfs. Áhættustefna Seðlabankans miðar að því að skilgreina betur áhættu sem bankinn glímur við, auka skilning á henni, öðlast yfirsýn yfir hana og stýra henni eða lágmarka án þess að það bitni á getu bankans til þess að ná lögboðnum markmiðum

sínum. Framkvæmdaraðilar, áhættustýringardeild og innri endurskoðun mynda þrjár línur innra eftirlits eins og sýnt er á mynd VI-1.

Seðlabankastjóri skipar fjárhagsáhætturáð og rekstraráhætturáð sem bera ábyrgð á umgjörð áhættustýringar og eru ráðgefandi fyrir seðlabankastjóra og aðstoða hann við að uppfylla eftirlitshlutverk sitt með virkni áhættustýringar.

Seðlabankastjóri ræður áhættustjóra sem veitir sjálfstæðri áhættustýringareiningu á skrifstofu bankastjóra forstöðu og ber ábyrgð á eftirliti með að Seðlabankinn starfi í samræmi við umgjörð áhættustýringar sem fjárhagsáhætturáð og rekstraráhætturáð setja.

Framkvæmdastjórnar bera ábyrgð á og stýra áhættu sem felst í starfsemi eigin sviða.

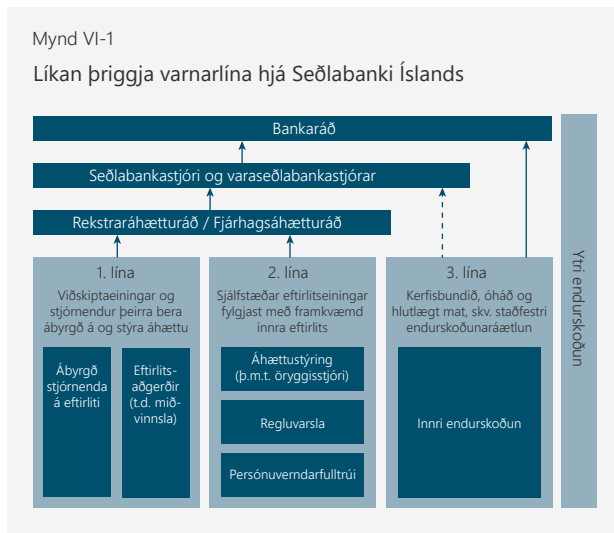
Innri endurskoðun Seðlabankans, sem starfar í umboði bankaráðs, hefur með höndum kerfisbundið, óháð og hlutlægt mat á virkni áhættustýringar, innra eftirlits og stjórnarháttanna Seðlabankans. Innri endurskoðun starfar samkvæmt áhættumiðaðri endurskoðunaráætlun sem staðfest er af bankaráði og uppfærð reglulega.

Fjárhagsáhætta samanstendur af markaðs-, lausafjár- og kröfuáhættu. Helsta markaðsáhætta stafar af gjaldeyris- og vaxtaáhættu vegna endurmats verðbréfa í eigu bankans ásamt vaxtamisvægi á milli eigna og skulda. Breytingar á gengi og ávöxtunarkröfu á markaði hafa bein áhrif á eigið fé, auk þess sem samsetning vaxtaberandi eigna og skulda ásamt þróun tilheyrandi vaxta hafa áhrif á framtíðartekjur. Til að skilja áhættuna framkvæmir bankinn m.a. sviðsmyndagreiningar og álagspróf til þess að meta næmi eigna og skulda vegna ýmissa markaðsatburða. Fjárhagsáhætturáð hefur eftirlit með að áhætta á efnahagsreikningi Seðlabankans samræmist áhættuvilja bankans og veitir ráðgjöf um aðgerðir til mildunar á áhættu og hvernig auka megi viðnámsprótt efnahagsreikningsins fyrir ákvörðunum sem tengjast lögboðnum markmiðum Seðlabankans. Fjárhagsáhætturáð ákveður mörk á heildaráhættu í gjaldeyrisforða bankans. Þá fer ráðið yfir áherslur bankans gagnvart umhverfi, félagslegum þáttum og stjórnarháttum (UFS).

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu eða ófjárhagslegu tjóni sem stafar af ófullkomnum innri ferlum og kerfum, aðgerðum starfsfólks eða af völdum utanaðkomandi atvika. Rekstraráhætta fylgir starfsemi Seðlabanka Íslands sem seðlabanka og rekstraraðila kerfislega mikilvægra fjármálainnviða, þ.e.a.s. millibankagreiðslukerfisins. Rekstraráhætturáð hefur umsjón með stjórnkerfi fyrir rekstraráhættu og fylgist með því að til staðar sé skjalfest verklag fyrir mikilvægustu verkefni bankans, að framkvæmt sé áhættumat á helstu verk-

ferlum og tölvukerfum og að gripið sé til skjótra úrbóta þegar frávik verða frá viðurkenndu verklagi.

Öryggisstjóri Seðlabankans er starfsmaður áhættu- stýringar. Hann tekur þátt í að móta stefnu í raunlægu öryggi og upplýsingaöryggi bankans, styður við bestu framkvæmd og úrbótaverkefni í öryggismálum, heldur utan um umgjörð fyrir viðbragðsáætlanir til að tryggja rekstrarsamfellu og tekur þátt í viðbragðsstjórnun til að bregðast við stærri atvikum sem ógna rekstrarsamfellu bankans.

Mannauðsmál

Í lok árs 2022 voru starfsmenn Seðlabanka Íslands 296, 139 konur og 157 karlar, í 294,6 stöðugildum. Framkvæmdastjórar bankans voru 13, þar af 6 konur og 7 karlar. Aðstoðarframkvæmdastjórar og forstöðumenn voru alls 27, þar af 12 konur og 15 karlar. Háskóla-

Tafla VI-1 Fjöldi starfsmanna eftir sviðum

Svið	Fjöldi
Bankar	19
Bankastjórar	4
Fjárhagur	11
Fjármálastöðugleiki	26
Hagfræði og peningastefna	22
Innri endurskoðun	3
Lagalegt eftirlit og vettvangsathuganir	26
Lífeyrir og váttryggingar	14
Mannauður	6
Markaðir og viðskiptahættir	17
Markaðsviðskipti	33
Rekstur	33
Skrifstofa bankastjóra	33
Upplýsingatækni og gagnasöfnun	49
Samtals	296

menntað starfsfólk var 88% af heildarfjölda starfsfólks í árslok. Á árinu voru 23 nýráðningar en 21 lét af störfum. Sumarstarfsmenn á árinu 2022 voru 20.

Hjá Greiðsluveitunni ehf., félagi í eigu Seðlabanka Íslands, voru 4 starfsmenn í lok ársins, 3 konur og 1 karl.

Framkvæmdir og endurbætur

Unnið var áfram að því að sameina starfsemi bankans í húsnæði hans við Kalkofnsveg í Reykjavík í kjölfar sameiningar Fjármálaeftirlitsins og Seðlabankans á árinu 2020. Framkvæmdum var haldið áfram við viðhald og endurnýjun húsnæðis sem miðuðu m.a. að því að opna vinnurými til að nýta það betur undir starfsemi. Framkvæmdum var lokið á árinu á 4. og 5. hæð aðalbyggingar, auk hluta fyrstu hæðar og hluta jarðhæðar, en áður var endurbótum lokið á 2. og 3. hæð. Bráðabirgðahúsnæði var enn leigt á Kalkofnsvegi 2 á meðan unnið var að endurbótum á húsnæði bankans.

COVID-19 setti minna mark á starfið

Þriðja árið í röð setti COVID-19 eitthvert mark á starfið en þó í mun minna mæli en áður og aðeins framan af árinu.

Yfirstjórn, bankaráð og framkvæmdastjórar Seðlabanka Íslands 31. desember 2022

Seðlabankastjóri

Ásgeir Jónsson

Varaseðlabankastjórar

Gunnar Jakobsson
Rannveig Sigurðardóttir
Unnur Gunnarsdóttir

Bankaráð

Aðalmenn

Gylfi Magnússon formaður
Þórunn Guðmundsdóttir varaformaður
Arnar Bjarnason
Sigríður Andersen
Kirstín Þ. Flygenring
Sigurjón Arnórsson
Þorsteinn Víglundsson

Varamenn

Aðalheiður Sigursveinsdóttir
Þórlindur Kjartansson
Kristín Thoroddsen
Hildur Traustadóttir
Vilhjálmur Þorsteinsson
Oddný Árnadóttir
Jarþrúður Ásmundsdóttir

Framkvæmdastjórar

Skrifstofa bankastjóra:

Rannveig Júníusdóttir framkvæmdastjóri

Fjárhagur:

Erla Guðmundsdóttir framkvæmdastjóri

Fjármálastöðugleiki:

Haukur C. Benediktsson framkvæmdastjóri

Hagfræði og peningastefna:

Þórarinn G. Pétursson aðalhogfræðingur

Mannauður:

Íris Guðrún Ragnarsdóttir mannauðsstjóri

Markaðsviðskipti:

Sturla Pálsson framkvæmdastjóri

Rekstur:

Einar Már Hjartarson, settur framkvæmdastjóri

Upplýsingatækni og gagnasöfnun:

Logi Ragnarsson framkvæmdastjóri

Lagalegt eftirlit og vettvangsathuganir:

Björk Sigurgísladóttir framkvæmdastjóri

Lífeyrir og váttryggingar:

Rúnar Guðmundsson framkvæmdastjóri

Bankar:

Gísli Óttarsson, settur framkvæmdastjóri

Markaðir og viðskiptahættir:

Páll Friðriksson framkvæmdastjóri

Innri endurskoðandi:

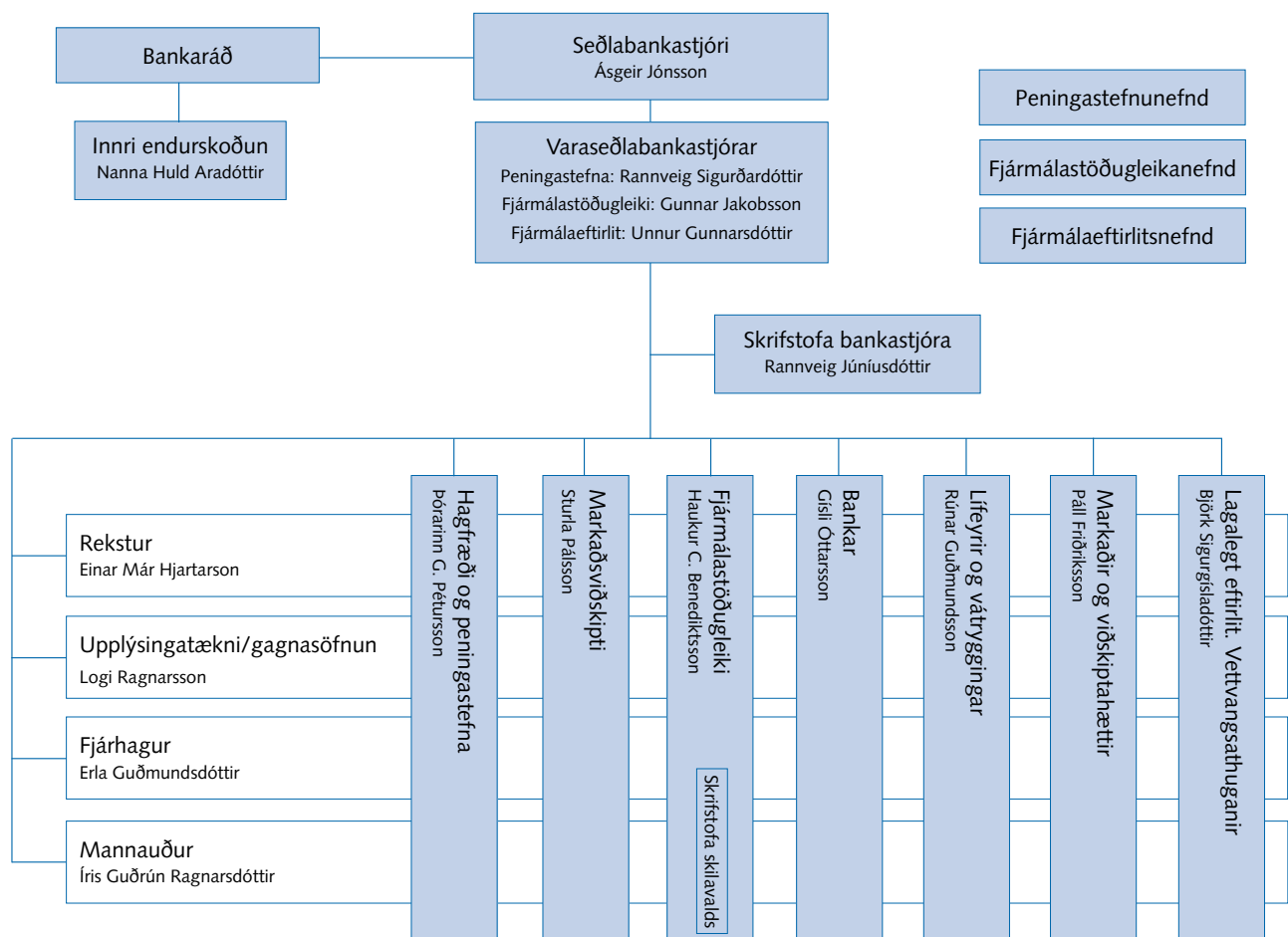
Nanna Huld Aradóttir

Félag í eigu Seðlabanka Íslands

Greiðsluveitan ehf.:

Sigríður Dís Guðjónsdóttir framkvæmdastjóri

Skipurit Seðlabanka Íslands í lok árs 2022¹

1. Sviðum er sinna fjármálaeftirliti var fækkað úr fjórum í tvö í janúar 2023. Sjá nánar í neðanmálsskýringu framfar í þessum kafla.

Sjálfbærni

VII

Seðlabanki Íslands stefnir að því að verða til fyrirmyndar á sviði sjálfbærni og loftslagsmála en mikilvæg skref voru tekin í þá átt á árinu. Sjálfbærni varðar ekki aðeins umhverfismál, heldur einnig velferð, heilsu, félagslegt réttlæti og stjórnarhætti sem stuðla að sjálfbærni. Jafnan er vísað til viðmiða um umhverfismál, félagslega þætti og stjórnarhætti (UFS) í þessu sambandi. Undirstaða sjálfbærni er samfélag, umhverfi og efnahagslíf sem styðja hvert við annað og leggja m.a. grunninn að heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Sameinuðu þjóðirnar skilgreina sjálfbæra þróun sem þróun sem mætir þörfum nútímans án þess að skerða möguleika komandi kynslóða á að mæta þörfum sínum.

Sjálfbærni Seðlabanka Íslands felur í sér að stuðla að sé að góðum stjórnarháttum og að tekið sé tillit til umhverfis og félagslegra þátta í starfsemi og rekstri bankans.

Umhverfismál

Markmið umhverfis- og loftslagsstefnu Seðlabanka Íslands er að draga markvisst úr losun gróðurhúsalofttegunda í rekstri bankans og að bankinn leggi þannig sitt af mörkum til þess að Ísland geti staðið við loftslagsskuldbindingar sínar. Hann skal kappkosta að vera til fyrirmyndar í umhverfis- og loftslagsmálum í starfsemi sinni.

Seðlabanki Íslands einsetur sér að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda í starfsemi sinni um 40% frá árinu 2019 til ársins 2030. Vel hefur gengið að uppfylla þær aðgerðir sem tilgreindar eru í aðgerðaráætlun bankans og eru 53% af aðgerðunum komin í framkvæmd. Umhverfis- og loftslagsstefna bankans og

aðgerðaáætlun eru rýndar árlega en ekki var talin þörf á breytingum eftir árlega yfirferð.

Vel hefur gengið að innleiða græn skref í ríkisrekstri í starfsemi bankans. Árið 2022 var fjórða skrefið innleitt, m.a. voru sérstök bílastæði merkt fyrir utan bankann fyrir umhverfisvænni farartæki. Unnið er að því að innleiða fimmta skrefið með sérstöku umhverfisstjórnunarkerfi innan bankans.

Seðlabanki Íslands færir grænt bókhald og heldur utan um innkaup sín og úrgang með tilliti til sjálfbærni-markmiða. Á árinu var stafræna umhverfisstjórnunarkerfið Klappir tekið í gagnið og er það nýtt til þess að sjá rauntímayfirlit yfir kolefnisspor bankans. Ferðavenjukönnun er gerð árlega hjá starfsfólki og niðurstöður hennar nýttar í útreikning á kolefnisspori bankans.

Samstarf um loftslagsmál og loftslagsáhættu

Seðlabankinn var á árinu í samstarfi við seðlabanka Norðurlandanna og Eystrasaltsríkjanna um starf þeirra í tengslum við loftslagsmál og loftslagsáhættu. Þá fundaði Seðlabankinn með fjölmörgum innlendum hagaðilum á sviði loftslagsmála og loftslagsáhættu til að efla þekkingu starfsmanna bankans á loftslagsmálum og til að skapa vettvang fyrir samstarf á þessu sviði.

Seðlabankinn er aðili að samtökunum Network for Greening the Financial System (NGFS) en bankinn gerðist aðili að samtökunum í lok árs 2020. Seðlabankinn á fulltrúa í fjórum vinnuhópum NGFS og tók m.a. þátt í ársfundi NGFS. Innan bankans er starfandi samráðshópur í tengslum við samstarf við NGFS til að fylgja eftir og taka fyrir mál sem tengjast samtökunum.

Bankinn hefur áfram unnið að undirbúningi sviðsmyndagreiningar vegna loftslagsáhættu, annars vegar á grundvelli sviðsmynda NGFS og hins vegar á grundvelli

sviðsmynda sem aðrir seðlabankar og alþjóðastofnanir hafa notað. Í ritinu *Fjármálastöðugleiki* birtist rammagrein um áhrif loftslagsáhættu á útlánaáhættu íslensku bankanna sem byggist á birtri sviðsmyndagreiningu ESRB og ECB. Markmiðið er að þróa sviðsmyndagreiningarnar frekar á næstu misserum.

Félagslegir þættir

Jafnrétti

Seðlabankinn leitast við að stuðla að jafnrétti, jafnri meðferð og virðingu starfsfólks. Bankinn framfylgir jafnréttisstefnu í samræmi við ákvæði laga um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna, nr. 150/2020, og lög um jafna meðferð á vinnumarkaði, nr. 86/2018.

Í jafnréttisstefnu bankans kemur m.a. fram að bankinn skuli auðvelda starfsfólki að samræma starfskyldur sínar og skyldur gagnvart fjölskyldu, að starfsfólki skuli ekki mismunað við framgang og ráðningu í störf og að hvers kyns áreitni verði ekki liðin innan bankans. Jafnréttisnefnd er starfandi í bankanum og hefur hún yfirsýn yfir lög og reglur um jafnrétti og jafna meðferð starfsfólks. Nefndin vinnur að reglulegri endurnýjun jafnréttisáætlunar bankans, fylgist með framkvæmd hennar og kannar réttmæti ábendinga um jafnrétti og jafna meðferð starfsfólks.

Samkvæmt jafnlaunastefnu Seðlabanka Íslands er stefna bankans að allt starfsfólk njóti jafnra launa og sömu kjara og réttinda fyrir sömu eða jafn verðmæt störf þannig að enginn kynbundinn launamunur sé til staðar í bankanum. Jafnlaunavottun bankans var endurnýjuð á haustmánuðum. Jafnlaunagreining leiddi í ljós að enginn óútskýrður launamunur var á milli kynjanna, fjórða árið í röð.

Mannauður

Mannauður er lykillinn að góðum og sjálfbærum rekstri bankans. Mannauðsstefna Seðlabankans miðar að því að byggja upp trausta liðsheild, með áherslu á virðingu, andlega og líkamlega vellíðan, jafnrétti, þekkingu, fagmennsku og framsækni starfsfólks. Starfsumhverfi Seðlabankans byggist á sveigjanleika og trausti, styður við vellíðan starfsfólks, starfsánægju, aukið jafnvægi milli vinnu og einkalífs, jafnrétti og minni losun gróðurhúsalofttegunda.

Í september 2022 hélt bankinn starfsdag með það að markmiði að efla liðsheild bankans í ljósi sameiningar og langvarandi heimavinnu vegna heimsfaraldurs COVID-19.

Þá fylgir bankinn sérstakri samgöngustefnu er stuðlar að því að starfsfólk noti vistvænan, hagkvæman

og heilsusamlegan ferðamáta. Í lok árs 2022 voru í gildi 89 samgöngusamningar á milli starfsmanna og bankans, þar sem starfsmenn skuldbundu sig til þess að nýta vistvænan ferðamáta til og frá vinnustað.

Fræðsla um sjálfbærni

Á vordögum var blásið til fundaraðar um loftslagsmál þar sem ytri ræðumenn fluttu mánaðarlega erindi um ýmis verkefni sem tengjast loftslagsmálum. Meðal ræðumanna voru Katrín Jakobsdóttir forsætisráðherra, Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og Sabine Mauderer sem situr í stjórn þýska seðlabankans og er varaformaður NGFS-samtakanna. Meðal annars var fjallað um markmið og aðgerðir stjórnvalda í loftslagsmálum og hlutverk Seðlabankans í því samhengi, sjálfbær fyrirtæki og ábyrga fjárfestingu, orkukreppuna í Evrópu og margt fleira. Í Kalkofninum, vefriti starfsfólks bankans, voru birtar tvær greinar um loftslags- og sjálfbærnimál árið 2022, ein grein um mat á loftslagsáhættu og önnur um stýringu loftslagsáhættu fjármálafyrirtækja.

Seðlabankinn og Landssamtök lífeyrissjóða stóðu sameiginlega fyrir fjölmennri málstofu um sjálfbær fjármál og fjárfestingu. Að loknum framsöguerindum voru haldnar tvær vinnustofur, annars vegar um umboðs- skyldu lífeyrissjóða gagnvart sjálfbærni og hins vegar um innleiðingu UFS-sjónarmiða í fjárfestingarferli og eigendastefnu.

Í fræðslumálum hefur verið lögð áhersla á að efla faglega þekkingu starfsfólks sem og persónulega hæfni. Jafnframt býðst starfsfólki reglulega að hlýða á erindi sem eiga að stuðla að andlegri og líkamlegri vellíðan þess.

Stjórnarhættir

Seðlabankinn leggur áherslu á ábyrga stjórnarhætti. Á árinu var unnið að því að styrkja og formfesta umgjörð stjórnarháttanna bankans. Forstöðumenn bankans fengu á árinu stjórnendaþjálfun með það að markmiði að efla stjórnendateymi bankans og móta framtíðarsýn og gildi hans eftir sameiningu Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins. Bankastjórar og framkvæmdastjórar bankans fengu sambærilega stjórnendaþjálfun árið 2021.

Í apríl var haldin vinnustofa með starfsfólki um gildi bankans. Gildi Seðlabankans eru heilindi, áræðni, auðmykt og fagmennska og skulu vera leiðarvísar við störf og samskipti starfsfólks. Gildi bankans endurspeglar starfshætti hans, eru grundvöllur að trausti til hans og stuðla að því að hann nái markmiðum sínum. Siðareglur bankans voru undirritaðar á árinu en mark-

mið reglnanna er að stuðla að heilindum, fagmennsku, óhæði og trúverðugleika starfsfólks og standa þannig vörð um orðspor og sjálfstæði Seðlabankans, efla traust og tiltrú á starfsemi hans.

Yfirstjórn Seðlabankans ræddi á árinu áskoranir og áhættu tengda loftslagsmálum og öðrum sjálfbærniþáttum og áhrif þessara þátta á stjórn, rekstur og ábyrgðarsvið bankans. Framkvæmdastjórar allra sviða leggja árlega fram markmið sín fyrir starf sviðsins á árinu auk sérstakra markmiða í tengslum við sjálfbæra þróun. Bankinn fylgist einnig með sjálfbærniskuldbindingum birgja sinna og vill með því hvetja og styðja þá til að bæta frammistöðu sína ef þörf krefur.

Sjálfbærniskýrsla er gefin út árlega en þar verður jafnframt ítarlegri umfjöllun um sjálfbærnimarkmið og hvernig umhverfis- og loftslagsmál verða áfram tekin inn í kjarnastarfsemi og áhættugreiningar bankans.

Afkoma og efnahagur Seðlabanka Íslands

Tap af rekstri Seðlabanka Íslands á árinu 2022 nam 18.364 m.kr. en til samanburðar nam tap ársins 2021 15.834 m.kr. Tap af rekstri bankans má að mestu leyti rekja til virðisbreytinga eigna og vaxtagjalda. Tap af fjármálagerningum fyrir gengismun var 45.332 m.kr. á árinu en var 11.201 m.kr. árið 2021. Hér til hliðar eru töflur sem sýna breytingu á milli ára á helstu liðum rekstrarreiknings og efnahagsreiknings bankans.

Hrein vaxtagjöld námu um 9.610 m.kr. á árinu 2022 samanborið við 453 m.kr. á árinu 2021. Vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum hækkuðu um 405 m.kr. eða um 61,9% og vaxtatekjur af erlendum eignum hækkuðu um 2.815 m.kr. eða um 67,7%. Hækkun vaxtatekna af innlendum eignum og skuldum má að mestu rekja til þess að Seðlabankinn hóf að innheimta neikvæða vexti af innlendum gjaldeyrisreikningum ásamt hækkun tekna af eignasafni skuldabréfa ríkissjóðs. Hækkun vaxtatekna af erlendum eignum má rekja til hækkunar á vaxtastigi erlendis og hækkunar á innstæðum. Vaxtagjöld af innlendum skuldum hækkuðu um 11.666 m.kr. og vaxtagjöld af erlendum skuldum og eignum hækkuðu um 712 m.kr. Stýrivaxtahækkun á árinu 2022 skýrir hækkun á vaxtagjöldum á innlendum skuldum á árinu og hækkun á vaxtastigi erlendis skýrir hækkun á vaxtagjöldum af erlendum skuldum og eignum.

Gengishagnaður á árinu 2022 nam alls 31.436 m.kr. en til samanburðar nam gengistap á árinu 2021 alls 819 m.kr. Virðisbreytingar eigna námu 35.733 m.kr. til gjalda á árinu 2022 samanborið við 10.846 m.kr. gjaldfærslu á árinu 2021.

Í lok ársins 2022 námu eignir bankans alls 874.628 m.kr. en voru 964.183 m.kr. í árslok 2021. Eigið fé bankans nam 115.512 m.kr. í árslok 2022 og eiginfjárlutfall

Tafla VIII-1 Helstu liðir rekstrarreiknings

M.kr.	2022	2021	Breyting
Hrein vaxtagjöld	(9.610)	(453)	(9.157)
Virðisbreytingar eigna	(35.773)	(10.846)	(24.927)
Tekjur af hlutafjáreign	52	98	(46)
Gengismunur	31.436	(819)	32.255
Tap af fjármálagerningum	(13.895)	(11.201)	(2.694)
Rekstrartekjur	3.475	3.335	140
Rekstrargjöld	(8.285)	(7.397)	(888)
Áhrif dótturfélaga	341	247	94
Afkoma ársins	(18.364)	(15.834)	(2.530)

Tafla VIII-2 Helstu liðir efnahagsreiknings

M.kr.	31.12.2022	31.12.2021	Breyting
<i>Eignir</i>			
Gulleign	16.526	15.212	1.314
Kröfur á erl. aðila í erl. gjaldeyri	820.559	907.828	(87.269)
Kröfur á innl. aðila í erl. gjaldeyri	6	1	5
Kröfur á innlenda aðila vegna peningastefnu	20.287	23.646	(3.359)
Kröfur á innl. aðila í innl. gjaldeyri	4.640	5.981	(1.341)
Aðrar eignir	12.610	11.516	1.094
Eignir samtals	874.628	964.183	(89.556)
<i>Eigið fé og skuldir</i>			
Eigið fé	115.512	134.105	(18.593)
Útgefnir seðlar og mynt	80.687	82.047	(1.360)
Skuldir við erl. aðila í erl. gjaldeyri	80.308	89.371	(9.063)
Skuldir við innl. aðila í erl. gjaldeyri	228.206	304.575	(76.369)
Skuldir við erl. aðila í innl. gjaldeyri	1.667	5.546	(3.879)
Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu	271.704	274.526	(2.822)
Skuldir við innl. aðila í innl. gjaldeyri	95.102	72.634	22.468
Aðrar skuldir	1.441	1.379	62
Eigið fé og skuldir samtals	874.628	964.183	(89.556)

bankans var 13,2% samanborið við 13,9% í árslok 2021. Erlendar eignir bankans námu um 96% af heildareignum í lok árs 2022, sem er sama hlutfall og í lok árs 2021.

Ársreikningur bankans er birtur aftar í skýrslunni auk skýringa á einstökum liðum.

Afkomuhorfur og eiginfjármarkmið

Seðlabanki Íslands skal lögum samkvæmt búa yfir fjárhagslegum styrk sem gerir honum kleift að rækja lögbundið hlutverk sitt. Liður í þessu er að bankinn skal ákveða á hverju ári eiginfjármarkmið sem endurspeglar þörf hans fyrir eigið fé og vaxtaberandi eignir. Eiginfjármarkmiðið tekur mið af rekstrarkostnaði bankans og þeirri áhættu og óvissu sem bankinn stendur frammi fyrir á hverjum tíma. Ákvörðun um eiginfjármarkmið er staðfest af bankaráði og var það ákveðið 150 ma.kr. á árinu 2022.

Rekstrarafkoma Seðlabankans versnaði á árinu, sem helst má rekja til endurmats verðbréfa í gjaldeyrisforða vegna hækkunar á ávöxtunarkröfu erlendis og neikvæðs vaxtamunar. Því minnkaði eigið fé bankans og var í árslok 2022 um 115,5 ma.kr., sem er undir eiginfjármarkmiðinu sem staðfest var af bankaráði. Til samanburðar var eigið fé í árslok 2021 um 134,1 ma.kr. en í lok 2020 150,8 ma.kr. Bankinn kallaði ekki inn eigið

fé frá ríkissjóði á árinu en lagaheimild er fyrir innköllun á allt að 68,7 ma.kr. á verðlagi 2022.

Efnahagshorfur eru háðar mikilli óvissu um þessar mundir, ekki síst vegna stríðsátaka í Úkraínu, viðvarandi verðbólgu á heimsvísu og óróleika á fjármálamörkuðum vegna vandamála nokkurra banka bæði í Bandaríkjunum og Evrópu. Óvissa ríkir því um afkomu bankans til lengri tíma.

Niðurstöður sviðsmyndagreiningar á þróun afkomu og eigin fjár bankans til næstu þriggja ára sýna í stórum dráttum áframhaldandi taprekstur og þar með lækkandi eigið fé af völdum neikvæðs vaxtamunar á milli eigna og skulda. Mat á eiginfjárþörf bankans gefur því ekki tilefni til að breyta eiginfjármarkmiði bankans sem ákveðið var árið 2022. Það hefur því verið staðfest óbreytt af bankaráði eða 150 ma.kr.

Árlega er tekin ákvörðun um ráðstöfun hagnaðar bankans samkvæmt aðferð sem lýst er í lögum um Seðlabanka Íslands. Þannig er hagnaði bankans, að frádregnum færslum í varasjóð, ráðstafað til ríkissjóðs svo fremi sem honum er ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Í samræmi við 2. mgr. 40. gr. laga um Seðlabanka Íslands er því ekki greiddur arður í ríkissjóð vegna ársins 2022 vegna taprekstrar og eiginfjástöðu undir eiginfjármarkmiði.

Bankaráð Seðlabanka Íslands eins og það var skipað í árslok 2022 ásamt seðlabankastjóra og ritara ráðsins. Sitjandi frá vinstri eru Guðrún Sóley Gunnarsdóttir ritari, Gylfi Magnússon formaður, Þórunn Guðmundsdóttir og Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri. Standandi frá vinstri eru Oddný Árnadóttir (varamaður), Arnar Bjarnason, Kírstín P. Flygenring, Þorsteinn Víglundsson og Sigríður Andersen. Sigurjón Arnórsson aðalfulltrúi var fjarverandi er myndin var tekin.

Ársreikningur 2022

IX

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	41
Staðfesting yfirstjórnar Seðlabanka Íslands	43
Rekstrarreikningur 2022	44
Efnahagsreikningur 31. desember 2022	45
Eiginfjáryfirlit	47
Sjóðstreymisyfirlit	48
Skýringar	49

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bankaráðs og bankastjóra Seðlabanka Íslands

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Seðlabanka Íslands („bankinn“) fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymis-yfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu bankans 31. desember 2022 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög um ársreikninga og lög um Seðlabanka Íslands.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð bankanum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Bankaráð og seðlabankastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð bankaráðs og seðlabankastjóra á ársreikningnum

Bankaráð og seðlabankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber bankaráði og seðlabankastjóra að leggja mat á rekstrarhæfi bankans og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annaðhvort að leysa bankann upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Bankaráð og seðlabankastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endur-

skoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits bankans.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun bankaráðs og seðla-bankastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem

valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi bankans. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert bankann órekstrarhæfan.

- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum bankaráð meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Reykjavík, 15. mars 2023

KPMG ehf.

Staðfesting ársreiknings Seðlabanka Íslands

Bankaráð og bankastjóri Seðlabanka Íslands staðfesta hér með ársreikning bankans fyrir árið 2022 með undirritun sinni.

Reykjavík, 15. mars 2023

Áritun bankaráðs

*Pórunn Guðmundsdóttir
Arnar Bjarnason
Sigríður Andersen*

*Gylfi Magnússon
formaður*

*Kirstín Þ. Flygenring
Oddný Árnadóttir
Þorsteinn Víglundsson*

Áritun seðlabankastjóra

Ásgeir Jónsson

Staðfesting forsætisráðherra

Með skírskotun til yfirlýsingar endurskoðenda, bankaráðs og seðlabankastjóra staðfestist reikningurinn hér með.

Reykjavík, 30. mars 2023

Katrín Jakobsdóttir

Rekstrarreikningur 2022

	Skýring	2022	2021
Vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum	4	1.059.274	654.261
Vaxtatekjur af erlendum eignum	4	6.971.725	4.157.099
Vaxtagjöld af innlendum skuldum	5	(14.777.964)	(3.112.166)
Vaxtagjöld af erlendum skuldum og eignum	5	(2.863.438)	(2.151.909)
Hrein vaxtagjöld		<u>(9.610.403)</u>	<u>(452.715)</u>
Erlendar virðisbreytingar eigna		(32.957.385)	(10.376.547)
Innlendar virðisbreytingar eigna		(2.815.991)	(469.186)
Virðisbreytingar eigna samtals	6	<u>(35.773.376)</u>	<u>(10.845.733)</u>
Tekjur af hlutafjáreign	7	51.716	97.933
Tap af fjármálagerningum fyrir gengismun		<u>(45.332.063)</u>	<u>(11.200.515)</u>
Gengismunur	8	31.436.492	(818.978)
Tap af fjármálagerningum		<u>(13.895.571)</u>	<u>(12.019.493)</u>
Eftirlitstekjur	9	2.445.261	2.209.804
Þjónustutekjur	10	855.155	856.045
Aðrar tekjur		174.227	269.487
Aðrar tekjur samtals		<u>3.474.643</u>	<u>3.335.336</u>
Laun og launatengd gjöld	11	(5.034.671)	(4.751.184)
Annar rekstrarkostnaður	12	(2.506.721)	(1.870.368)
Þjónustugjöld	13	(476.783)	(541.661)
Afskriftir fastafjármuna	19.1	(173.969)	(143.465)
Afskriftir hugbúnaðar	19.2	(92.304)	(90.667)
Rekstrargjöld samtals		<u>(8.284.448)</u>	<u>(7.397.345)</u>
Áhrif dótturfélaga	19.3	341.205	247.022
Tap ársins		<u>(18.364.171)</u>	<u>(15.834.479)</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýring	31.12.2022	31.12.2021
<i>Eignir</i>			
Gulleign	14	16.525.930	15.211.571
Kröfur á erlenda aðila í erlendum gjaldeyri	15	820.558.739	907.827.623
Erlendar bankainnstæður	15.1	408.419.546	169.478.923
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	15.2	93.779.091	89.747.098
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða	15.3	318.356.404	648.601.088
Eignir utan forða	15.4	3.698	514
Kröfur á innlenda aðila í erlendum gjaldeyri	16	6.195	781
Kröfur á innlenda aðila vegna peningastefnu	17	20.287.010	23.646.485
Ríkissjóður	17.1	18.661.235	21.834.841
Innlánsstofnanir	17.2	1.625.775	1.811.644
Kröfur á innlenda aðila í innlendum gjaldeyri	18	4.639.840	5.980.855
Innlánsstofnanir	18.1	226.510	302.014
Aðrir aðilar	18.2	4.413.330	5.678.841
Aðrar eignir	19	12.610.427	11.515.881
Varanlegir rekstrarfjármunir	19.1	9.280.359	8.396.352
Hugbúnaður	19.2	735.972	827.459
Aðrar eignir	19.3	2.594.096	2.292.070
Eignir samtals		<u>874.628.141</u>	<u>964.183.196</u>

	Skýring	31.12.2022	31.12.2021
<i>Eigið fé og skuldir</i>			
<i>Eigið fé</i>			
Stofnfé		100.243.273	94.240.804
Óinnkallað stofnfé		(68.742.273)	(62.739.804)
Varasjóður		-	29.310.057
Endurmat fasteigna og lausafjármuna		6.792.589	7.117.895
Bundnar hlutdeildartekjur		565.893	224.688
Annað eigið fé		76.652.959	65.951.792
Eigið fé samtals	20	<u>115.512.441</u>	<u>134.105.432</u>
<i>Skuldir</i>			
Útgefnir seðlar og mynt	21	80.686.721	82.046.661
Skuldir við erlenda aðila í erlendum gjaldeyri	22	80.308.410	89.371.007
Innlán	22.1	166.239	12.601.875
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	15.2	80.142.171	76.769.132
Skuldir við innlenda aðila í erlendum gjaldeyri	23	228.206.373	304.575.082
Skuldir við erlenda aðila í innlendum gjaldeyri	24	1.667.424	5.546.351
Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu	25	271.703.594	274.525.854
Innlán	25.1	82.401.985	78.666.995
Bindiskylda	25.2	29.824.777	26.818.504
Bundin innlán	25.3	159.476.832	169.040.355
Skuldir við innlenda aðila í innlendum gjaldeyri	26	95.102.491	72.634.258
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	26.1	90.221.353	67.817.391
Aðrir aðilar	26.2	4.881.138	4.816.867
Aðrar skuldir	27	1.440.687	1.378.551
Skuldir samtals		<u>759.115.700</u>	<u>830.077.764</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>874.628.141</u>	<u>964.183.196</u>

Eiginfjáryfirlit

	<i>Stofnfé</i>	<i>Óinnkallað stofnfé</i>	<i>Varasjóður</i>	<i>Endurmat fasteigna</i>	<i>Bundnar hlutdeildar- tekjur</i>	<i>Annað eigið fé</i>	<i>Eigið fé samtals</i>
<i>2022</i>							
Eigið fé 1. janúar 2022	94.240.804	(62.739.804)	29.310.057	7.117.895	224.688	65.951.792	134.105.432
Verðbætur á óinnkölluðu stofnfé	6.002.469	(6.002.469)	-	-	-	-	-
Tap ársins 2022	-	-	(29.310.057)	-	341.205	10.604.681	(18.364.171)
Endurmat fasteigna 2022	-	-	-	(228.819)	-	-	(228.819)
Afskrift endurmetinna eigna 2022	-	-	-	(96.487)	-	96.487	-
Eigið fé 31. desember 2022	<u>100.243.273</u>	<u>(68.742.273)</u>	<u>-</u>	<u>6.792.589</u>	<u>565.893</u>	<u>76.652.959</u>	<u>115.512.441</u>
<i>2021</i>							
Eigið fé 1. janúar 2021	91.160.430	(59.659.430)	67.056.063	7.330.069	26.896	44.942.998	150.857.026
Verðbætur á óinnkölluðu stofnfé	3.080.374	(3.080.374)	-	-	-	-	-
Greiddur arður í ríkissjóð	-	-	-	-	-	(802.109)	(802.109)
Tap ársins 2021	-	-	(37.746.006)	-	197.792	21.713.735	(15.834.479)
Endurmat fasteigna 2021	-	-	-	(115.006)	-	-	(115.006)
Afskrift endurmetinna eigna 2021	-	-	-	(97.168)	-	97.168	-
Eigið fé 31. desember 2021	<u>94.240.804</u>	<u>(62.739.804)</u>	<u>29.310.057</u>	<u>7.117.895</u>	<u>224.688</u>	<u>65.951.792</u>	<u>134.105.432</u>

Í skýringu 20 er greint frá reikningshaldslegri meðhöndlun eiginfjárliða, sundurliðun á breytingum á varasjóði auk þess sem sýnd er þróun á eiginfjárlutfalli bankans undanfarin ár.

Sjóðstreymisýfirlit

	Skýring	2022	2021
<i>Rekstrarhreyfingar</i>			
Innheimtar vaxtatekjur		11.046.235	7.994.445
Greidd vaxtagjöld		(13.175.262)	(3.695.628)
(Greiddir) innheimtir vextir		<u>(2.129.027)</u>	<u>4.298.817</u>
Innheimtar eftirlitstekjur		2.445.261	2.209.804
Innheimtar þjónustutekjur og aðrar tekjur		930.612	2.023.006
Greidd þjónustugjöld		(470.485)	(666.977)
Innborgaður arður af hlutfjáreign	7	51.716	97.933
Greidd rekstrargjöld		(7.309.599)	(6.979.106)
Handbært fé (til) frá rekstri		<u>(6.481.522)</u>	<u>983.477</u>
<i>Fjárfestingarhreyfingar</i>			
Keypt verðbréf í gjaldeyrisforða		(82.131.485)	(206.569.486)
Seld og innheimt verðbréf í gjaldeyrisforða		388.561.034	188.514.890
Breyting á erlendum eignum utan gjaldeyrisforða		-	65.829
Keypt ríkisbréf	17.1	-	(15.481.336)
Innheimtar afborganir af verðbréfum í innlendum gjaldeyri		760.925	373.275
Aðrar eignir		345.699	(339.879)
Keyptir rekstrarfjármunir	19.1	(1.286.796)	(731.982)
Keyptur hugbúnaður	19.2	(818)	(46.991)
Lækkun hlutfjár dótturfélags	19.3	-	350.000
Fjárfestingarhreyfingar samtals		<u>306.248.559</u>	<u>(33.865.680)</u>
<i>Fjármögnunarhreyfingar</i>			
Útgefnir seðlar og mynt	21	(1.359.940)	584.550
Innlán í erlendum gjaldeyri		(95.328.879)	111.579.813
Innlán í innlendum gjaldeyri		11.760.607	1.327.947
Innstæðubréf		-	(13.896.629)
Greiddur arður í ríkissjóð		-	(802.109)
Aðrar skuldir		370.272	2.595
Fjármögnunarhreyfingar samtals		<u>(84.557.940)</u>	<u>98.796.167</u>
Hækkun á erlendum bankainnstæðum		215.209.096	65.913.964
Gengismunur erlendra bankainnstæðna	8	23.731.527	(6.321.655)
Erlendar bankainnstæður í ársbyrjun		169.478.923	109.886.615
Erlendar bankainnstæður í árslok	15	<u>408.419.546</u>	<u>169.478.923</u>

Skýringar

Almennt

1	Upplýsingar um Seðlabanka Íslands	50
2	Grundvöllur reikningsskilanna	50
3	Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir	50

Skýringar við rekstrarreikning

4	Vaxtatekjur	51
5	Vaxtagjöld	52
6	Virðisbreytingar eigna	52
7	Tekjur af hlutafjáreign	53
8	Gengismunur	53
9	Eftirlitstekjur	54
10	Þjónustutekjur	54
11	Laun og launatengd gjöld	55
12	Annar rekstrarkostnaður	55
13	Þjónustugjöld	55

Skýringar við efnahagsreikning

14	Gulleign	56
15	Kröfur á erl. aðila í erlendum gjaldeyri	56
16	Kröfur á innl. aðila í erlendum gjaldeyri	58
17	Kröfur á innl. aðila vegna peningastefnu	58
18	Kröfur á innl. aðila í innlendum gjaldeyri	58
19	Aðrar eignir	59
20	Eigið fé	62
21	Útgefnir seðlar og mynt	63
22	Skuldir við erl. aðila í erlendum gjaldeyri	64

23	Skuldir við innl. aðila í erlendum gjaldeyri	64
24	Skuldir við erl. aðila í innlendum gjaldeyri	64
25	Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu	64
26	Skuldir við innl. aðila í innlendum gjaldeyri	65
27	Aðrar skuldir	65

Aðrar upplýsingar

28	Krónukerfið	66
29	Gjaldeyrisviðskipti á árinu	67
30	Tengdir aðilar	68
31	Kostnaðargreining	70
32	Fjármálaeftirlit	71
33	Önnur mál	71
34	Atburðir eftir lok reikningsskiladags	71

Áhættustýring

35	Gjaldeyrisforði	72
36	Kröfuáhætta	72
37	Lausafjánhætta	74
38	Uppgjörsáhætta	75
39	Markaðsáhætta	76
40	Áhætta tengd innlendum markaðsviðskiptum og innlánnum	77

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

41	Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	78
----	-----------------------------------	----

Almennt

Skýring 1 – Upplýsingar um Seðlabanka Íslands

Seðlabanki Íslands er sjálfstæð stofnun í eigu ríkissjóðs og heyrir undir forsætisráðherra. Markmið bankans er að stuðla að stöðugu verðlagi, fjármálastöðugleika og traustri og öruggri fjármálastarfsemi. Þá skal bankinn sinna viðfangsefnum

um sem samrýmast hlutverki hans sem seðlabanka, svo sem að varðveita gjaldeyrisforða og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi, þ.m.t. greiðslumiðlun í landinu og við útlönd.

Skýring 2 – Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Seðlabanka Íslands 31. desember 2022 er gerður í samræmi við lög um Seðlabanka Íslands, nr. 92/2019, og lög um ársreikninga, nr. 3/2006. Ársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum að undanskildum veltufjáreignum og fasteignum sem færðar eru á gangvirði. Til veltufjáreigna

teljast skuldabréf á markaði og afleiður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna. Upplýsingar um reikningsskilaaðferðir eru settar fram í skýringu 41.

Breyting á framsetningu ársreiknings

Á árinu hafði Greiðsluveitan ehf. óverulega þýðingu fyrir rekstur og efnahag bankans vegna smæðar og er fyrirtækinu því haldið utan reikningsskila og eignarhluturinn í staðinn

tilfærður með eignarhlutum í dóttur- og hlutdeildarfélagum undir öðrum eignum. Það þýðir að ársreikningur Seðlabanka Íslands árið 2022 er ekki á samstæðugrunni. Samanburðarfjárhæðir hafa verið uppfærðar með tilliti til þessa.

Skýring 3 – Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og dragi ályktanir sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Stjórnendur yfirfara reglulega mat og forsendur þess og breyta eftir því sem ástæða þykir til. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingarnar eiga sér stað.

Skýringar við rekstrarreikning

Skýring 4 – Vaxtatekjur

	2022	2021
<i>Vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum</i>		
Vaxtatekjur af daglánum	1.009	321
Vaxtatekjur af veðlánum	73.467	21.603
Vaxtatekjur af óverðtryggðum verðbréfum	643.933	496.022
Vaxtatekjur af verðtryggðum verðbréfum	136.589	134.038
Vaxtatekjur aðrar	204.276	2.277
Vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum samtals	<u>1.059.274</u>	<u>654.261</u>
<i>Vaxtatekjur af erlendum eignum</i>		
Vaxtatekjur af stöðu við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	1.073.832	28.258
Vaxtatekjur af bankareikningum	3.552.355	7.462
Vaxtatekjur af verðbréfum	2.345.538	4.121.379
Vaxtatekjur af erlendum eignum samtals	<u>6.971.725</u>	<u>4.157.099</u>

Vaxtatekjur af innlendum eignum og skuldum hækkuðu um 405 m.kr. frá árinu 2021 eða um 62%.

Vaxtatekjur af daglánum hækkuðu í takt við hækkun á stýri-vöxtum. Veitt voru daglán upp á 4,5 ma.kr. á árinu 2022 samanborið við 4,2 ma.kr. á árinu 2021.

Vaxtatekjur af veðlánum fyrir árið 2022 eru vegna sérstakra stuðningslána.

Hækkun á vaxtatekjum af óverðtryggðum verðbréfum kemur til vegna þess að árið 2022 var heilt ár með núverandi eignasafni. Í byrjun maí 2020 hóf bankinn kaup á skuldabréfum ríkissjóðs í íslenskum krónum á eftirmarkaði. Skuldabréfaeignin jókst úr 7,8 ma.kr. í árslok 2020 í 21,8 ma.kr. Þegar kaupum var hætt um mitt ár 2021.

Hækkun á öðrum vaxtatekjum er fyrst og fremst tilkomin vegna neikvæðra vaxta af gjaldeyrisreikningum sem Seðlabankinn hóf að innheimta á árinu. Seðlabankinn keypti skuldabréf ríkissjóðs í evrum og vaxtatekjur af því skýra breytinguna að hluta.

Vaxtatekjur af erlendum eignum hækkuðu um 2,8 ma.kr. frá árinu 2021 eða um 68%.

Vaxtatekjur af erlendum bankareikningum hækkuðu á milli ára vegna hækkunar á vaxtastigi erlendis og vegna hækkunar á innstæðum. Hluti af innstæðum var á neikvæðum vöxtum sem eru færðir til gjalda. Nettóvextir af erlendum bankareikningum að teknu tilliti til reikninga með neikvæðum vöxtum voru í ár jákvæðir upp á 2,9 ma.kr. samanborið við neikvæða nettóvexti upp á 575 m.kr. á árinu á árinu 2021 sem er 3,5 ma.kr. hækkun.

Vaxtatekjur af erlendum verðbréfum lækkuðu um 1,8 ma.kr. milli ára eða um 43%. Þessi lækkun er í nokkru samræmi við minni verðbréfaeign á árinu en hún dróst saman um 51%. Vextir af skuldabréfaflokkum með neikvæða ávöxtunarkröfu eru færðir sem vaxtagjöld. Nettóvextir af erlendra skuldabréfaeign voru 1,1 ma.kr., sem er 1,5 ma.kr. lækkun frá fyrra ári eða 58%.

Skýring 5 – Vaxtagjöld

	2022	2021
<i>Vaxtagjöld af innlendum skuldum</i>		
Vaxtagjöld af bundnum innlánum	6.775.788	1.712.199
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum	6.775.657	1.330.914
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum	918.841	78
Vaxtagjöld af öðrum innlendum skuldum	307.678	68.975
Vaxtagjöld af innlendum skuldum samtals	<u>14.777.964</u>	<u>3.112.166</u>
<i>Vaxtagjöld af erlendum skuldum og eignum</i>		
Vaxtagjöld af stöðu við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	928.920	21.480
Vaxtagjöld af erlendum bankareikningum	687.517	582.194
Vaxtagjöld af erlendum forðabréfum	1.247.001	1.548.235
Vaxtagjöld af erlendum skuldum og eignum samtals	<u>2.863.438</u>	<u>2.151.909</u>

Vaxtagjöld af innlendum skuldum hækkuðu milli ára um 11,7 ma.kr. Helsta ástæðan er stýrivaxtahækkun á árinu 2022.

Vaxtagjöld af bundnum innlánum námu um 6,8 ma.kr. á árinu 2022 samanborið við 1,7 ma.kr. á árinu 2021 sem er 5,1 ma.kr. hækkun.

Vaxtagjöld af viðskiptareikningum hækkuðu um 5,4 ma.kr.

Á árinu hóf bankinn að greiða eða eftir atvikum innheimta vexti af gjaldeyrisreikningum sem áður voru vaxtalausir. Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum voru 918,8 m.kr. samanborið við 78

þús.kr. á árinu 2021. Neikvæðir vextir af gjaldeyrisreikningum voru færðir með vaxtatekjum. Nettóvaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum á árinu 2022 voru 726,5 m.kr.

Vaxtagjöld af erlendum eignum hækkuðu um 702 m.kr.

Vaxtagjöld af erlendum bankareikningum eru tilkomin vegna neikvæðra vaxta á innstæðum og hækkuðu um 108,7 m.kr. eða um 18%.

Vaxtagjöld af erlendum forðabréfum eru tilkomin vegna neikvæðrar ávöxtunar á skuldabréfaflokkum.

Skýring 6 – Virðisbreytingar eigna

	2022	2021
<i>Innleyst endurmat</i>		
Erlend verðbréf og verðbréfasjóðir	(7.367.874)	1.908.952
Innleyst endurmat samtals	<u>(7.367.874)</u>	<u>1.908.952</u>
<i>Óinnleyst endurmat</i>		
Innlend verðbréf	(2.815.991)	(469.186)
Erlend verðbréf og verðbréfasjóðir	(25.589.511)	(12.285.499)
Óinnleyst endurmat samtals	<u>(28.405.502)</u>	<u>(12.754.685)</u>
Virðisbreytingar eigna samtals	<u>(35.773.376)</u>	<u>(10.845.733)</u>

Skýring 7 – Tekjur af hlutfjáreign

Tekjur af hlutfjáreign eru vegna arðs frá Alþjóðagreiðslubankanum.

Skýring 8 – Gengismunur

	2022	2021
<i>Innleystur gengismunur</i>		
Erlendar bankainnstæður	23.731.527	(6.321.655)
Erlend verðbréf og sjóðir	19.151.371	11.413.826
Innlendar gjaldeyrisinnstæður	(5.992.748)	18.493.971
Afleiður	(173.670)	11.783
Annað	635.843	124.478
Innleystur gengismunur samtals	<u>37.352.323</u>	<u>23.722.403</u>
<i>Óinnleystur gengismunur</i>		
Gull	1.314.359	(192.144)
Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn	514.986	(95.920)
Erlend verðbréf og sjóðir	(7.752.251)	(24.257.303)
Annað	7.075	3.986
Óinnleystur gengismunur samtals	<u>(5.915.831)</u>	<u>(24.541.381)</u>
Gengismunur samtals	<u>31.436.492</u>	<u>(818.978)</u>

	<i>Meðalgengi ársins</i>		<i>Gengi í lok árs</i>		<i>Breyting á</i>
	2022	2021	2022	2021	<i>árslokagengi</i>
					%
Evra (EUR)	142,3	150,2	151,5	147,6	2,6
Bandaríkjadalur (USD)	135,5	127,1	142,0	130,4	8,9
Sterlingspund (GBP)	166,9	174,7	170,8	175,7	-2,8
Japanskt jen (JPY)	1,03	1,16	1,08	1,13	-4,9
Dönsk króna (DKK)	19,1	20,2	20,4	19,8	2,6
Norsk króna (NOK)	14,1	14,8	14,4	14,8	-2,5
Sænsk króna (SEK)	13,4	14,8	13,6	14,4	-5,4
Svissneskur franki (CHF)	141,8	139,0	153,9	142,8	7,7
Kanadadalur (CAD)	104,0	101,3	104,9	102,4	2,4
Kínverskt júan (CNY)	20,1	19,7	20,6	20,5	0,3
Sérstök dráttarréttindi (XDR)	181,0	180,9	189,7	182,5	3,9
Gull (XAU)	243.502	228.445	259.084	238.478	8,6

Heildareignir og skuldir í erlendum gjaldmiðli í þúsundum króna

	31.12.2022		31.12.2021	
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir
Evra (EUR)	493.036.544	243.175.112	518.941.143	340.663.951
Bandaríkjadalur (USD)	299.192.019	43.327.803	308.062.722	32.194.482
Sterlingspund (GBP)	8.976.006	6.030.596	53.560.841	6.277.089
Japanskt jen (JPY)	7.705.843	6.160.857	15.691.537	6.435.881
Aðrir gjaldmiðlar	11.708.207	9.847.239	11.678.389	8.383.240
Gull (XAU)	16.525.930	-	15.211.571	-
Samtals	837.144.549	308.541.607	923.146.203	393.954.643

Nánari sundurliðun á heildareignum og skuldum í erlendum gjaldmiðli má sjá í skýringu 39. Sérstök dráttarréttindi (SDR) er gjaldmiðlakarfa ákvörðuð af Alþjóðagjaldeyrissjóðnum sem samanstendur af fimm gjaldmiðlum: Bandaríkjadal, evru, kínversku júani, sterlingspundi og japönsku jeni. Eina eign bank-

ans í SDR er staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn og eina skuld bankans í SDR er mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Eignir og skuldir bankans í SDR eru umreiknaðar í þá gjaldmiðla sem gjaldmiðlakarfan samanstendur af, miðað við vægi hvers gjaldmiðils í lok árs.

Skýring 9 – Eftirlitstekjur

	2022	2021
Reglubundið eftirlit	2.415.800	2.180.000
Tekjur samkvæmt gjaldskrá vegna sértækra aðgerða fjármálaeftirlitsins	29.461	29.804
Eftirlitstekjur samtals	2.445.261	2.209.804

Eftirlitsskyldir aðilar og aðrir gjaldskyldir aðilar sem tilgreindir eru í lögum nr. 99/1999 um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi og skilavald skulu standa straum

af kostnaði við rekstur fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands ásamt rekstri skilavalds með sérstöku eftirlitsgjaldi.

Skýring 10 – Þjónustutekjur

	2022	2021
Greiðslumiðlun	679.702	681.801
Markaðsviðskipti	175.453	174.244
Þjónustutekjur samtals	855.155	856.045

Skýring 11 – Laun og launatengd gjöld

	2022	2021
Laun	4.071.658	3.922.493
Lífeyrissjóður	593.657	574.411
Launatengd gjöld	336.651	320.429
Framlag til lífeyrisskuldbindinga	32.705	(66.149)
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>5.034.671</u>	<u>4.751.184</u>
Fjöldi ársverka	288	291

Skýring 12 – Annar rekstrarkostnaður

	2022	2021
Rekstur eigna og lausafjármuna	379.331	553.379
Upplýsingatækni	632.617	424.051
Aðkeypt þjónusta	332.500	274.572
Skrifstofukostnaður	379.252	309.007
Ýmsir rekstrarliðir	427.528	287.502
Kostnaður af seðlum og mynt	355.493	21.857
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>2.506.721</u>	<u>1.870.368</u>

Á árinu voru nýir tíu þúsund króna seðlar prentaðir. Prentun þeirra útskýrir að öllu leyti aukinn kostnað af seðlum og mynt á árinu 2022 samanborið við 2021.

Þóknanir til endurskoðunarfirmatækja

	2022	2021
<i>Endurskoðun á ársreikningi</i>		
KPMG ehf.	10.329	8.390
<i>Ráðgjöf og önnur þjónusta</i>		
Deloitte ehf.	3.435	2.554
Þóknanir til endurskoðunarfirmatækja samtals	<u>13.764</u>	<u>10.944</u>

Ríkisendurskoðun útvistar endurskoðun á ársreikningi Seðlabanka Íslands til KPMG ehf.

Skýring 13 – Þjónustugjöld

	2022	2021
Greiðslumiðlun	398.318	435.260
Gjöld vegna vörslugjalda	33.243	66.546
Verðbréfavíðskipti	45.222	39.855
Þjónustugjöld samtals	<u>476.783</u>	<u>541.661</u>

Skýringar við efnahagsreikning

Skýring 14 – Gulleign

	2022	2021
Staða í upphafi árs	15.211.571	15.403.715
Gengismunur	1.314.359	(192.144)
Staða í árslok	<u>16.525.930</u>	<u>15.211.571</u>
Gulleign í árslok í únsum	63.797	63.797

Skýring 15 – Kröfur á erlenda aðila í erlendum gjaldeyri

Skýring 15.1 – Erlendar bankainnstæður

	31.12.2022	31.12.2021
Innstæður í erlendum seðlabönkum	407.491.487	167.773.216
Innstæður í öðrum erlendum bönkum	928.059	1.705.707
Erlendar bankainnstæður samtals	<u>408.419.546</u>	<u>169.478.923</u>
Innstæður, lausar til útgreiðslu	185.991.013	157.001.557
Bundnar innstæður, lausar innan þriggja mánaða	222.428.533	12.477.366
Erlendar bankainnstæður samtals	<u>408.419.546</u>	<u>169.478.923</u>

Skýring 15.2 – Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn

Úthlutaður kvóti Íslands við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (AGS) nam 321,8 m.SDR í lok árs 2022 (31.12.2021: 321,8 m.SDR). Gjalddeyrissaða bankans við sjóðinn nam 69,8 m.SDR í lok árs 2022 (31.12.2021: 69,8 m.SDR) sem er mismunurinn á kvót-

anum og krónuineign sjóðsins hjá bankanum að teknu tilliti til stöðu viðskiptareiknings AGS hjá Seðlabankanum. Úthlut-uð SDR námu 422,5 m.SDR í lok árs 2022 (31.12.2021: 420,7 m.SDR).

	31.12.2022		31.12.2021	
	SDR	ISK	SDR	ISK
<i>Eignir</i>				
Kvóti Seðlabanka Íslands	321.800	61.039.024	321.800	58.728.500
Inneign hjá Seðlabanka Íslands	(252.002)	(47.799.739)	(252.002)	(45.990.412)
Viðskiptareikningur AGS hjá Seðlabanka	6	1.138	6	1.207
Gjalddeyrissaða Seðlabankans hjá AGS	69.804	13.240.423	69.804	12.739.295
Gjalddeyrissaða Seðlabankans hjá AGS	69.804	13.240.423	69.804	12.739.295
Innstæða Seðlabankans hjá AGS	422.408	80.122.367	421.917	76.999.682
Áfallnir vextir	2.233	416.301	44	8.122
Samtals eignir	494.445	93.779.091	491.765	89.747.098
<i>Skuldir</i>				
Mótvirði úthlutaðra SDR	422.546	80.142.171	420.654	76.769.132
Viðskiptareikningur AGS hjá Seðlabanka	6	1.138	6	1.207
Samtals skuldir	422.552	80.143.309	420.660	76.770.339

Skýring 15.3 – Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða

	31.12.2022	31.12.2021
Erlend verðbréf	318.356.404	646.934.672
Erlendir verðbréfasjóðir	-	1.666.416
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða samtals	318.356.404	648.601.088

Breytingar á erlendum verðbréfum og verðbréfasjóðum

	2022	2021
Staða í byrjun árs	648.601.088	657.805.606
Kaup á árinu	82.131.485	206.569.486
Sala og innheimta á árinu	(376.317.325)	(175.192.112)
Breyting á áföllnum vöxtum	(285.206)	(343.690)
Breyting á yfirverði og undirverði	(2.431.876)	(3.695.401)
Óuppgert endurmat	(25.589.511)	(12.285.499)
Gengismunur	(7.752.251)	(24.257.303)
Staða í árslok	318.356.404	648.601.088

Skýring 15.4 – Eignir utan forða

Eignir utan forða samanstanda af skammtímakröfum á erlenda aðila.

Skýring 16 – Kröfur á innlenda aðila í erlendum gjaldeyri

Undir kröfum á innlenda aðila í erlendum gjaldeyri í lok árs 2022 var aðeins einn evrureikningur hjá innlendum viðskipta-banka eins og í lok árs 2021.

Skýring 17 – Kröfur á innlenda aðila vegna peningastefnu

Skýring 17.1 – Ríkissjóður

Kröfur á ríkissjóð vegna peningastefnu eru ríkisbréf.

Breytingar á ríkisbréfum

	2022	2021
Staða í byrjun árs	21.834.841	7.770.361
Kaup á árinu	-	15.481.336
Innheimta á árinu	(581.090)	(200.000)
Breyting á áföllum vöxtum	(29.095)	(3.569)
Breyting á yfirverði og undirverði	(567.559)	(468.257)
Óuppgert endurmat	(1.995.862)	(745.030)
Staða í árslok	<u>18.661.235</u>	<u>21.834.841</u>

Skýring 17.2 – Innlánsstofnanir

Kröfur á innlánsstofnanir vegna peningastefnu eru stuðnings-lán.

Skýring 18 – Kröfur á innlenda aðila í innlendum gjaldeyri

Skýring 18.1 – Innlánsstofnanir

Kröfur á innlánsstofnanir í innlendum gjaldeyri samanstanda af lánveitingum vegna kostnaðarþátttöku í innleiðingu á milli-bankakerfi Seðlabanka Íslands (MBK).

Skýring 18.2 – Aðrir aðilar

Kröfur á aðra innlenda aðila í innlendum gjaldeyri eru húsbréf.

Skýring 19 – Aðrar eignir

Samkvæmt ársreikningalögum þarf að endurmeta fasteignir bankans árlega þar sem þær hafa áður verið endurmetnar. Í ársbyrjun 2023 var fengið endurmat á fasteignum bankans.

Matið var framkvæmt af óháðum fasteignasala. Það mat leiðir til 228,9 m.kr. lækkunar.

Skýring 19.1 – Varanlegir rekstrarfjármunir

2022	Fasteignir	Lausafé	Söfn	Samtals
<i>Kostnaðar- og matsverð</i>				
Kostnaðarverð í ársbyrjun	5.585.067	451.056	310.572	6.346.695
Matsverð í ársbyrjun	3.238.451	-	-	3.238.451
Sérstakt endurmat	(228.819)	-	-	(228.819)
Eignfært á árinu	1.077.932	206.927	1.937	1.286.796
Staða í árslok	9.672.631	657.983	312.509	10.643.123
<i>Afskriftir</i>				
Staða í ársbyrjun	978.076	210.719	-	1.188.795
Afskrifað á árinu	113.407	60.562	-	173.969
Staða í árslok	1.091.483	271.281	-	1.362.764
Bókfært verð í ársbyrjun	7.845.442	240.337	310.572	8.396.352
Bókfært verð í árslok	8.581.147	386.702	312.509	9.280.359
Afskriftarhlutföll	0-3%	10-33%	0%	

Fasteignamat varanlegra rekstrarfjármuna í lok árs 2022 nam 6,8 ma.kr.

Vátryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna í lok árs 2022 nam 10,9 ma.kr.

2021	Fasteignir	Lausafé	Söfn	Samtals
<i>Kostnaðar- og matsverð</i>				
Kostnaðarverð í ársbyrjun	4.929.088	375.053	310.572	5.614.713
Matsverð í ársbyrjun	3.353.457	-	-	3.353.457
Sérstakt endurmat	(115.006)	-	-	(115.006)
Eignfært á árinu	655.979	76.003	-	731.982
Staða í árslok	8.823.518	451.056	310.572	9.585.146
<i>Afskriftir</i>				
Staða í ársbyrjun	875.808	169.522	-	1.045.330
Afskrifað á árinu	102.268	41.197	-	143.465
Staða í árslok	978.076	210.719	-	1.188.795
Bókfært verð í ársbyrjun	7.406.737	205.531	310.572	7.922.840
Bókfært verð í árslok	7.845.442	240.337	310.572	8.396.352
Afskriftarhlutföll	0-3%	10-33%	0%	

Fasteignamat varanlegra rekstrarfjármuna í lok árs 2021 nam 6,2 ma.kr.

Vátryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna í lok árs 2021 nam 9,5 ma.kr.

Skýring 19.2 – Hugbúnaður

	2022	2021
<i>Kostnaðarverð</i>		
Staða í ársbyrjun	1.087.451	1.040.460
Eignfært á árinu	818	46.991
Staða í árslok	<u>1.088.269</u>	<u>1.087.451</u>
<i>Afskriftir</i>		
Staða í ársbyrjun	259.992	169.325
Afskrifað á árinu	92.304	90.667
Staða í árslok	<u>352.296</u>	<u>259.992</u>
Bókfært verð í ársbyrjun	<u>827.459</u>	<u>871.135</u>
Bókfært verð í árslok	<u>735.972</u>	<u>827.459</u>

Afskriftarhlutföll hugbúnaðar eru 10-20% hjá bankanum. Seðlabankinn byrjar ekki að afskrifa hugbúnað fyrr en hann er tekinn í notkun.

Skýring 19.3 – Aðrar eignir

	31.12.2022	31.12.2021
Eignarhlutur í dótturfélögum	1.765.810	1.424.605
Eignarhlutur í Alþjóðagreiðslubankanum	184.486	184.486
Kröfur vegna greiðslumiðlunar	401.639	375.605
Fyrirframgreiddur kostnaður	129.384	182.904
Viðskiptakröfur	111.468	78.633
Aðrar eignir	1.309	45.837
Aðrar eignir samtals	<u>2.594.096</u>	<u>2.292.070</u>

Eignarhlutur í dótturfélögum

Dótturfélög eru félög sem eru undir yfirráðum annars félags, móðurfélags. Yfirráð eru til staðar ef móðurfélagið ber áhættu og réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku sinnar í félaginu og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinninginn af fjárfestingunni. Dótturfélög Seðlabankans eru Greiðsluveitan ehf. og F fasteignafélag ehf. Reikningsskilum F fasteignafélags ehf. hefur verið haldið utan reikningsskila bankans undanfarin ár þar sem það hefur óverulega þýðingu fyrir rekstur og efnahag hans. Greiðsluveitan ehf. hefur

hins vegar verið hluti af samstæðu Seðlabankans þar til nú. Til að ná fram aukinni samlegð við rekstur sameiginlegra fjármálainnviða keypti Reiknistofa bankanna ARK-kerfi og SWIFT-þjónustu Greiðsluveitunnar ehf. og hafa umsvif hennar minnkað talsvert fyrir vikið. Í kjölfarið hefur Greiðsluveitan ehf., líkt og F fasteignafélag ehf., óverulega þýðingu fyrir rekstur og efnahag bankans og því hafa reikningsskil hennar verið skilin frá reikningsskilum bankans. Seðlabankinn gerir því ekki lengur upp á samstæðugrunni og eignarhlutur í dótturfélögum tveimur er færður samkvæmt hlutdeildaraðferð.

	<i>Eignarhlutur</i>	<i>Starfsemi</i>
Greiðsluveitan ehf., Kalkofnsvegi 1, Reykjavík	100%	Ráðgjöf
F fasteignafélag ehf., Ránargötu 18, Reykjavík	100%	Eignarhaldsfélag
	2022	2021
Staða í ársbyrjun	1.424.605	1.527.583
Lækkun hlutafjár	-	(350.000)
Hlutdeild í afkomu	341.205	247.022
Staða í árslok	<u>1.765.810</u>	<u>1.424.605</u>

Eignarhlutur í Alþjóðagreiðslubankanum

Eignarhlutur í Alþjóðagreiðslubankanum (Bank for International Settlements, BIS) er skráður á kostnaðarverði. Seðlabankinn átti 1.070 hluti í árslok 2022. Hver hlutur er 5.000 SDR að nafnvirði, greitt hefur verið fyrir 25% af nafnvirði eða 1.250 SDR fyrir hvern hlut. Bókfært verð í árslok 2022

nam 184,5 m.kr. en nafnverð þess hluta sem greitt hefur verið fyrir nam 1,3 m.SDR. Seðlabanki Íslands er skuldbundinn til að greiða Alþjóðagreiðslubankanum áskrift að hlutafé verði eftir því kallað. Þegar hefur verið greitt fyrir 25% af áskrift en 75% hluti getur komið til greiðslu og nemur hann 761,1 m.kr. (4 m.SDR) í árslok 2022.

Skýring 20 – Eigið fé

Innkallanlegt eigið fé

Í upphafi árs 2015 gerðu Seðlabanki Íslands og ríkissjóður með sér samkomulag um innkallanlegt eigið fé Seðlabankans. Með samkomulaginu skuldbindur ríkissjóður sig, á grundvelli heimildar í fjárlögum, að leggja Seðlabankanum til eigið fé í formi markaðshæfra eigna, ef bankinn kallar eftir því í þeim tilgangi að uppfylla lágmarkskröfur um innborgað eigið fé. Eftirstöðvar innkallanlegs eigin fjár uppreiknast um hver áramót með breytingu á vísitölu neysliverðs.

Varasjóður og ráðstöfun til ríkissjóðs

Árlegur hagnaður Seðlabankans á liðnu rekstrarári, að teknu tilliti til óinnleysta reiknaðra tekna og gjalda, skal renna í ríkissjóð svo fremi sem honum sé ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Bankanum er heimilt að halda sérstaka reikninga meðal eiginfjárreikninga sem taka til óinnleysta tekna og gjalda. Bankinn hefur slíkan reikning meðal eiginfjárreikninga og nefnist reikningurinn varasjóður. Óinnleystar tekjur vegna hlutdeildar í afkomu dótturfélaga umfram móttekinn arð eru færðar á eiginfjárreikninginn bundnar hlutdeildartekjur.

Meginmarkmiðið með því að halda varasjóð er að tryggja að aðeins sá hagnaður sem hefur verið innleystur myndi grundvöll til ráðstöfunar til ríkissjóðs eða til eflingar á eigin fé bankans. Óinnleystur hagnaður er færður í varasjóð. Óinnleyst tap, umfram þegar skráðan óinnleystan hagnað, færirst til lækkunar á hagnaði sem er til ráðstöfunar.

Verðendurmat samanstendur af uppfærðu markaðsverði og gengisbreytingum gjaldmiðla, og nær það til fjárhagslegra eigna og skulda, afleiðna og gulls. Fjármálagerningar í innlendum og erlendum gjaldmiðlum eru verðmetnir hvorir fyrir sig.

Bæði innleystur og óinnleystur hagnaður er færður í gegnum rekstrarreikning. Framlög í varasjóði samstanda af mismun á kostnaðarverði og skráðu markaðsverði.

Varasjóður greinist þannig:

	2022	2021
Staða í upphafi árs	29.310.057	67.056.063
Óuppgert verðendurmat erlendra verðbréfa	(24.929.720)	(16.348.410)
Verðendurmat innlendra verðbréfa	(2.536.469)	(722.827)
Gengismunur erlendra eigna	(5.921.384)	(35.399.622)
Gengisendurmat gulls	1.314.359	(192.144)
Uppgert á árinu (fært af varasjóði á annað eigið fé)	2.763.158	14.916.997
Staða í lok árs	-	29.310.057

Ráðstafað eftirfarandi:

	2022	2021
Tap ársins	(18.364.171)	(15.834.479)
Lækkun varasjóðs	29.310.057	37.746.006
Hækkun á bundnum hlutdeildarreikningi	(341.205)	(197.792)
Ráðstöfun ársins	10.604.681	21.713.735

Árið 2022 var eiginfjármarkmið bankans ákveðið 150 ma.kr. Eigið fé í árslok 2022 var 115,5 ma.kr.

Samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands skal bankinn búa yfir fjárhagslegum styrk. Til þess að tryggja þetta markmið er hagnaði bankans ráðstafað til ríkissjóðs svo fremi sem honum er ekki ráðstafað til að efla eigið fé bankans. Tap ársins samkvæmt ársreikningi er 18,4 ma.kr. Varasjóður lækkar um 29,3 ma.kr. og bundinn hlutdeildarreikningur hækkar um 341,2 m.kr. Ráðstöfun fyrir árið 2022 er 10,6 ma.kr. Eigið fé í árslok var undir eiginfjármarkmiði bankans.

Þróun á eiginfjárlutfalli bankans

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Eigið fé (án endurmats)	108.719.852	126.987.537	143.472.039	74.440.977
Endurmat eigna	6.792.589	7.117.895	7.330.069	7.540.925
Eigið fé	115.512.441	134.105.432	150.802.108	81.981.902
Eiginfjárlutfall bankans	13,2%	13,9%	18,0%	10,9%

Endurmat fasteigna

Fasteignir bankans eru færðar á gangvirði. Gangvirðismat er framkvæmt árlega. Matsbreytingar eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár. Endurmatsreikningurinn er leystur upp til jafns við fjárhæð árlegrar afskriftar af mismun á endurmetnu verði og kostnaðarverði.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Nemi hlutdeild í afkomu dótturfélags hærri fjárhæð en sem nemur mótteknum arði frá því félagi er mismunur færður á bundinn hlutdeildarreikning.

Skýring 21 – Útgefnir seðlar og mynt

	31.12.2022	31.12.2021
<i>Seðlar</i>		
10.000 krónur	49.787.580	51.287.500
5.000 krónur	17.435.915	17.818.500
2.000 krónur	209.000	210.000
1.000 krónur	6.948.825	6.608.500
500 krónur	1.767.426	1.699.250
Seðlar samtals	76.148.746	77.623.750
<i>Mynt</i>		
100 krónur	2.906.600	2.811.300
50 krónur	753.990	736.040
10 krónur	623.110	620.400
5 krónur	132.669	133.259
1 króna	121.606	121.912
Mynt samtals	4.537.975	4.422.911
Útgefnir seðlar og mynt samtals	80.686.721	82.046.661

Skýring 22 – Skuldir við erlenda aðila í erlendum gjaldeyri

Skuldir við erlenda aðila í erlendum gjaldeyri samanstanda af innlánnum og mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn. Sjá skýringu 15.2 vegna Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

Skýring 22.1 – Innlán

Innlán við erlenda aðila í erlendum gjaldeyri eru innlán alþjóðastofnana í evrum.

Skýring 23 – Skuldir við innlenda aðila í erlendum gjaldeyri

	31.12.2022	31.12.2021
Innlán - Ríkissjóður og ríkisstofnanir	228.195.201	304.564.191
Innlán - Aðrir aðilar	11.171	10.891
Samtals	<u>228.206.373</u>	<u>304.575.082</u>

Skýring 24 – Skuldir við erlenda aðila í innlendum gjaldeyri

Skuldir við erlenda aðila í innlendum gjaldeyri eru innlán alþjóðastofnana.

Skýring 25 – Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu

Skýring 25.1 – Innlán

	31.12.2022	31.12.2021
Stórgreiðslureikningar	81.627.985	77.783.576
Veðreikningar	774.000	883.419
Innlán samtals	<u>82.401.985</u>	<u>78.666.995</u>

Skýring 25.2 – Bindiskylda

Fyrirkomulag bindiskyldu er þannig að hún skiptist í tvo hluta, annars vegar fasta bindingu sem ber enga vexti og hins vegar meðaltalsbindiskyldu sem flokkast með innlánnum meðal skulda við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu.

Á árinu 2022 var meðaltalsbindiskyldan 0% en fasta bindiskyldan 1%.

Skýring 25.3 – Bundin innlán

	31.12.2022	31.12.2021
Innlán bundin í sjö daga	156.528.225	166.128.457
Innlán bundin til lengri tíma en eins mánaðar	2.948.607	2.911.899
Bundin innlán samtals	159.476.832	169.040.355

Skýring 26 – Skuldir við innlenda aðila í innlendum gjaldeyri

Skýring 26.1 – Ríkissjóður og ríkisstofnanir

	31.12.2022	31.12.2021
Innlán	89.618.879	67.636.731
Aðrar skuldir	602.474	180.660
Samtals	90.221.353	67.817.391

Skýring 26.2 – Aðrir aðilar

Skuldir við aðra innlenda aðila í erlendum gjaldeyri eru innlán.

Skýring 27 – Aðrar skuldir

	31.12.2022	31.12.2021
Orlofsskuldbinding	704.208	632.672
Ógreidd laun og launatengd gjöld	46.366	43.183
Lífeyrisskuldbinding	66.498	66.312
Viðskiptaskuldir	264.920	142.898
Fyrirframinnheimtar tekjur	358.264	468.726
Aðrar skuldir	431	24.760
Aðrar skuldir samtals	1.440.687	1.378.551

Ógreidd laun og launatengd gjöld

Ógreidd laun og launatengd gjöld sem flokkuð eru á meðal annarra skulda samanstanda af skuld við lífeyrissjóði og stéttarfélag. Ógreitt tryggingargjald og staðgreiðsla eru flokkuð á meðal skulda við ríkissjóð sem falla undir skuldir við innlenda aðila í innlendum gjaldeyri.

Lífeyrisskuldbinding

Samkvæmt mati tryggingastærðfræðings námu skuldbindingar Seðlabanka Íslands vegna eftirlauna fyrrverandi bankastjóra og maka þeirra samtals 66,5 m.kr. í árslok 2022. Greiðslur vegna þessara kjara námu alls 32,5 m.kr. á árinu 2022 og færast til lækkunar á áður færðri skuldbindingu.

Breyting skuldbindingarinnar á árinu greinist þannig:

	2022	2021
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs	66.312	162.676
Greitt vegna eftirlauna	(32.519)	(30.215)
Breyting ársins	32.705	(66.149)
Lífeyrisskuldbinding í árslok	<u>66.498</u>	<u>66.312</u>

Aðrar upplýsingar

Skýring 28 – Krónukerfið

	31.12.2022	31.12.2021
Innlánsstofnanir	241.878.818	247.707.350
Fjármálastofnanir	-	1.021.926
Ríkissjóður	89.618.839	67.636.731
Erlendir aðilar	1.666.244	5.545.158
Aðrir aðilar	4.881.138	3.794.942
Greiðslukerfi	401.639	375.605
Útgefnir seðlar og mynt	80.686.721	82.046.661
Samtals	<u>419.133.398</u>	<u>408.128.372</u>

Taflan sýnir heildarstöðu bundinna og lausra innlána, útgefninna seðla og myntar og útistandandi stöðu í greiðslukerfum í lok árs.

Skýring 29 – Gjaldeyrisviðskipti á árinu

Gjaldeyrisviðskipti á móti krónu í þúsundum króna árið 2022

	<i>Keypt</i>	<i>Selt</i>	<i>Samtals</i>
Evra (EUR)	33.882.200	(20.670.500)	13.211.700

Erlendar greiðslur Seðlabankans og viðskiptavina árið 2022 í þúsundum króna

	<i>Inngreiðslur</i>	<i>Útgreiðslur</i>	<i>Samtals</i>
Evra (EUR)	3.501.007	(102.889.477)	(99.388.470)
Bandaríkjadalur (USD)	16.509.656	(22.358.035)	(5.848.379)
Sterlingspund (GBP)	11.773	(2.782.532)	(2.770.760)
Japanskt jen (JPY)	-	(72.116)	(72.116)
Dönsk króna (DKK)	85.047	(631.078)	(546.031)
Norsk króna (NOK)	8.350	(275.934)	(267.584)
Sænsk króna (SEK)	4.144	(273.781)	(269.637)
Svissneskur franki (CHF)	228.359	(477.275)	(248.916)
Kanadadalur (CAD)	-	(107.722)	(107.722)
Samtals	<u>20.348.335</u>	<u>(129.867.950)</u>	<u>(109.519.615)</u>

Gjaldeyrisviðskipti á móti krónu í þúsundum króna árið 2021

	<i>Keypt</i>	<i>Selt</i>	<i>Samtals</i>
Evra (EUR)	20.999.400	(51.911.884)	(30.912.484)
Bandaríkjadalur (USD)	<u>5.856.814</u>	<u>(688.245)</u>	<u>5.168.569</u>
Samtals	<u>26.856.214</u>	<u>(52.600.129)</u>	<u>(25.743.915)</u>

Erlendar greiðslur Seðlabankans og viðskiptavina í þúsundum króna árið 2021

	<i>Inngreiðslur</i>	<i>Útgreiðslur</i>	<i>Samtals</i>
Evra (EUR)	119.381.217	(11.695.584)	107.685.633
Bandaríkjadalur (USD)	6.294.886	(8.708.494)	(2.413.608)
Sterlingspund (GBP)	74.227	(428.690)	(354.463)
Japanskt jen (JPY)	42.992	(138.045)	(95.053)
Dönsk króna (DKK)	61.469	(574.907)	(513.438)
Norsk króna (NOK)	1.960	(165.813)	(163.853)
Sænsk króna (SEK)	88.323	(252.683)	(164.360)
Svissneskur franki (CHF)	208.029	(318.594)	(110.565)
Kanadadalur (CAD)	<u>1.526</u>	<u>(108.011)</u>	<u>(106.485)</u>
Samtals	<u>126.154.629</u>	<u>(22.390.821)</u>	<u>103.763.808</u>

Skýring 30 – Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru ríkissjóður, eigandi Seðlabanka Íslands, F fasteignafélag ehf. og Greiðsluveitan ehf. sem eru dótturfélög þess, bankastjóri, lykilstjórnendur og bankaráð.

Ríkissjóður

Vaxtatekjur og gjöld við ríkissjóð greinast þannig:

	2022	2021
Vaxtatekjur af ríkisbréfum	639.490	496.022
Vaxtatekjur af gjaldeyrisreikningum	185.417	-
Vaxtatekjur við ríkissjóð samtals	<u>824.907</u>	<u>496.022</u>
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum	3.290.720	1.873.680
Vaxtagjöld af gjaldeyrisreikningum	909.107	78
Vaxtagjöld við ríkissjóð samtals	<u>4.199.827</u>	<u>1.873.757</u>
Hrein vaxtagjöld við ríkissjóð	<u>3.374.920</u>	<u>1.377.735</u>
Uppgerður gengismunur af ríkisbréfum	633.882	

Hreinar vaxtaberandi eignir greinast þannig:

	31.12.2021	31.12.2020
Ríkisbréf	18.661.235	21.834.841

Hreinar vaxtaberandi skuldir greinast þannig:

Innstæður ríkissjóðs og ríkisstofnana	90.221.353	67.817.391
Gjaldeyrisreikningur ríkissjóðs	<u>228.195.201</u>	<u>304.564.191</u>
Samtals	<u>318.416.554</u>	<u>372.381.582</u>

F fasteignafélag ehf.

Seðlabanki Íslands átti í engum viðskiptum við F fasteignafélag ehf. á árunum 2021–2022. Enginn arður var greiddur út og engar breytingar voru á hlutfé á árinu 2022. Á hluthafafundi F fasteignafélags þann 28. desember 2022 var samþykkt

lækkun hlutfjár um 280.000.000 á genginu 2,1. Hún kemur til framkvæmdar á árinu 2023.

Engar útistandandi kröfur voru á milli félagsins og Seðlabankans í árslok 2022 og ekki heldur í árslok 2021.

Greiðsluveitan ehf.

Seðlabanki Íslands átti í viðskiptum við Greiðsluveituna ehf. í samræmi við það sem hér segir.

Tekjur og gjöld við Greiðsluveituna ehf. greinast þannig:

	2022	2021
Keypt þjónusta	(90.886)	(19.114)
Keyptur aðgangur að kerfum	-	(25.359)
Vaxtagjöld af viðskiptareikningum	(25.759)	(5.423)
Seld þjónusta	13.453	10.355
Seld aðstaða	3.642	38
Innheimt greiðslumiðlunargjöld	337	293
Greidd stjórnarlaun	-	8.000
Samtals	<u>(99.213)</u>	<u>(31.210)</u>

Stærsta útistandandi krafan milli bankans og Greiðsluveitunnar ehf. eru innstæður félagsins hjá bankanum alls 665 m.kr. Nánari sundurliðun má sjá hér fyrir neðan.

Stöður við Greiðsluveituna ehf. greinast þannig:

	2022	2021
Kröfur	4.478	888
Innstæður á viðskiptareikningi	(665.070)	(657.345)
Skuldir	<u>(10.095)</u>	<u>(23.702)</u>
Samtals	<u>(670.687)</u>	<u>(680.159)</u>

Bankastjóri, lykilstjórnendur og bankaráð

Á árinu 2022 námu heildarlaun bankastjóra, lykilstjórnenda og bankaráðs 437,1 m.kr. Bankastjóri fær ekki greidda þóknun fyrir setu í stjórnnum og nefndum sem stofnanir og fyrirtæki

á fjármálamarkaði standa sameiginlega að eða Seðlabanki Íslands tilnefni fulltrúa í samkvæmt lögum. Heildargreiðslur til bankastjóra, lykilstjórnenda og bankaráðs á árinu 2022 greinast þannig:

	2022	2021
<i>Bankastjóri</i>		
Ásgeir Jónsson	29.024	27.757
<i>Varaseðlabankastjórar</i>		
Rannveig Sigurðardóttir, peningastefna	27.509	26.224
Gunnar Jakobsson, fjármálastöðugleiki	23.951	22.854
Unnur Gunnarsdóttir, fjármálaeftirlit	26.534	24.840
<i>Lykilstjórnendur</i>		
Framkvæmdastjórar ¹	307.831	290.012
<i>Bankaráð</i>		
Gylfi Magnússon, formaður	4.800	4.800
Þórunn Guðmundsdóttir, varaformaður	3.600	3.600
Aðrir bankaráðsmenn og varamenn	13.800	12.200
Samtals heildarlaun bankastjóra, lykilstjórnenda og bankaráðs	<u>437.050</u>	<u>412.287</u>

1. Tólf lykilstjórnendur eru: Þórarinn G. Pétursson, framkvæmdastjóri hagfræði og peningastefnu, Sturla Pálsson, framkvæmdastjóri markaðsviðskipta, Haukur C. Benediktsson, framkvæmdastjóri fjármálastöðugleika, Elmar Ásbjörnsson, framkvæmdastjóri banka, Rúnar Guðmundsson, framkvæmdastjóri lífeyris og váttrygginga, Páll Friðriksson, framkvæmdastjóri markaða og viðskiptahátta, Björk Sigurgísladóttir, framkvæmdastjóri lagalegs eftirlits og vettvangsathugana, Rannveig Júníusdóttir, framkvæmdastjóri skrifstofu bankastjóra, Þóra Helgadóttir, framkvæmdastjóri rekstrar, Logi Ragnarsson, framkvæmdastjóri upplýsingatækni/gagnasöfnunar, Erla Guðmundsdóttir, framkvæmdastjóri fjárhags, og Íris Guðrún Ragnarsdóttir, framkvæmdastjóri mannauðs. Elmar Ásbjörnsson sagði starfi sínu lausu 31.08.2022 og í hans stað tók Gísli Sigurbjörn Óttarsson við starfi framkvæmdastjóra banka tímabundið.

Skýring 31 – Kostnaðargreining

	Laun og launatengd gjöld	Annar rekstrarkostnaður og afskriftir	Þjónustugjöld	Sameiginlegur kostnaður	Samtals
2022					
Yfirstjórn	829.459	163.627	827	(993.913)	-
Peningastefna	904.865	714.385	475.892	2.030.582	4.125.724
Fjármálastöðugleiki	437.719	74.730	-	914.548	1.426.997
Fjármálaeftirlit	1.299.906	133.478	-	1.130.721	2.564.105
Stoðsvið	1.562.722	1.686.774	64	(3.081.937)	167.623
Samtals	<u>5.034.671</u>	<u>2.772.994</u>	<u>476.783</u>	<u>-</u>	<u>8.284.448</u>
2021					
Yfirstjórn	800.384	87.274	-	(887.657)	-
Peningastefna	892.753	474.309	541.607	1.691.076	3.535.080
Fjármálastöðugleiki	457.818	27.244	-	796.608	1.281.671
Fjármálaeftirlit	1.228.669	115.250	-	1.172.011	2.515.930
Stoðsvið	1.371.561	1.400.422	55	(2.772.037)	-
Samtals	<u>4.751.184</u>	<u>2.104.500</u>	<u>541.661</u>	<u>-</u>	<u>7.332.681</u>

Skýring 32 – Fjármálaeftirlit

	2022	2021
Eftirlitstekjur	2.351.204	2.130.215
Laun og launatengd gjöld	(1.299.906)	(1.228.669)
Annar rekstrarkostnaður	(133.478)	(115.250)
Sameiginlegur kostnaður	(1.130.721)	(1.172.011)
Rekstrartap ársins	<u>(212.901)</u>	<u>(385.715)</u>

Samkvæmt lögum nr. 99/1999, um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, skal taka tillit til rekstrarafgangs og rekstrartaps við ákvörðun eftirlitsgjalds. Eigið fé Fjármálaeftirlitsins nam 690,9 m.kr. við sameiningu við Seðlabanka Íslands 1. janúar 2020. Rekstrartap fjármála-

eftirlits Seðlabanka Íslands árið 2022 nam 212,9 m.kr. (2021: 385,7 m.kr.). Uppsafnaður rekstrarafgangur fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands var 33,5 m.kr. í árslok 2022 (2021: 246,1 m.kr.). Tekið hefur verið tillit til uppsafnaðs rekstrarafgangs við ákvörðun eftirlitsgjalds fyrir árið 2023.

Skýring 33 – Önnur mál

Seðlabanki Íslands hefur aðgang að lánaþingreiðslu hjá Alþjóða-greiðslubankanum í formi endurhverfra verðbréfavíðskipta að fjárhæð 400 m. bandaríkjadala, sem svarar til 56,8 ma.kr. miðað

við árslokagengi 2022. Bankinn nýtti sér ekki þessa fyrirreiðslu á árinu 2022 né á árinu 2021.

Skýring 34 – Atburðir eftir lok reikningskiladags

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir lok reikningskiladags sem kalla á leiðréttingar eða viðbótarupplýsingar í ársreikningi bankans 31. desember 2022.

Áhættustýring

Seðlabanki Íslands er opinber stofnun sem hefur ákveðnu hlutverki að gegna og eru meginmarkmið hans meðal annars að stuðla að stöðugu verðlagi og ávaxta gjaldeyrisvarasjóð landsmanna. Áhætta í rekstri hans er því af nokkuð annarri gerð en í rekstri fjármálastofnana þó að sömu heiti séu notuð. Fjárhagsleg áhætta Seðlabanka Íslands greinist í kröfu-, lausafjár- og markaðsáhættu. Kröfuáhætta er hættu á tapi vegna þess að mótaðilar eða útgefendur eru ófærir um að standa við fjárhagslegar skuldbindingar sínar á réttum tíma. Kröfuáhættu er skipt upp í útgefandaáhættu/mótaðilaáhættu og uppgjörssáhættu. Lausafjáráhætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að selja þær með verulegum

afslætti. Markaðsáhætta er skilgreind sem hættu á tapi vegna breytinga á markaðsvirði fjáreigna og skulda. Markaðsáhætta skiptist í gjaldeyrisáhættu, vaxtaáhættu og gullverðsáhættu. Að auki býr bankinn við rekstraráhættu en það er áhættan af því að mannleg mistök eigi sér stað eða innri verkferlar og kerfi bregðist.

Eignahlið ársreiknings Seðlabankans samanstendur mestmagnis af erlendum eignum, sem varðveittar eru í gjaldeyrisvarasjóði bankans og innlendum fjáreignum útgefnum af ríkissjóði eða með ríkisábyrgð. Hér á eftir fylgir umsögn um fjárhagslega megináhættu Seðlabankans sem að stærstum hluta er vegna gjaldeyrisforða.

Skýring 35 – Gjaldyrisforði

Við stýringu gjaldyrisforða er farið eftir starfsreglum um varðveislu gjaldyrisforða sem uppfærðar voru í október 2021. Í reglunum er kveðið á um tilgang og skipulag forðans sem og

mörk ásættanlegrar áhættu. Á grundvelli reglnanna er sett fjárfestingarheimild þar sem kveðið er á um hvernig varðveisla forðans skal framkvæmd.

Skýring 36 – Kröfuáhætta

Hér að neðan er gjaldyrisforði bankans sundurliðaður eftir tegund, lánshæfismati og heimalandi útgefanda/mótaðila.

Gjaldyrisforði eftir útgefanda/mótaðila

	31.12.2022	31.12.2021
Ríkissjóðir	22,7%	48,9%
Ríkisstofnanir	10,0%	14,1%
Fjölpjódastofnanir	3,3%	4,8%
Einingar sambandsríkja	1,7%	2,1%
Fjármálafyrirtæki	0,3%	0,4%
Innstæður hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum	43,0%	18,2%
Innstæður hjá Alþjóðagjaldyrisjóðnum	11,2%	9,7%
Innstæður hjá fjármálafyrirtækjum	5,8%	0,2%
Gull	2,0%	1,6%
Samtals	100%	100%

Lánshæfismat útgefenda/mótaðila í gjaldeyrisforða

	31.12.2022	31.12.2021
AAA	77,9%	71,4%
AA+	4,5%	7,7%
AA	7,6%	10,9%
AA-	7,3%	4,7%
A+	0,3%	2,0%
A	0,0%	0,0%
A-	0,0%	1,2%
BBB+	0,0%	0,0%
BBB	0,3%	0,3%
Gull	2,0%	1,6%
Samtals	100%	100%

Innstæður hjá seðlabönkum og Alþjóðagreiðslubankanum í gjaldeyrisforða jafngilda um 43% af forða. Seðlabankar eru að jafnaði ekki með lánshæfismat en lánshæfismat þeirra er metið það sama og ríkissjóðs viðkomandi lands. Gengið er út frá því að Alþjóðagreiðslubankinn sé með AAA lánshæfismat.

Innstæður hjá viðskiptabönkum í gjaldeyrisforða eru að jafnaði lágar og eru nú tæp 6%, sem dreift er í mismunandi gjaldmiðlum hjá mismunandi bönkum og leitast bankinn við að halda þessum innstæðum í lágmarki (mótaðilaáhætta).

Gjaldeyrisforði eftir heimalandi útgefanda/mótaðila

	Lánshæfismat	31.12.2022	31.12.2021
Þýskaland	AAA	39,9%	30,3%
Bandaríkin	AAA	27,5%	23,8%
Fjölþjóðastofnanir	AAA	16,3%	17,0%
Frakkland	AA	8,3%	11,2%
Holland	AAA	1,8%	3,6%
Kanada	AA+	1,5%	1,4%
Austurríki	AA+	1,0%	2,9%
Belgía	AA-	0,3%	0,3%
Svíþjóð	AAA	0,3%	0,5%
Finnland	AA+	0,3%	0,3%
Bretland	AA-	0,2%	3,9%
Danmörk	AAA	0,2%	0,3%
Suður-Kórea	AA-	0,2%	0,0%
Japan	A	0,2%	1,0%
Sviss	AAA	0,0%	0,0%
Lúxemborg	AAA	0,0%	0,0%
Noregur	AAA	0,0%	0,0%
Spánn	A-	0,0%	1,2%
Írland	A+	0,0%	0,5%
Kína	A+	0,0%	0,2%
Alþjóðagreiðslubankinn (BIS) ¹	AAA	0,0%	0,0%
Gull		2,0%	1,6%
Samtals		100%	100%

1. Alþjóðagreiðslubankinn er í eigu fjölmargra seðlabanka og flokkast því ekki undir eitt ákveðið land.

Skýring 37 – Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er sú áhætta að Seðlabankinn verði ófær um að sinna verkefnum sínum og skyldum vegna þess að eignir eru ónógar, ekki er hægt að selja þær í tíma eða aðeins er hægt að selja þær með verulegum afslætti. Gjaldeyrisforði bankans er að miklum meirihluta varðveittur í auðseljanlegum verðbréfum, innstæðum í seðlabönkum og innstæðum hjá Alþjóðagreiðslubankanum. Mjög seljanlegar eignir eru skilgreindar sem ríkisskuldabréf, í eigin gjaldmiðli ríkis, innstæður hjá seðlabönkum þessara landa eða Alþjóðagreiðslubankanum, í bandaríkjadöllum og evrum. Útgefendur bréfa þurfa að

minnsta kosti að hafa lánsþæfiseinkunnina AA til að þau geti flokkast undir mjög seljanlegar eignir. Mjög seljanlegar eignir voru 64% af gjaldeyrisforða Seðlabankans í lok árs 2022 en voru 59% í lok árs 2021.

Í eftirfarandi töflum kemur fram hvernig eignir og skuldir Seðlabankans í heild greinast eftir gjaldkræfni. Í töflunum kemur fram mismunur miðað við erlenda og innlenda gjald- dagastöðu.

Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda 31. desember 2022

	Óbundið	Innan 3 mánaða	3 til 12 mánaða	1 til 5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
Gulleign	16.525.930	-	-	-	-	16.525.930
Kröfur á erl. aðila í erl. gjaldeyri	598.130.206	222.428.533	-	-	-	820.558.739
Erlendar bankainnstæður	185.991.013	222.428.533	-	-	-	408.419.546
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	93.779.091	-	-	-	-	93.779.091
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða	318.356.404	-	-	-	-	318.356.404
Eignir utan forða	3.698	-	-	-	-	3.698
Kröfur á innl. aðila í erl. gjaldeyri	6.195	-	-	-	-	6.195
Kröfur á innl. aðila vegna peningastefnu	18.661.235	1.625.775	-	-	-	20.287.010
Kröfur á innl. aðila í innl. gjaldeyri	4.639.840	-	-	-	-	4.639.840
Aðrar eignir	2.463.403	-	-	-	-	2.463.403
	<u>640.426.809</u>	<u>224.054.308</u>	-	-	-	<u>864.481.117</u>
Seðlar og mynt	80.686.721	-	-	-	-	80.686.721
Skuldir við erl. aðila í erl. gjaldeyri	80.308.410	-	-	-	-	80.308.410
Skuldir við innl. aðila í erl. gjaldeyri	228.206.373	-	-	-	-	228.206.373
Skuldir við erl. aðila í innl. gjaldeyri	1.667.424	-	-	-	-	1.667.424
Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu	82.401.985	189.301.609	-	-	-	271.703.594
Innlán	82.401.985	-	-	-	-	82.401.985
Bindiskylda	-	29.824.777	-	-	-	29.824.777
Bundin innlán	-	159.476.832	-	-	-	159.476.832
Skuldir við innl. aðila í innl. gjaldeyri	95.102.491	-	-	-	-	95.102.491
Aðrar skuldir	358.695	311.286	704.208	66.498	-	1.440.687
	<u>568.732.099</u>	<u>189.612.895</u>	<u>704.208</u>	<u>66.498</u>	-	<u>759.115.700</u>
Nettó eftirstöðvar í erl. gjaldeyri	<u>306.147.548</u>	<u>222.428.533</u>	-	-	-	<u>528.576.081</u>
Nettó eftirstöðvar í innl. gjaldeyri	<u>(234.452.838)</u>	<u>(187.987.120)</u>	<u>(704.208)</u>	<u>(66.498)</u>	-	<u>(423.210.664)</u>
Nettó eftirstöðvar	<u>71.694.710</u>	<u>34.441.413</u>	<u>(704.208)</u>	<u>(66.498)</u>	-	<u>105.365.417</u>

Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda 31. desember 2021

	Óbundið	Innan 3 mánaða	3 til 12 mánaða	1 til 5 ára	Yfir 5 ára	Samtals
Gulleign	15.211.571	-	-	-	-	15.211.571
Kröfur á erl. aðila í erl. gjaldeyri	895.350.257	12.477.366	-	-	-	907.827.623
Erlendar bankainnstæður	157.001.557	12.477.366	-	-	-	169.478.923
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	89.747.098	-	-	-	-	89.747.098
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða	648.601.088	-	-	-	-	648.601.088
Eignir utan forða	514	-	-	-	-	514
Kröfur á innl. aðila í erl. gjaldeyri	781	-	-	-	-	781
Kröfur á innl. aðila vegna peningastefnu	21.834.841	1.811.644	-	-	-	23.646.485
Kröfur á innl. aðila í innl. gjaldeyri	5.980.855	-	-	-	-	5.980.855
Aðrar eignir	2.063.329	-	-	-	-	2.063.329
	<u>940.441.634</u>	<u>14.289.010</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>954.730.644</u>
Seðlar og mynt	82.046.661	-	-	-	-	82.046.661
Skuldir við erl. aðila í erl. gjaldeyri	89.371.007	-	-	-	-	89.371.007
Skuldir við innl. aðila í erl. gjaldeyri	304.575.082	-	-	-	-	304.575.082
Skuldir við erl. aðila í innl. gjaldeyri	5.546.351	-	-	-	-	5.546.351
Skuldir við innlendar lánastofnanir vegna peningastefnu	78.666.995	195.858.859	-	-	-	274.525.854
Innlán	78.666.995	-	-	-	-	78.666.995
Bindiskylda	-	26.818.504	-	-	-	26.818.504
Bundin innlán	-	169.040.355	-	-	-	169.040.355
Skuldir við innlenda aðila í innlendum gjaldeyri	72.634.258	-	-	-	-	72.634.258
Aðrar skuldir	493.486	186.081	632.672	66.312	-	1.378.551
	<u>633.333.840</u>	<u>196.044.940</u>	<u>632.672</u>	<u>66.312</u>	<u>-</u>	<u>830.077.764</u>
Nettó eftirstöðvar í erl. gjaldeyri	<u>516.616.520</u>	<u>12.477.366</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>529.093.886</u>
Nettó eftirstöðvar í innl. gjaldeyri	<u>(209.508.726)</u>	<u>(194.233.296)</u>	<u>(632.672)</u>	<u>(66.312)</u>	<u>-</u>	<u>(404.441.006)</u>
Nettó eftirstöðvar	<u>307.107.794</u>	<u>(181.755.930)</u>	<u>(632.672)</u>	<u>(66.312)</u>	<u>-</u>	<u>124.652.880</u>

Skýring 38 – Uppgjörsáhætta

Uppgjörsáhætta er sú áhætta að uppgjör fari ekki fram eins og til var ætlast, t.d. ef mótaðili afhendir ekki verðbréf þegar Seðlabankinn hefur afhent peninga o.s.frv. Vegna fárra viðskipta að jafnaði er uppgjörsáhætta í forða oftast mjög lág. Stærstu viðskipti eru að jafnaði skuldabréfaviðskipti en þau

eru ekki gerð upp hjá uppgjörsmiðstöð fyrr en bréf og lausafé mætast, því er uppgjörsáhættan í viðskiptunum takmörkuð. Rammi bankans um kröfuáhættu og lausafjárahættu setur uppgjörsáhættu hans mörk.

Skýring 39 – Markaðsáhætta

Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta Seðlabankans er sú áhætta að verða fyrir tjóni vegna breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart krónunni. Leitast er við að lágmarka gjaldeyrissáhættu í gjaldeyrissforða Seðlabankans á hverjum tíma með því að halda hluta af eignum í sömu gjaldmiðlum og í sömu fjárhæðum og

skuldbindingum bankans og ríkissjóðs í erlendum gjaldmiðlum eftir því sem frekast er kostur. Gjaldeyrissáhættuskuldbindingu hreinnar gjaldeyriseignar bankans (gjaldeyrissjöfnuði) er síðan haldið í ákveðinni gjaldmiðlasamsetningu. Bankinn getur notað afleiður til að stýra gjaldeyrissáhættu. Gjaldeyrissjöfnuður Seðlabankans í lok árs 2021 og 2022 skiptist með eftirfarandi hætti:

Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 31. desember 2022

	Evra	Bandaríkjadalur	Sterlingspund	Japanskt jen	Gull og aðrir gjaldmiðlar	Samtals
<i>Eignir</i>						
Gulleign	-	-	-	-	16.525.930	16.525.930
Kröfur á erl. aðila í erl. gjaldeyri	493.007.099	299.167.829	8.969.875	7.705.843	11.708.092	820.558.739
Erlendar bankainnstæður	230.511.942	175.134.863	1.992.711	588.010	192.019	408.419.546
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	27.486.652	40.681.370	6.977.164	7.117.833	11.516.072	93.779.091
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða	235.008.506	83.347.898	-	-	-	318.356.404
Eignir utan forða	-	3.698	-	-	-	3.698
Aðrar eignir	29.445	24.190	6.131	-	116	59.881
Eignir samtals	493.036.544	299.192.019	8.976.006	7.705.843	28.234.137	837.144.549
<i>Skuldir</i>						
Skuldir við erl. aðila í erl. gjaldeyri	23.655.909	34.765.674	5.962.578	6.082.791	9.841.459	80.308.410
Innlán	166.239	-	-	-	-	166.239
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	23.489.670	34.765.674	5.962.578	6.082.791	9.841.459	80.142.171
Skuldir við innl. aðila í erl. gjaldeyri	219.507.198	8.555.958	65.143	78.066	7	228.206.373
Aðrar skuldir	12.005	6.171	2.875	-	5.773	26.823
Skuldir samtals	243.175.112	43.327.803	6.030.596	6.160.857	9.847.239	308.541.607
Nettó eign	249.861.432	255.864.216	2.945.410	1.544.986	18.386.898	528.602.943

Greining gjaldmiðla í fjáreignum og skuldum 31. desember 2021

	<i>Evra</i>	<i>Bandaríkja- dalur</i>	<i>Sterlings- pund</i>	<i>Japanskt jen</i>	<i>Gull og aðrir gjaldmiðlar</i>	<i>Samtals</i>
<i>Eignir</i>						
Gulleign	-	-	-	-	15.211.571	15.211.571
Kröfur á erl. aðila í erl. gjaldeyri	518.871.339	308.034.959	53.553.820	15.691.537	11.675.968	907.827.623
Erlendar bankainnstæður	146.127.531	13.196.828	1.729.791	8.215.604	209.169	169.478.923
Staða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	27.758.777	37.451.464	7.260.540	7.475.933	9.800.383	89.747.098
Erlend verðbréf og aðrar eignir í forða	344.985.031	257.386.152	44.563.488	-	1.666.416	648.601.088
Eignir utan forða	-	514	-	-	-	514
Aðrar eignir	69.803	27.763	7.021	-	2.421	107.009
Eignir samtals	518.941.143	308.062.722	53.560.841	15.691.537	26.889.960	923.146.203
<i>Skuldir</i>						
Skuldir við erl. aðila í erl. gjaldeyri	36.346.568	32.035.759	6.210.623	6.394.869	8.383.189	89.371.007
Innlán	12.601.875	-	-	-	-	12.601.875
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	23.744.693	32.035.759	6.210.623	6.394.869	8.383.189	76.769.132
Skuldir við innl. aðila í erl. gjaldeyri	304.311.775	155.822	66.465	41.012	7	304.575.082
Aðrar skuldir	5.608	2.901	1	-	44	8.554
Skuldir samtals	340.663.951	32.194.482	6.277.089	6.435.881	8.383.240	393.954.644
Nettó eign	178.277.192	275.868.240	47.283.752	9.255.656	18.506.720	529.191.559

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna breytinga á markaðsvöxtum. Stefna bankans í fjárfestingu miðar að því að bankinn geti ætíð sinnt verkefnum sínum og skyldum. Því er leitast við að erlendar eignir séu seljanlegar og fé er aðeins fest hjá traustum aðilum. Ávöxtun er þó einnig höfð til hliðsjónar við fjárfestingu. Dregið er úr vaxtaáhattu í erlendum gjaldeyri með því að stilla eignum á móti skuldum.

Gullverðsáhætta

Gulleign er hluti af gjaldeyrisforða og eru markaðsbreytingar á gulli því áhætta fyrir Seðlabankann. Gull er þó ekki stór hluti af forða en bankinn á um 64 þúsund únsur af gulli sem jafngildir um 2% af gjaldeyrisforða þann 31. desember 2022. Seðlabankinn lánaði öðrum fjármálafyrirtækjum ekki gull á árinu.

Skýring 40 – Áhætta tengd innlendum markaðsviðskiptum og innlánnum

Viðskipti Seðlabankans við innlend fjármálafyrirtæki eru tvenns konar. Annars vegar lánar Seðlabankinn fjármálafyrirtækjum lausafé til skamms tíma gegn veði og hins vegar leggja fjármálafyrirtæki fé inn á reikninga í Seðlabankanum.

Kröfuáhætta í lánveitingum Seðlabankans er óveruleg. Veð sem Seðlabankinn tekur vegna lána eru m.a. ríkisskuldabréf, bréf með ríkisábyrgð og sértrygð skuldabréf. Seðlabankinn lánar til skamms tíma í einu. Verði mótaðili ófær um að greiða lán heldur Seðlabankinn eftir undirliggjandi veði. Seðlabankinn tekur alltaf á móti veði áður en lán er veitt og afhendir ekki veð fyrr en lán hefur verið endurgreitt. Uppgjörsáhætta bankans er því óveruleg.

Markaðsáhætta er lítil. Seðlabankinn vaktar markaðsverð veða sem hann hefur tekið vegna lána eða vegna trygginga í greiðsluferfum. Frádrag er alltaf tekið af markaðsverði áður en lán er veitt. Verði breyting á markaðsverði eigna getur bankinn strax kallað eftir auknum tryggingum.

Lausafjárahætta Seðlabankans tengd innlendum markaðsviðskiptum og innlánnum er óveruleg þar sem öll reglubundin viðskipti við fjármálafyrirtæki eru í íslenskum krónum.

Mikilvægar reikningskilaaðferðir

Skýring 41 – Mikilvægar reikningskilaaðferðir

Skýring 41.1 – Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við miðgengi í lok reikningskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

Skýring 41.2 – Verðbréf

Verðbréf eru skráð á gangvirði og matsbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Öll verðbréf bankans eru skráð á virkum markaði. Bankinn metur gangvirði verðbréfa út frá skráðu verði á virkum markaði á reikningskiladegi.

Skýring 41.3 – Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur eru skráðar í rekstrarreikning með aðferð virkra vaxta. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem afvaxtar vænt framtíðargreiðsluflæði fjármálagernings yfir áætlaðan líftíma hans eða styttra tímabil, eftir því sem við á, til bókfærðs virðis fjármálagernings. Við útreikning á virkum vöxtum er tekið tillit til allra samningsskilmála fjármálagerningsins sem og viðskiptakostnaðar, yfirverðs og affalla.

Virkir vextir eru ákvarðaðir við upphaflega færslu fjármálagernings og eru ekki uppfærðir síðar.

Skýring 41.4 – Eftirlitstekjur, þjónustutekjur og aðrar tekjur

Eftirlitstekjur, þjónustutekjur og aðrar tekjur eru færðar þegar þeirra hefur verið aflað. Tekjur sem innheimtar hafa verið á reikningsárinu en varða síðari reikningsár eru færðar til skuldar í efnahagsreikningi sem fyrirframinnheimtar tekjur. Tekjur sem varða reikningsárið en innheimtast eftir lok þess eru færðar til eignar í efnahagsreikningi.

Skýring 41.5 – Skráning gjalda

Gjöld sem stofnað er til við öflun tekna á tímabilinu eru færð sem rekstrarkostnaður. Gjöld sem stofnað er til á reikningsárinu en varða síðari reikningsár eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Gjöld sem varða reikningsárið en koma til greiðslu síðar, eru færð til skuldar sem áfallinn kostnaður í efnahagsreikningi.

Skýring 41.6 – Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur viðkomandi eign muni nýtast stofnuninni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjár-

munir eru annaðhvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð.

Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Verðmatshækkunar vegna endurmats eru færðar á endurmatsreikning undir eigið fé. Við sölu, afskriftir eða niðurlagningu eignar er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Varanlegir rekstrarfjármunir eru afskrifaðir línulega á áætl-uðum nýtingartíma þeirra, að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi, og er færður í rekstrarreikning við sölu.

Skýring 41.7 – Óefnislegar eignir

Óefnisleg eign er einungis eignfærð þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast stofnuninni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Óefnislegar eignir Seðlabankans eru eingöngu hugbúnaður. Óefnislegar eignir eru afskrifaðar línulega á áætl-uðum nýtingartíma þeirra, að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er færður í rekstrarreikning við sölu.

Skýring 41.8 – Virðisrýrnun ófjárhagslegra eigna

Á reikningskiladegi er bókfært verð eigna metið með tilliti til virðisrýrnunar. Komi fram vísbending um virðisrýrnun er endurheimtanlegt virði eignar metið til að unnt sé að ákvarða upphæð virðisrýrnunar (ef einhver er).

Endurheimtanlegt virði er annaðhvort hreint söluvirði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra er. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning ef bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar reynist hærra en vænt endurheimtanlegt virði hennar. Ef áður færð virðisrýrnun á ekki lengur við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur, þó ekki umfram upphaflegt kostnaðarverð eða afskrifað kostnaðarverð sé um eign með tak-

markaðan líftíma að ræða. Virðisýrnun viðskiptavildar er ekki heimilt að bakfæra.

Skýring 41.9 – Gulleign

Gull í gjaldeyrisforða bankans er skráð sem erlend eign í gjaldmiðlinum gull og breytingar á virði gulls eru færðar sem gengismunur í rekstrarreikning.

Skýring 41.10 – Útgefnir seðlar og mynt

Útgefnir seðlar og mynt eru skráð á nafnvirði.

Skýring 41.11 –Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að komi til útgjalda hjá stofnuninni í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð þeirra með áreiðanlegum hætti.

Viðaukar

Fréttir Seðlabanka Íslands á árinu 2022

Nr.

- 1 14. janúar 2022
Opnun lausafjarglugga og niðurfelling sérstakrar tímabundinnar lánaþyrirgreiðslu vegna COVID
- 2 14. janúar 2022
Bundin innlán til 7 daga verða innleysanleg
- 3 14. janúar 2022
Breytingar á reglum um viðskiptareikninga
- 4 17. janúar 2022
Gjaldeyrismarkaður, gengisþróun og gjaldeyrisforði árið 2021
- 5 2. febrúar 2022
Nýtt greiðsluráð heldur sinn fyrsta fund
- 6 9. febrúar 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 9. febrúar 2022
- 7 2. mars 2022
Halli á viðskiptajöfnuði 44,2 ma.kr. á fjórða ársfjórðungi 2021 – hrein staða við útlönd jákvæð um 40,2% af VLF
- 8 16. mars 2022
Yfirlýsing fjármálastöðugleikanefndar 16. mars 2022
- 9 1. apríl 2022
Nýtt vaxtaviðmið fyrir íslensku krónuna, IKON
- 10 26. apríl 2022
Seðlabanki Íslands samþykkir skilaáætlanir fyrir kerfislega mikilvæga banka
- 11 4. maí 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 4. maí 2022

Nr.

- 12 1. júní 2022
Halli á viðskiptajöfnuði 50,3 ma.kr. á fyrsta fjórðungi 2022 – hrein staða við útlönd jákvæð um 32% af VLF
- 13 15. júní 2022
Yfirlýsing fjármálastöðugleikanefndar 15. júní 2022
- 14 15. júní 2022
Reglur um hámark veðsetningarhlutfalls og greiðslubyrðar fasteignalána
- 15 22. júní 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 22. júní 2022
- 16 24. ágúst 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 24. ágúst 2022
- 17 2. september 2022
Halli á viðskiptajöfnuði 39,1 ma.kr. á öðrum ársfjórðungi 2022
- 18 28. september 2022
Yfirlýsing fjármálastöðugleikanefndar 28. september 2022
- 19 3. október 2022
Seðlabanki Íslands hefur uppfært skilaáætlanir fyrir kerfislega mikilvæga banka
- 20 5. október 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 5. október 2022
- 21 23. nóvember 2022
Yfirlýsing peningastefnunefndar 23. nóvember 2022

Nr.

- 22 1. desember 2022
Viðskiptaafgangur 23,1 ma.kr. á þriðja ársfjórðungi 2022 – hrein staða við útlönd jákvæð um 23,6% af VLF
- 23 7. desember 2022
Yfirlýsing fjármálastöðugleikanefndar Seðlabanka Íslands 7. desember 2022

Ritaskrá Seðlabanka Íslands árið 2022

Rit á íslensku

Ársskýrsla 2021.

Fjármálaeftirlit 2022, eitt hefti.

Fjármálastöðugleiki 2022, tvö hefti.

Peningamál 2022, fjögur hefti.

Hagvísar 2022, fjögur hefti.

Stefnumarkandi áherslur við eftirlit á fjármálamarkaði 2022-2024.

Sjálfbæriskýrsla 2021.

Framkvæmd áhættumats vegna peningabvættis og fjármögnunar hryðjuverka. 2022

Rit á ensku

Annual Report 2021.

Financial Supervision 2022, eitt hefti.

Financial Stability 2022, tvö hefti.

Monetary Bulletin 2022, fjögur hefti.

Economic Indicators 2022, fjögur hefti.

Economy of Iceland 2022, eitt hefti.

Supervisory Strategy 2022-2024.

Working Paper no. 88: Analysing inflation dynamics in Iceland using a Bayesian structural vector autoregression model, eftir Stefán Þórarinsson.

Working Paper no. 89: Mapping educational disparities in life-cycle consumption, eftir Þorstein S. Sveinsson, Svend E. Hougaard Jensen, Sigurð P. Ólafsson og Gylfa Zoëga.

Working Paper no. 90: What a difference a decade makes: survey evidence from Icelandic firms, eftir Aðalheiði Ó. Guðlaugsdóttur, Karen Á. Vignisdóttur og Lilju S. Kro.

Töflur

Tafla 1 Vextir við Seðlabanka Íslands¹

%	Viðskipta- reikningar	Bindiskyldar innstæður	Daglán	Lán gegn veði í verðbréfum til 7 daga	Bundin innlán til 7 daga
6. febrúar 2019	4,25	4,25	6,25	5,25	4,50
20. mars 2019	4,25	4,25	6,25	5,25	4,50
22. maí 2019	3,75	3,75	5,75	4,75	4,00
26. júní 2019	3,50	3,50	5,50	4,50	3,75
28. ágúst 2019	3,25	3,25	5,25	4,25	3,50
2. október 2019	3,00	3,00	5,00	4,00	3,25
6. nóvember 2019	2,75	2,75	4,75	3,75	3,00
11. desember 2019	2,75	2,75	4,75	3,75	3,00
5. febrúar 2020	2,50	2,50	4,50	3,50	2,75
11. mars 2020	2,00	2,00	4,00	3,00	2,25
18. mars 2020	1,50	1,50	3,50	2,50	1,75
20. maí 2020	0,75	0,75	2,75	1,75	1,00
26. ágúst 2020	0,75	0,75	2,75	1,75	1,00
7. október 2020	0,75	0,75	2,75	1,75	1,00
18. nóvember 2020	0,50	0,50	2,50	1,50	0,75
3. febrúar 2021	0,50	0,50	2,50	1,50	0,75
24. mars 2021	0,50	0,50	2,50	1,50	0,75
19. maí 2021	0,75	0,75	2,75	1,75	1,00
25. ágúst 2021	1,00	1,00	3,00	2,00	1,25
6. október 2021	1,25	1,25	3,25	2,25	1,50
17. nóvember 2021	1,75	1,75	3,75	2,75	2,00
9. febrúar 2022	2,50	2,50	4,50	3,50	2,75
4. maí 2022	3,50	3,50	5,50	4,50	3,75
22. júní 2022	4,50	4,50	6,50	5,50	4,75
24. ágúst 2022	5,25	5,25	7,25	6,25	5,50
5. október 2022	5,50	5,50	7,50	6,50	5,75
23. nóvember 2022	5,75	5,75	7,75	6,75	6,00

1. Vextir miðast við birtingardag.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 2 Opinber gengisvísitala og vísitölur meðalgengis og raungengis krónunnar

	Vísitala meðalgengis viðskiptavog þröng ¹	Vísitala meðalgengis viðskiptavog ²			Raungengi krónunnar ³			
		Meðaltal	Innfl.vog	Útfl.vog	Hlutfallslegt verðlag		Hlutfallsl. launakostnaður	
					Vísitala	%-breyting	Vísitala	%-breyting
2000	101,5	96,1	96,3	95,7	87,0	2,8	83,8	3,2
2001	121,4	115,4	115,1	115,3	75,7	-13,0	72,5	-13,5
2002	118,5	112,0	111,7	112,0	80,1	5,9	78,1	7,7
2003	113,4	105,3	104,8	105,4	85,4	6,5	84,8	8,5
2004	112,1	103,1	102,4	103,5	88,2	3,3	86,4	1,9
2005	100,8	92,6	91,9	93,0	100,1	13,5	100,0	15,8
2006	112,7	103,4	102,6	104,0	93,6	-6,6	96,5	-3,5
2007	110,9	100,9	99,9	101,5	98,6	5,4	101,1	4,8
2008	157,3	141,9	140,9	142,4	78,1	-20,8	72,9	-27,9
2009	210,6	191,0	190,0	191,4	63,5	-18,6	50,2	-31,1
2010	204,0	185,0	184,4	185,0	67,8	6,7	56,2	12,0
2011	204,5	183,5	183,0	183,3	68,4	0,9	59,5	5,8
2012	209,1	189,0	188,6	188,8	68,8	0,5	60,4	1,5
2013	206,5	186,3	185,9	186,1	71,4	3,8	62,5	3,6
2014	195,1	177,2	176,2	177,5	76,2	6,7	68,5	9,6
2015	189,5	176,3	175,0	177,1	79,1	3,9	74,3	8,5
2016	169,4	158,9	158,1	159,1	89,3	12,8	86,9	16,9
2017	151,2	141,1	140,6	141,1	99,9	11,9	101,4	16,7
2018	157,2	147,0	146,2	147,2	96,9	-2,9	100,7	-0,7
2019	170,6	160,0	159,1	160,4	90,4	-6,7	91,6	-9,0
2020	189,4	178,2	177,1	178,7	83,2	-7,9	82,7	-9,7
2021	184,9	173,0	171,9	173,6	86,4	3,8	87,7	6,2
2022	179,4	168,3	167,2	168,9	89,4	3,4	93,9	7,0

1. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskri krónu. 3. jan. 2000 = 100.

2. Vísitalan sýnir meðalgengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslenskri krónu. 31. des. 1994 = 100.

3. Vísitalan sýnir raungengi krónunnar miðað við verðlags- og launaþróun í helstu viðskiptalöndum Íslands. 2005 = 100.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 3 Yfirlit yfir útgefið reiðufé Seðlabanka Íslands í árslok

	2018		2019		2020		2021		2022	
	<i>Pús. kr.</i>	%	<i>Pús. kr.</i>	%	<i>Pús. kr.</i>	%	<i>Pús. kr.</i>	%	<i>Pús. kr.</i>	%
Seðlastærð:										
10.000 kr.	38.892.500	56,6	42.607.500	60,4	49.942.500	64,8	51.287.500	66,1	49.787.580	65,4
5.000 kr.	21.593.500	31,4	19.621.000	27,8	18.826.000	24,4	17.818.500	23,0	17.435.915	22,9
2.000 kr.	216.000	0,3	214.000	0,3	212.000	0,3	210.000	0,3	209.000	0,3
1.000 kr.	6.333.500	9,2	6.344.000	9,0	6.415.000	8,3	6.608.500	8,5	6.948.825	9,1
500 kr.	1.704.500	2,5	1.730.250	2,5	1.669.750	2,2	1.699.250	2,2	1.767.426	2,3
Samtals	68.740.000	100,0	70.516.750	100,0	77.065.250	100,0	77.623.750	100,0	76.148.746	100,0
Myntstærð:										
100 kr.	2.521.200	62,5	2.660.000	63,1	2.791.400	63,5	2.811.300	63,6	2.906.600	64,1
50 kr.	679.790	16,9	706.590	16,8	730.190	16,6	736.040	16,6	753.990	16,6
10 kr.	584.190	14,5	600.780	14,2	620.560	14,1	620.400	14,0	623.110	13,7
5 kr.	128.359	3,2	130.304	3,1	132.779	3,0	133.259	3,0	132.669	2,9
1 kr.	119.599	3,0	119.995	2,8	121.932	2,8	121.912	2,8	121.606	2,7
Samtals	4.033.138	100,0	4.217.669	100,0	4.396.861	100,0	4.422.911	100,0	4.537.975	100,0
Alls í umferð	72.773.138		74.734.419		81.462.111		82.046.661		80.686.721	

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 4 Bindiskylduhlutföll (%)¹

<i>Gildistími frá:</i>	<i>Samtals bindiskylduhlutfall</i>	<i>Bindihlutfall, föst bindiskylda</i>	<i>Bindihlutfall, meðaltals-uppfyllt bindiskylda</i>	<i>Gildistími frá:</i>	<i>Samtals bindiskylduhlutfall</i>	<i>Bindihlutfall, föst bindiskylda</i>	<i>Bindihlutfall, meðaltals-uppfyllt bindiskylda</i>
1. mars 1989	11,0		11,0	21. maí 1998	4,0 (1,5) ²		4,0
1. maí 1990	10,0		10,0	21. mars 2003	3,0 (1,0) ²		3,0
1. júní 1990	7,0		7,0	21. desember 2003	2,0 (0,0) ³		2,0
31. október 1991	6,0		6,0	21. október 2015	4,0 (0,0) ⁴		4,0
1. janúar 1992	7,0		7,0	21. desember 2015	2,5 (0,0) ⁴		2,5
1. nóvember 1992	6,0		6,0	21. júní 2016	2,0 (0,0) ⁴		2,0
1. desember 1992	5,0		5,0	21. júní 2018	2,0 (0,0) ⁵	1,0	1,0
1. nóvember 1993	4,0 (2,5) ²		4,0	21. mars 2020	1,0 (0,0)	1,0	0,0

1. Bindiskylda sem hlutfall af heildarinnstæðum frá og með 1. júní 1979, af innlendu ráðstöfunarfé frá og með 1. mars 1989 og af öllu ráðstöfunarfé frá og með 21. maí 1998.
2. Innan sviga er bindiskylduhlutfall bundinna innstæðna og verðbréfa.
3. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með upphaflegan eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, svo og verðbréfa sem sett eru að veði í viðskiptum við Seðlabanka Íslands (áður endurverf viðskipti).
4. Innan sviga er bindiskylduhlutfall innstæðna og verðbréfaútgáfu með eftirstöðvatíma lengri en 2 ár, skv. reglum um bindiskyldu nr. 870 frá 30. september 2015.
5. Breytt fyrirkomulag bindiskyldu skv. reglum um bindiskyldu nr. 585 frá 4. júní 2018.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 5 Helstu vextir sem birtir hafa verið samkvæmt 2. mgr. 10. gr. og bráðabirgðaákvæði III laga nr. 38/2001, um vexti og verðtryggingu (%)

2022	Almennir vextir óverðtryggðra og verðtryggðra útlána, dráttarvextir, auk vaxta af skaðabótakröfum			
	Almennir vextir óverðtryggðra útlána	Almennir vextir verðtryggðra útlána	Dráttarvextir	Vextir af skaðabótakröfum
1. janúar	3,95	1,50	9,75	2,63
1. febrúar	4,15	1,50	9,75	2,77
1. mars	4,15	1,50	10,50	2,77
1. apríl	4,15	1,49	10,50	2,77
1. maí	4,65	1,49	10,50	3,10
1. júní	4,65	1,40	11,50	3,10
1. júlí	5,40	1,40	12,50	3,60
1. ágúst	6,25	1,80	12,50	4,17
1. september	6,25	1,89	12,50	4,17
1. október	6,25	2,10	13,25	4,17
1. nóvember	6,25	2,10	13,50	4,17
1. desember	7,25	2,35	13,50	4,83
Meðatal 2022	5,29	1,71	11,70	3,53
Meðatal 2021	3,44	1,90	8,79	2,29

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 6 Dæmi um árlegt meðaltal vaxta nokkurra útlána innlánsstofnana og dráttarvaxta

% á ári	Almenn óverðtryggð lán ¹		Almenn verðtryggð lán ¹		Dráttarvextir		Breyting lánskjaravísitölu ³
	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	Nafnvextir ²	Raunávöxtun	
2005	14,8	10,2	11,6	7,2	20,3	15,5	4,2
2006	17,8	10,2	14,6	7,1	22,5	14,6	6,9
2007	19,3	12,7	15,2	8,8	25,0	18,1	5,9
2008	20,5	3,6	28,1	10,1	25,8	8,1	16,4
2009	16,4	7,1	17,3	8,0	21,2	11,6	8,6
2010	10,4	7,6	9,1	6,4	15,1	12,1	2,6
2011	7,7	2,4	11,7	6,1	11,4	5,9	5,2
2012	8,2	3,5	10,6	5,8	12,4	7,5	4,5
2013	8,2	4,4	9,1	5,3	13,0	9,0	3,7
2014	7,8	6,7	6,4	5,3	13,0	11,8	1,0
2015	7,6	5,5	7,3	5,2	12,7	10,5	2,0
2016	8,3	6,0	7,5	5,3	13,4	11,1	2,1
2017	7,3	5,5	7,0	5,2	12,4	10,5	1,7
2018	6,9	3,6	8,6	5,2	12,0	8,5	3,3
2019	7,0	4,2	8,1	5,3	11,7	8,8	2,7
2020	5,8	2,2	8,3	4,6	9,3	5,6	3,5
2021	5,4	0,5	9,0	4,0	8,8	3,8	4,8
2022	7,5	-1,7	13,6	3,9	11,7	2,2	9,3

1. Vegið meðaltal vaxta af nýjum lánnum.

2. Flatir vextir.

3. Breyting lánskjaravísitölu milli janúargilda samkvæmt heimild Hagstofu Íslands.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 7 Fjöldi aðila undir eftirliti fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands

Flokkar aðila undir eftirliti í lok hvers árs	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Starfsleyfisskyldir eða starfa skv. sérlögum:						
Víðskiptabankar	4	4	4	4	4	4
Sparisjóðir	4	4	4	4	4	5
Lánafyrirtæki	5	5	5	4	3	4
Íbúðalánasjóður	1	1	0	0	0	0
Innlánsdeildir samvinnufélaga	1	0	0	0	0	0
Verðbréfafyrirtæki	9	9	9	9	9	8
Rekstrarfélög verðbréfasjóða	10	9	9	9	6	6
Rekstraraðilar sérhæfðra sjóða ¹	0	0	0	16	19	23
Kauphallir	1	1	1	1	1	1
Verðbréfamiðstöðvar	2	2	2	1	1	1
Lífeyrissjóðir ²	22	21	21	21	21	21
Vátryggingafélög	11	11	11	11	10	10
Vátryggingamiðlanir	9	7	8	9	9	9
Innheimtuaðilar	7	8	8	9	8	8
Greiðslustofnanir	1	1	1	2	1	1
Rafeyrisfyrirtæki	0	0	1	1	2	2
Gjaldeyrisskiptastöðvar	1	1	1	1	1	0
Tryggingarsjóðir	2	1	1	1	1	1
Skráðir lánveitendur fasteignalána til neytenda	1	1	1	0	0	0
Þjónustuveitendur sýndareigna	0	1	1	3	3	3
Samtals	91	87	88	106	103	107
Aðrir aðilar háðir eftirliti:						
Verðbréfasjóðir	42	40	37	37	36	38
Sérhæfðir sjóðir fyrir almenna fjárfesta ³	60	60	54	61	69	72
Aðrir sérhæfðir sjóðir ⁴	111	117	114	116	121	137
Vörsluaðilar lífeyrissparnaðar ⁵	8	8	8	8	8	8
Útgefendur skráðra hlutabréfa	20	23	24	23	26	30
Útgefendur skráðra skuldabréfa	65	50	57	51	51	56
Skráðir lánveitendur og lánamiðlarar neytendalána ⁶	0	0	0	5	9	9
Eignarhaldsfélög ⁷	6	6	5	6	5	5
Fjármálasamsteypur ⁸	0	0	0	1	1	1
Fjármálafyrirtæki í slitameðferð	1	0	0	0	0	0
Alls	404	391	387	414	429	463

1 Þar af voru 9 leyfisskyldir rekstraraðilar, af þeim voru 6 einnig rekstrarfélög verðbréfasjóða, og 14 skráningarskyldir rekstraraðilar, þar af 1 verðbréfafyrirtæki.

2 Margir lífeyrissjóðir eru deildaskiptir. Deildirnar voru samtals 70 í lok árs 2022.

3 Áður fjárfestingarsjóðir.

4 Áður fagfjárfestingarsjóðir.

5 Víðskiptabankar og sparisjóðir. Lífeyrissjóðir og erlendir vörsluaðilar ekki meðtaldir.

6 Aðeins undir eftirliti skv. lögum um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

7 Eignarhaldsfélög á fjármálasviði eða vátryggingasviði eða blönduð eignarhaldsfélög.

8 Fjármálasamsteypur á fjármálasviði eða vátryggingasviði.

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 8 Starfsemi erlendra aðila á Íslandi

Fjöldi í lok árs	2021	2022
Lánastofnanir og aðrar fjármálastofnanir án starfsstöðvar	236	248
Verðbréfasjóðir (UCITS (fjöldi deilda))	124 (1.347)	135 (1.353)
Verðbréfafyrirtæki með starfsstöð (fjöldi starfsstöðva)	1 (1)	1 (1)
Verðbréfafyrirtæki án starfsstöðvar	581	605
Verðbréfamiðstöðvar með starfsstöð (fjöldi starfsstöðva)	1 (1)	1 (1)
Verðbréfamiðstöðvar án starfsstöðvar	5	6
Vátryggingafélög með starfsstöð (fjöldi starfsstöðva)	2 (1)	2 (1)
Vátryggingafélög án starfsstöðvar	351	357
Vátryggingamiðlarar með starfsstöð (fjöldi starfsstöðva)	2 (2)	2 (2)
Vátryggingamiðlarar og -umboðsmenn án starfsstöðvar	2.837	2.863
Greiðslustofnanir með umboðsaðila (fjöldi umboðsaðila)	3 (5)	2 (3)
Rafeyrisfyrirtæki með dreifingaraðila (fjöldi dreifingaraðila)	0	0
Greiðslustofnanir og rafeyrisfyrirtæki án starfsstöðvar	332	384
Lánamiðlanir án starfsstöðvar	4	4
Rekstraraðilar sérhæfðra sjóða án starfsstöðvar	152	162
Fjöldi félaga sem skráð eru utan Evrópu og hafa heimild til að veita þjónustu á Íslandi á grundvelli íslenskra laga		
Rekstraraðilar sérhæfðra sjóða (fjöldi sjóða)	30 (65)	42 (86)

Heimild: Seðlabanki Íslands.

Tafla 9 Efnahagsreikningur Seðlabanka Íslands

M.kr.	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eignir:	764.530	755.189	840.240	843.515	964.183	874.628
Erlendar eignir	687.452	736.589	822.244	817.058	923.224	837.269
Gulleign	8.732	9.576	11.720	15.404	15.212	16.526
Sérstök dráttarréttindi við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	16.674	18.249	19.021	20.861	77.007	80.484
Gjaldeyrisstaða við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	10.389	11.314	11.723	12.835	12.740	13.295
Bankainnstæður	96.728	119.095	210.158	109.887	169.479	408.420
Erlend verðbréf	553.236	577.285	568.924	657.806	648.601	318.356
Aðrar eignir í gjaldeyrisforða	837	606	385	0	0	0
Erlendar eignir utan forða	856	464	313	266	185	188
Innlendar eignir	77.077	18.600	17.996	26.457	40.960	37.359
Innlánsstofnanir	78	0	38	1.749	2.107	1.853
Lán gegn veði	0	0	0	1.749	1.812	1.626
Aðrar kröfur gengisbundnar	78	0	38	0	1	6
Aðrar kröfur	0	0	0	0	294	221
Aðrar fjármálastofnanir	6.168	5.996	5.935	5.809	5.679	4.413
Markaðsskráð verðbréf	6.168	5.996	5.935	5.809	5.679	4.413
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	55.516	0	0	7.770	21.835	18.661
Markaðsskráð verðbréf	55.516	0	0	7.770	21.835	18.661
Aðrir aðilar	9.195	5.478	3.600	2.335	2.115	2.415
Ýmsir reikningar	334	470	444	807	683	644
Hlutabréfaeign	8.861	5.007	1.773	1.528	1.425	1.766
Verðbréf	0	0	1.382	0	0	0
Skuldabréf	0	0	0	0	8	6
Fasteignir	5.441	6.260	7.388	7.407	7.845	8.581
Aðrar eignir	681	866	1.035	1.387	1.378	1.435
Skuldir og eigið fé:	764.530	755.189	840.240	843.515	964.183	874.628
Erlendar skuldir	40.334	45.581	34.310	39.818	94.917	81.976
Til skamms tíma	590	3.038	7.951	12.422	18.148	1.834
Til langs tíma	23.046	24.357	7.516	6.767	0	0
Mótvirði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn	16.698	18.186	18.843	20.629	76.769	80.142
Innlendar skuldir	701.994	651.274	723.948	652.839	735.160	677.140
Seðlar og mynt	68.007	72.773	74.734	81.462	82.047	80.687
Innlánsstofnanir	371.184	285.633	352.465	210.572	274.526	271.704
Almennar innstæður	79.678	72.454	57.154	66.012	78.667	82.402
Bundnar innstæður	277.441	200.789	262.619	137.436	195.859	189.302
Innstæðubréf	13.526	11.818	32.692	7.124	0	0
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður	538	573	0	0	0	0
Aðrar fjármálastofnanir	93.005	95.467	61.519	27	1.022	0
Almennar innstæður	80.984	77.131	57.807	22	1.022	0
Bundnar innstæður	12.021	18.307	3.706	0	0	0
Innstæðubréf	0	30	5	5	0	0
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	160.473	194.975	233.428	356.302	372.265	318.417
Ríkissjóður, viðskiptareikningar	76.281	104.833	70.153	134.615	56.375	83.552
Ríkisstofnanir, viðskiptareikningar	1.107	1.077	80	213	93	19
Óbundnar gjaldeyrisinnstæður ríkissjóðs	81.148	86.583	151.458	214.124	304.564	228.195
Gjaldeyrisinnstæður ríkisstofnana	498	532	44	29	0	0
Aðrar skuldir við ríkissjóð	1.438	1.950	11.693	7.321	11.233	6.650
Aðrar skuldir	9.324	2.425	1.802	4.476	5.301	6.333
Stofnfé og annað eigið fé	22.202	58.335	81.982	150.857	134.105	115.512

Heimild: Seðlabanki Íslands.

